

RAPORT

**O STANIE GMINY ŻARNÓW
ZA ROK 2019**

WÓJT GMINY ŻARNÓW

**URZĄD GMINY w ŻARNOWIE
ul. OPOCZYŃSKA 5, 26-330 ŻARNÓW**

www.zarnow.eu

Żarnów, maj 2020 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. INFORMACJE OGÓLNE	7
1.1. Podstawowe informacje o Gminie Żarnów	7
1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne	19
1.3. Sołectwa	21
1.4. Ludność i dynamika zmian	22
1.5. Gospodarstwa rolne	25
1.6. Podmioty gospodarcze	39
2. INFORMACJE FINANSOWE	42
2.1. Wykonanie budżetu Gminy Żarnów	42
2.2. Wykonanie wydatków inwestycyjnych	56
3. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	69
3.1. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności	69
3.2. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego	70
3.3. Dochody z tytułu wykonywania praw własności	72
4. INFORMACJE O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	72
4.1. Strategia Rozwoju Gminy Żarnów na lata 2016 – 2020	72
4.2. Inne opracowania strategiczne obowiązujące w Gminie Żarnów przed uchwaleniem Strategii Rozwoju Gminy Żarnów na lata 2016 – 2020	73
4.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żarnów	74
4.4. Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Żarnów	76
4.5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Żarnów na lata 2015 – 2020	77
4.6. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Żarnów	78

4.7. Plan Gospodarki Odpadami w Gminie Żarnów	75
4.8. Opieka nad zabytkami	80
4.9. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Żarnów	80
4.10. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów	81
4.11. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	83
4.12. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	85
4.13. Program przeciwdziałania narkomanii	86
4.14. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	87
5. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	87
5.1. Szczegółowy wykaz uchwał	87
5.2. Omówienie realizacji uchwał	93
6. ZARZĄDZENIA WÓJTA GMINY ŻARNÓW	94
7. CZĘŚĆ ANALITYCZNA	101
7.1. Infrastruktura techniczna	101
7.2. Remonty dróg gminnych	103
7.3. Edukacja	105
7.4. Polityka społeczna	110
7.5. Kultura	126
7.6. Turystyka, sport i rekreacja	128
7.7. Gospodarowanie odpadami	131
7.8. Współpraca Gminy Żarnów z organizacjami pozarządowymi	134
7.9. Działalność jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych	135
7.10. Sprawy obronne i wojskowe	136
7.11. Systemy i usługi informatyczne wspierające kontakt i obsługę z mieszkańcami	137
8. PODSUMOWANIE	138

WSTĘP

Raport o stanie gminy Żarnów opracowano w związku z art. 28aa ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713).

Raport obejmuje **podsumowanie działalności Wójta Gminy Żarnów w roku 2019**, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, a także uchwał Rady Gminy Żarnów.

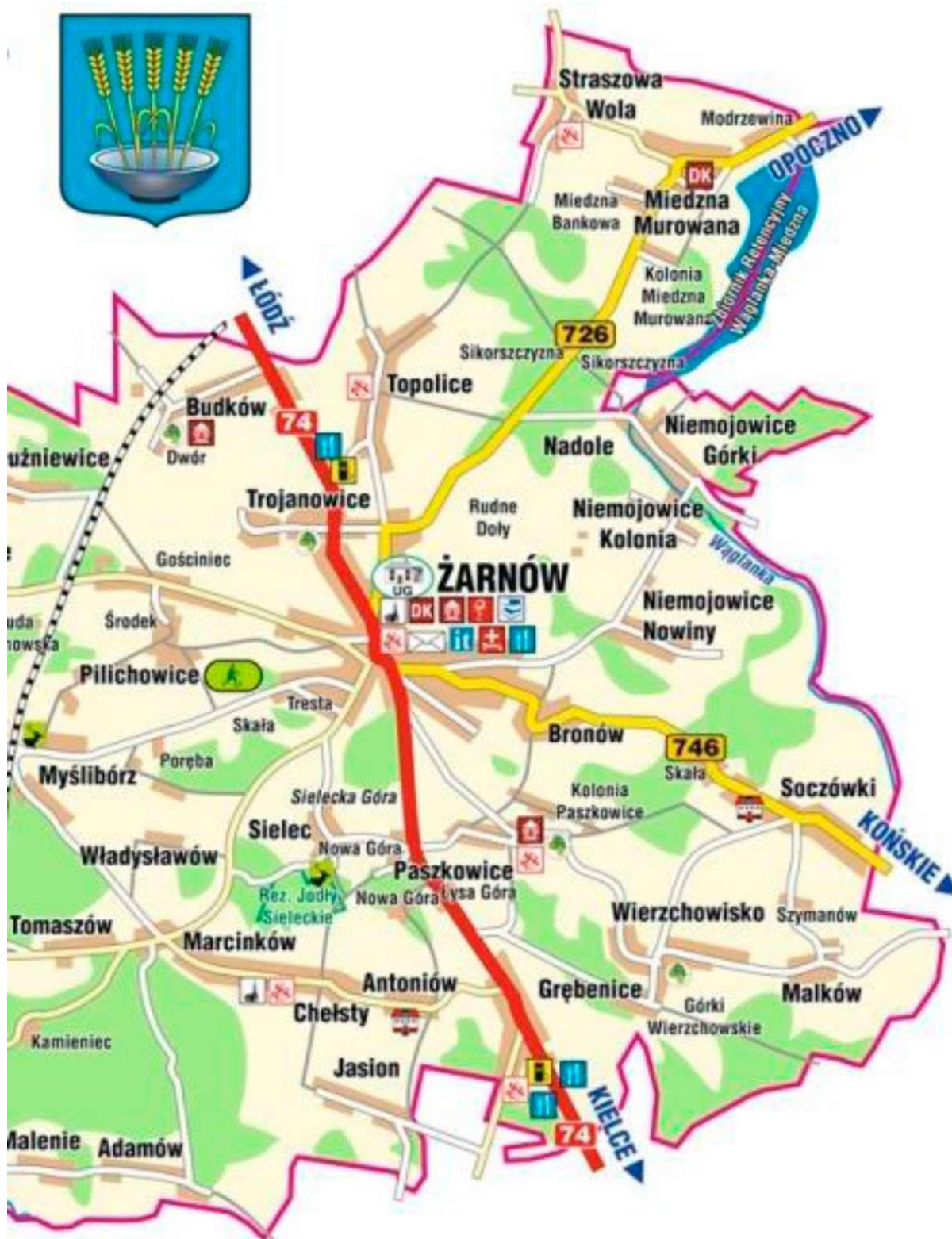
Prace nad raportem były realizowane na podstawie Statutu Gminy Żarnów, przyjętego uchwałą nr IV/18/2011 Rady Gminy Żarnów z dnia 28 stycznia 2011 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Żarnów.

Celem przygotowania raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy Żarnów. Zgromadzone w nim zostały szczegółowe dane o aspektach funkcjonowania gminy w roku 2019. Raport stanowi kompendium wiedzy o działalności gminy za rok ubiegły i jest podstawą do obiektywnej oceny, opartej na faktach.

Dla opracowania raportu szczególnie cenna okazała się wiedza pracowników Urzędu Gminy Żarnów, gminnych jednostek organizacyjnych oraz szereg dokumentów, będących w posiadaniu Urzędu, a także informacje zamieszczone na stronach internetowych, jak również dane udostępnione przez Urząd Statystyczny w Łodzi.

Informacje zawarte w raporcie posłużą mieszkańcom Gminy Żarnów do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

Wschodnia część Gminy Żarnów

Gmina Żarnów

Zachodnia część Gminy Żarnów

W Żarnowie znajduje się 27 placów i ulic. Są nimi: plac Marszałka Józefa Piłsudskiego, plac 900-lecia, ul. Szeroka, ul. Konecka, ul. Powstanców Wielkopolskich, ul. 17-go stycznia, ul. Cicha, ul. Przedborska, ul. Polna, ul. Wolności, ul. Piotrkowska, ul. Opczyńska, Osiedle Bartoszewicza, ul. Leśna, ul. Wesola, ul. Zielona, ul. Topolowa, ul. Źródłana, ul. Targowa, ul. Strażacka, ul. Szkolna, ul. Górnicza, ul. Wiatrakowa, ul. Spacerowa, ul. Składowa, ul. Sielicka i ul. Krótka.

Szczegółowy plan Żarnowa i sąsiadujących z nim Trojanowice

Metodologia analizy

Diagnoza społeczno-gospodarcza zawiera zestawienia danych statystycznych, charakteryzujących Gminę Żarnów wraz z ich syntetycznym opisem. Podzielona została ona na części. Znajdują się w nich dane opisujące ludność gminy oraz tendencje zaobserwowane w sferze demografii. Inne części dotyczą zagadnień rynku pracy, podmiotów gospodarczych oraz rolnictwa, a także diagnozy opisujące stan infrastruktury społecznej i technicznej. Bardzo ważną jest część przedstawiająca stan finansów publicznych Gminy Żarnów. Obszar ten jest szczególnie istotny z uwagi na rozpoczynający się nowy okres planowania w Unii Europejskiej oraz ogólny stan finansów publicznych w Polsce.

Dane z wymienionych obszarów przedstawione zostały w układzie dynamicznym, pokazującym zmiany wartości w czasie, pozwalającym zaobserwować trendy rozwojowe.

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Podstawowe informacje o Gminie Żarnów

Gmina Żarnów położona jest w południowej części powiatu opoczyńskiego w województwie łódzkim, na pograniczu z powiatem koneckim i województwem świętokrzyskim. Zajmuje powierzchnię 14070 ha. Charakteryzuje się dobrą infrastrukturą komunalną i dogodnymi połączeniami komunikacyjnymi z Piotrkowem Trybunalskim, Łodzią, Kielcami, Opoczmem i Końskimi, poprzez drogę krajową nr 74 (Kielce - Żarnów -

Raport o stanie Gminy Żarnów za rok 2019

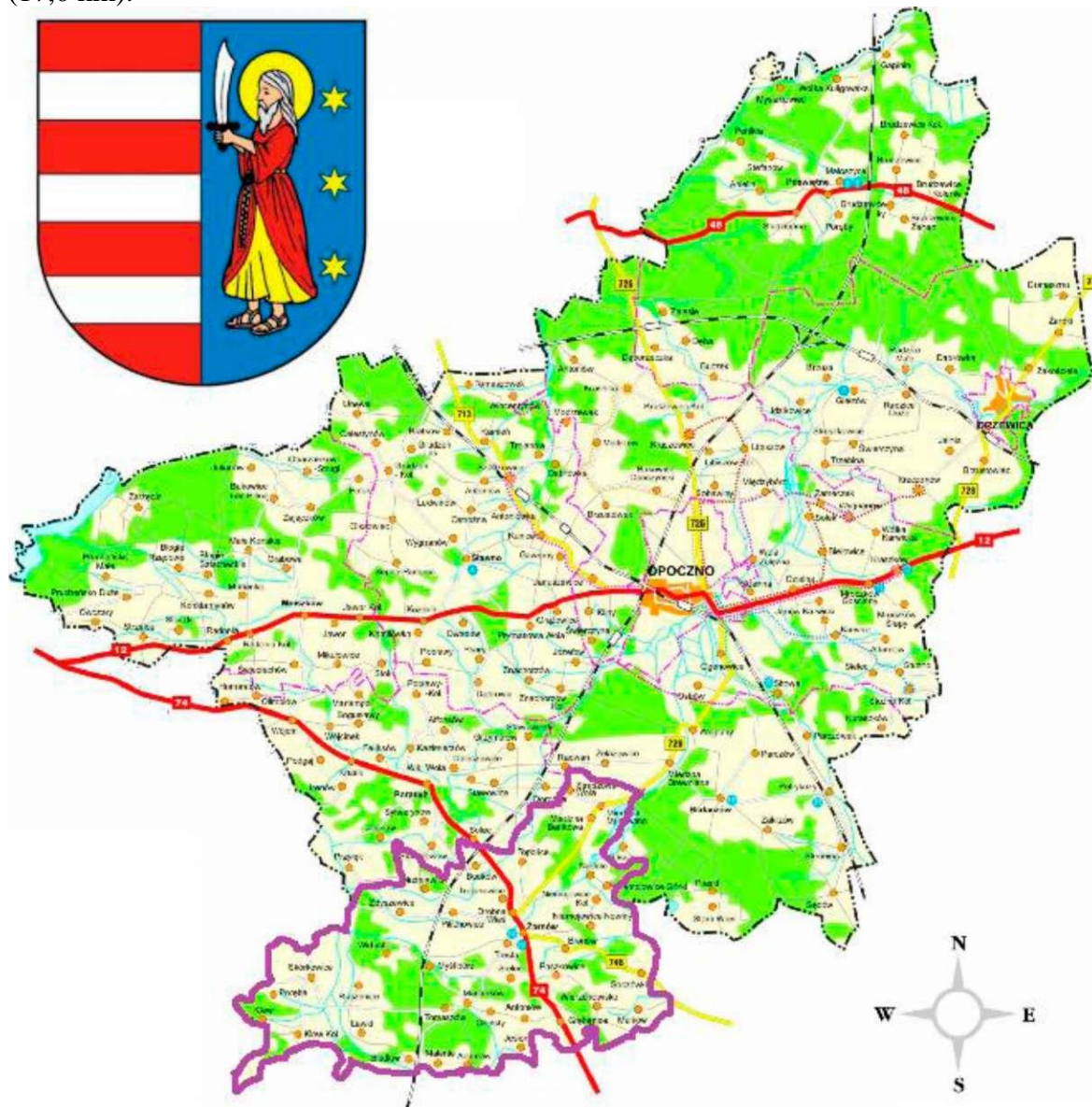

Sulejów) oraz drogi wojewódzkiej nr 726 (Żarnów - Opoczno - Inowłódz - Rawa Mazowiecka) i nr 746 (Żarnów - Końskie). Przez gminę Żarnów przebiega Centralna Magistrala Kolejowa (CMK), łącząca Śląsk z Warszawą i portami Trójmiasta.

Rozciągłość liniowa gminy wyraża się wartościami:

- z północy na południe – 13,5 km;
- z zachodu na wschód – 19,0 km; Łączna długość granic gminy wynosi 92 km.

Graniczy ona z gminami: Paradyż (19,5 km), Białaczów (15,5 km), Końskie (11,0 km), Ruda Maleniecka (14,0 km), Fałków (14,0 km), Przedbórz (0,5 km) i Aleksandrów (17,0 km).

Gmina Żarnów w powiecie opoczyńskim

Do gminy należy 44 miejscowości, wchodzących w skład 30 sołectw. Tymi miejscowościami są: Adamów, Afryka, Antonów, Bronów, Budków, Chelsty, Czersko, Dąbie, Dłużniewice, Grębenice, Jasion, Kamieniec, Klew, Klew-Kolonia, Ławki, Łysa Góra, Malenie, Malków, Marcinków, Miedzna Murowana, Młynek, Myślubórz, Nadole, Niemojowice, Nowa Góra, Odrowąż, Paszkowice, Pilichowice, Poręba, Ruszenice,

Ruszenice-Kolonia, Siedlów, Sielec, Skórkowice, Skumros, Soczówki, Straszowa Wola, Tomaszów, Topolice, Trojanowice, Widuch, Wierzchowisko, Zdyszewice i Żarnów.

Położenie gminy wyznaczają następujące współrzędne geograficzne:

- 51° 19' N - kraniec północny (rejon wsi Straszowa Wola - Dorobna Wola - Radwan);
- 51° 11' N - kraniec południowy (rejon wsi Klew - Reczków - Józefów Stary - Brzezcie);
- 20° 16' E - kraniec wschodni (rejon wsi Malków - Grabków - Bedlno);
- 19° 59' E - kraniec zachodni (rejon wsi Klew - Reczków - Józefów Stary - Brzezcie).

Od Opoczna - miasta powiatowego, Żarnów jest oddalony o 20 km, od Piotrkowa Trybunalskiego odległość wynosi 40 km, od Łodzi - 87 km, od Kielc 56 km, a od Warszawy 140 km. Powierzchnia gminy wynosi 14070 ha (140,7 km²), z której użytki rolne stanowią 66,84% (9404,062 ha), lasy i grunty leśne 25,78% (3627,246 ha) natomiast pozostałe grunty (wody, drogi, koleje i tereny zabudowane) stanowią 7,38% obszaru.

Rzeźba terenu

Rzeźba terenu jest jednym z podstawowych czynników mających decydujący wpływ na rolnicze zagospodarowanie danego regionu. Dla rolników najbardziej dogodną rzeźbą terenu są obszary równinne, nizinne, faliste oraz pagórkowate o niewielkich różnicach wysokości względnej i stoki o niedużym nachyleniu. Takie ukształtowanie powierzchni zapewnia ochronę przed erozją wodną oraz wietrzną gleb, przeciwdziała splywom powierzchniowym wód opadowych, a także gwarantuje zachowanie wilgoci. Ułatwia to także efektywniejsze i pełne zagospodarowanie obszarów uprawnych i pomaga przy prowadzeniu zbiorów. Mniej korzystne warunki w miejscach, gdzie strome stoki i znaczne pochyłości terenu utrudniają bądź też uniemożliwiają uprawę. Jest to także duża przeszkodą przy mechanicznych pracach rolnych (przy użyciu na przykład ciągnika) oraz podczas budowy dróg dojazdowych do pól.

Gmina Żarnów znajduje się na obszarze **Wzgórz Opoczyńskich**. Mezoregion ten jest częścią Wyżyny Przedborskiej, stanowiącej łagodne przejście z Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej do równin Mazowsza. Wzgórzka te mają powierzchnię 1.460 km² sąsiadując od wschodu z Garbem Gielniowskim, a od południowego wschodu z Płaskowyżem Suchedniowskim. Od południa zaś ze Wzgórzami Łopuszańskimi oraz pasmem Przedborsko- Małogoskim. Zbudowane są one ze skał okresu jurajskiego, tworzące dwie płaskie antykliny oddzielone synkliną, którą wypełniają utwory wieku kredowego. Krajobraz ten z nieregularnie porozrzucanymi pagórkami pochodzenia morenowego, składa się głównie z dolin i wzgórz.

Terytorium gminy Żarnów jest wyżynne i pozostaje pod wpływem mezozoicznych linii północno-zachodniego obrzeża Gór Świętokrzyskich. Występujące tu wzgórza rozciągają się na tle falistych powierzchni wysoczyznowych. Są one w większości nachylone ku północnemu – zachodowi. Gmina charakteryzuje się nierówną konfiguracją. W krajobrazie gminy spotkać można wzniesienia o wysokości bezwzględnie **ponad 285 m n.p.m.** (Diabla Góra – 285,1 m n.p.m. i Sielecka Góra – 285,6 m n.p.m.) oraz rozległe doliny dwóch różnych rzek w gminie:

- **dolina Czarnej Koneckiej** leżąca w południowej i zachodniej części z najniższym w gminie punktem (188 m. n.p.m.) w rejonie wsi Czersko.
- **dolina Wąglanki**, leżąca w północno – wschodniej części gminy.

Układ dolin w powiecie nawiązuje do dawnych form o charakterze wklęsłym, wytworzonych w najmniej odpornych utworach mezozoicznych. Obecnie zasypane są one przez osady plejstoceny. Doliny większych rzek Wzgórz Opoczyńskich dostosowywały się do dawnych obniżen, a także do nachylenia powierzchni ku północy. Na terenie gminy występują nieznaczne nachylenia stoków (średnio – 3,1%). Największe z nich zmierzono

w okolicach gór: Sieleckiej i Diablej (około 9,78%). W regionie nie stwierdzono występowania terenów osuwiskowych lub zagrożonych erozją wodną.

Warunki geologiczne

Na terenie gminy Żarnów występują liczne serie **skał piaskowcowych** pochodzenia lodowcowego z ery mezozoicznej. Nad nimi zalega seria skał luźnych, czwartorzędowych, pochodzenia lodowcowego. Pomiędzy tymi dwiema seriami, występują śladowo osady z okresu trzeciorzędowego, wytworzone w warunkach sedymentacji lądowej i jeziornej. Można pokusić się zatem o stwierdzenie, iż na obszarze gminy występują jedynie osady czwartorzędowe (holoceńskie i plejstocieńskie) oraz mezozoiczne (jurajskie). Mezozoiczne osady kredowe występują w północnej części Wzgórz Opoczyńskich, a triasowe – na południe od Żarnowa, w rejonie Rudy Malenieckiej, Fałkowa i Radoszyc.

Serię skał mezozoicznych (225 – 65 mln lat) należy określić mianem fundamentu, na którym później wytworzyły się pozostałe elementy współczesnej budowy geologicznej i rzeźby terenu. Jurajskie piaskowce, odznaczające się znaczną zwięzłością, przetrwały długotrwałe procesy niszczące i obecnie są widoczne jako kopulaste wzgórza, zwiastujące przejście od nizin Polski centralnej do wyżyn Polski południowej. W okresie trzeciorzędowym (65 – 2 mln lat), powierzchnia mezozoiku została nieco przekształcona wskutek deformacji tektonicznych oraz procesów niszczących.

Podczas zlodowacenia środkowopolskiego, lądolód w stadium maksymalnego zasięgu dotarł do północnego obrzeżenia Gór Świętokrzyskich, w rejon Końskich i Przysuchy, pozostawiając w jego brzeżnej strefie okazałe pagórki morenowe i powierzchnie teras kemowych. Owe pagórki to Wzgórze Koneckie z kulminacjami sięgającymi 400 m n.p.m. Na obszarze obecnej gminy, modelowanym przez lodowiec, wytworzyły się pagórkowate i równinne obszary moreny dennej, zbudowane z gliny zwałowej. Pomiędzy czwartorzędowymi, gliniastymi obszarami moreny dennej, znajdują się liczne wychodnie skał litych, eksploatowane na przestrzeni dziejów. Zachowało się wiele regionalnych nazw tych wychodni, np. *Skala, Na Skale, Na Skalce* itp.

Od powierzchniowego zróżnicowania osadów zależą **typy i rodzaje gleb**, warunkujące rozwój gospodarki rolnej. Ma ona największy związek z zasobnością w wody podziemne. Od dostępności do tych wód zależny był do niedawna rozwój osadnictwa. Jeszcze na początku XX wieku, obszary położone na dziale wodnym Czarnej i Wąglanki, gdzie pierwszy poziom wody podziemnej pojawiał się dopiero na głębokości ok. 30 metrów, pozostawały słabo zasiedlone.

W kilku miejscach na terenie gminy (rejon Tresty, Pilichowic, Zdyszewic i Diablej Góry) na utworach pochodzenia lodowcowego, wytworzyły się pola piasków eolicznych lub pagórki wydmowe. Niektórym z tych form towarzyszą niecki deflacyjne, wypełnione torfem lub wodą. Lokalnie proces przeobrażania form wydmowych w gminie trwa nadal, szczególnie tam, gdzie uprzednio usunięto pokrywę roślinną, na przykład przez wycięcie lasu.

Podłoże gminy zbudowane jest głównie z utworów plejstocieńskich i holoceniów, a więc tworzące na przeważającym obszarze grunty sypkie, głównie piaski różnoziarniste z domieszką żwirów oraz kamieni i podrzędnie glin. Jedynie w okolicach Żarnowa, Paszkowic, Grębenic, Sielca i byłej wsi Tresta Wesoła zalegają warstwy utworów jurajskich, wykształtowanych w postaci margli, ilów i piaskowców oraz iłolupków z domieszką rudy.

W okolicach rzecznych występują sporadycznie obszary torfowisk o niewielkiej grubości osadów.

Warunki glebowe i ich ocena przydatności dla rolnictwa

Miejscowe gleby od dawna słynęły ze swej nieurodzajności, co w przeszłości niejednokrotnie znajdowało swe odbicie w twórczości ludowej. Krąży tu nawet opowieść, że szatan kusząc Chrystusa bogactwem różnych krain świata, zasłonił Opoczyńskie, gdyż wstydił się tutejszego ubóstwa. Powszechnie jest tutaj znane również przysłowie: „Opoczyńskie kraje - korzec siejesz, kopę zbierasz, kopa korzec daje”. Ponadto przed wiekami uważano, że tutejsze nieurodzajne ziemie dają takie plony, że „ziarno za ziarno, słoma za robotę, a plewy darmo”.

Gleby gminy Żarnów cechują się **niską jakością** i są na ogół mało urodzajne. Na większości terenu zalegają piaski polodowcowe o podłożu przepuszczalnym, na których rozwinęły się gleby bielcowe, nadające się głównie pod uprawę jęczmienia, żyta, owsa i ziemniaków. Pozostałe to gleby: bagienne, mułowo-bagienne, torfowe i rędziny. W gminie Żarnów dominują gleby klasy: IVa, IVb oraz V (Tab. 1.). Gleby klasy I i II na analizowanym terenie nie występują w ogóle. Najlepsze tutejsze gleby zaliczane są do III i IV kategorii bonitacyjnej pochodzenia organicznego występują jedynie w dolinach rzek Wąglanki i Czarnej.

Tabela 1. Klasyfikacja gleb w gminie Żarnów

Gmina Żarnów	Klasa gleby									
	I	II	III	IIIa	IIIb	IV	IVa	IVb	V	VI
powierzchnia [ha]	0	0	30,3	10,6	174,4	935,4	1335	1341	3329	2201,2
udział procentowy	0	0	0,3 %	0,1 %	1,9%	10,0%	14,3 %	14,3 %	35,6 %	23,5%

Gleb o bardzo niskiej i niskiej zawartości fosforu jest tu najwięcej w całym województwie, a mianowicie 71%. Również na samym końcu, powiat opoczyński (w tym gmina Żarnów) plasuje się z bardzo małą zawartością magnezu (53%). Z kolei wapniowania wymaga aż 55% gruntów w regionie.

Według nomenklatury, obowiązującej gleboznawców, na terytorium gminy występują następujące **rodzaje gleb**:

1. Gleby brunatne - wytworzone z różnych glin pochodzenia wodnego oraz z glin wietrzonych
2. Gleby luźne, wytworzone z piasków
3. Gleby słabo gliniaste, wytworzone z piasków
4. Gleby gliniaste, wytworzone z piasków
5. Gleby lekkie i średnie, wytworzone z glin zwałowych
6. Gleby wytworzone z utworów pyłowych, pochodzenia wodnego
7. Czarne ziemie, wytworzone z piasków
8. Gleby mułowo - bagienne (mułowo - błotne)
9. Gleby torfowe, wytworzone z torfów torfowisk niskich – dolinowych i niedolinowych
10. Mady rzeczne - lekkie, średnie i ciężkie
11. Gleby szkieletowe - początkowego stadium rozwoju o niewykształconym profilu (wytworzone ze skał osadowych)

Gleby gminy Żarnów są na ogół mało urodzajne, tak jak zresztą w całym Opoczyńskim. Na większości terenów zalegają piaski polodowcowe, o podłożu przepuszczalnym. W gminie zdecydowanie dominują dwa typy gleb: bielcowe i brunatne, zajmujące około 80% powierzchni terenu. Pierwsze z nich wytworzone zostały głównie z piasków, które zostały osadzone w zróżnicowanych procesach sedymentacyjnych. Powstały na terenach lasów iglastych oraz pokryte są dość grubą warstwą próchnicy

składających się z trudno rozkładających się szczątków organicznych, substancji garbnikowych oraz żywicznych. Charakteryzują się one popielatym zabarwieniem, powstałym w procesie wymywania w środek gleby związków glinu, fosforu i żelaza (tzw. proces bielnicowania). Gleby te wykazują niekorzystne warunki rolnicze, ponieważ są za suche, zbyt przepuszczalne, silnie kwaśne oraz ubogie w składniki przyswajalne dla roślin.

Gleby brunatne wytworzone są z glin, piasków, pyłów, utworów lessowych i iłów. Są one silnie zakwaszone jedynie w górnej części profilu. Niższe partie wskazują odczyn prawie obojętny. Uprawa roślin na tych terenach jest mocno utrudniona ze względu na niską zawartość składników pokarmowych. Gleby bagienne (zlokalizowane wyspowo) i mułowo – bagienne (wzdłuż większych cieków wodnych) zajmują 7% analizowanego terenu. Są one okresowo lub stale podmokłe, a w wyniku obniżenia poziomu wody oraz wnikania w głąb gleby powietrza, następuje uaktywnienie procesów mikrobiologicznych. Cechą charakterystyczną jest okresowy nadmiar wody wiosną oraz jej niedobór w lecie. Czarne ziemie i mady stanowią znikomy procent. Pierwsze z wymienionych powstały w warunkach dużego uwilgotnienia w obniżeniach terenu, przy udziale roślinności łąkowej. Wytworzyły się one na pyłach, iłach oraz utworach lessowych a ich przydatność rolnicza uwarunkowana jest stosunkami wodnymi. Należące do gleb napływowych mady powstały w ścisłym związku z wodą płynącą. Powstały na skutek osadzania materiału naniesionego przez rzekę na terasach zalewowych i w dolinach rzecznych (procesy aluwialne). Związane są one z obecnością roślinności leśnej, głównie lasy liściaste i zajmują wyższe położenie w dolinach.

Przedstawione warunki glebowe potwierdzają występującą przewagę kompleksów słabych, łatwo przepuszczających wody opadowe, charakteryzujące się dużym zróżnicowaniem poziomu wód gruntowych (od 0,5 – 1,5 m w okolicach rzecznych, do 2 – 4 metrów na pozostałych terenach) tworzą ograniczoną bazę do produkcji rolnej w gminie. Jest ona zbliżona do warunków, które z niewielkimi wyjątkami na ogół występują na terenie całego powiatu opoczyńskiego.

Intensyfikacja produkcji rolnej uwarunkowana jest wyższym nawożeniem, powiększeniem nakładów na uregulowanie stosunków wodnych w gminie i zwiększonymi nakładami agrotechnicznymi.

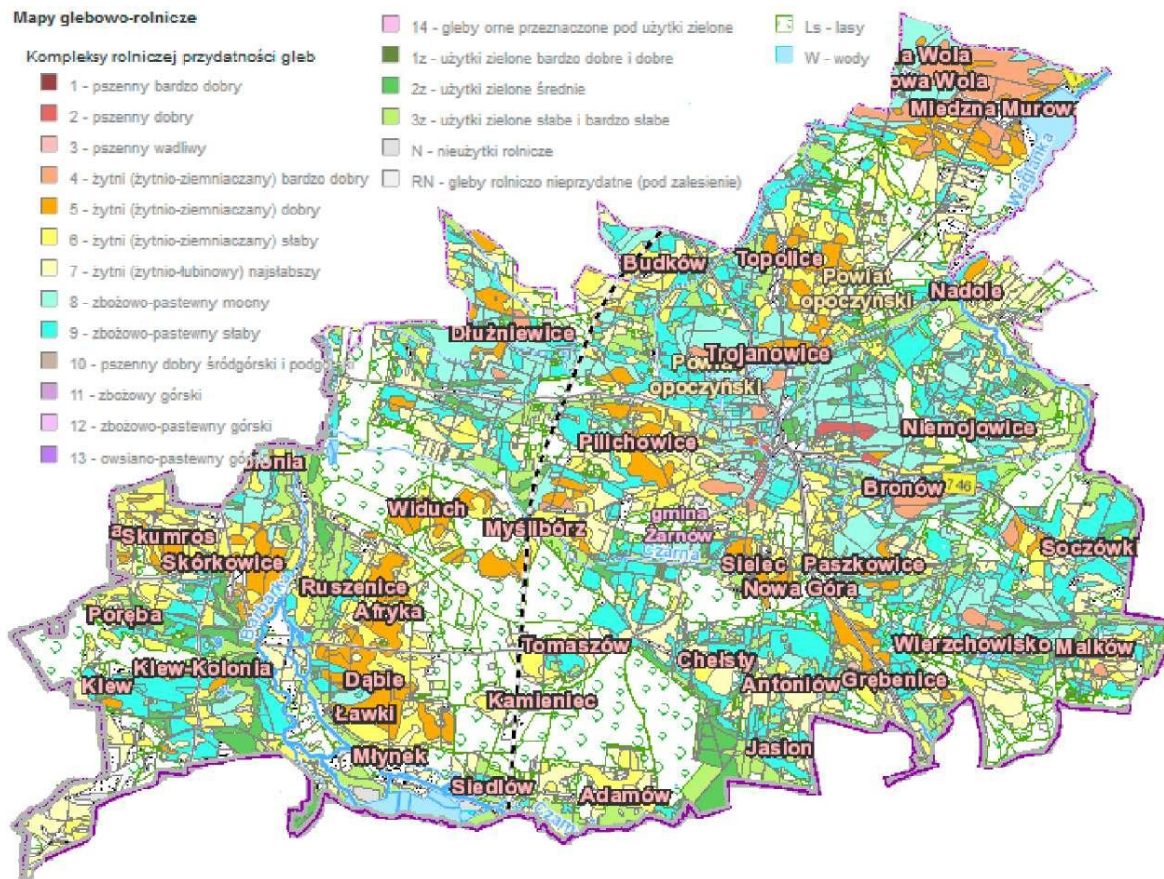
Mapy glebowo-rolnicze

Kompleksy rolniczej przydatności gleb

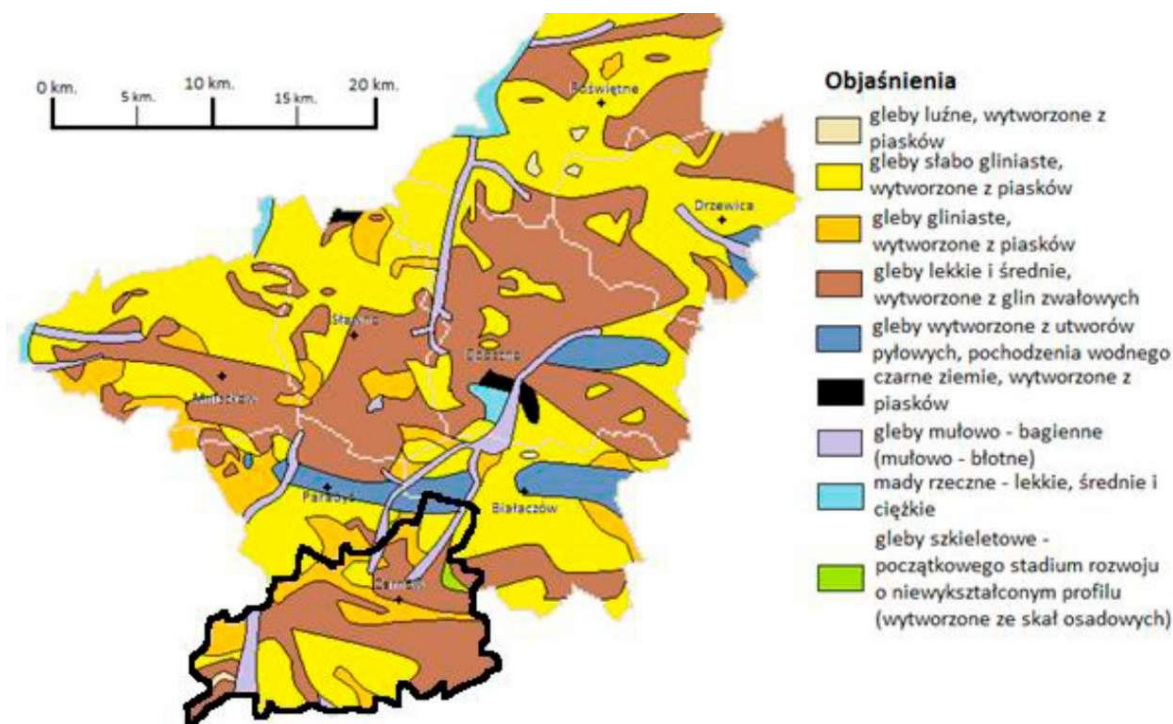
- 1 - pszeniczny bardzo dobry
- 2 - pszeniczny dobry
- 3 - pszeniczny wadliwy
- 4 - zyrtni (żytnio-ziemniaczany) bardzo dobry
- 5 - zyrtni (żytnio-ziemniaczany) dobry
- 6 - zyrtni (żytnio-ziemniaczany) słaby
- 7 - zyrtni (żytnio-lubinowy) najslabszy
- 8 - zbożowo-pastewny mocny
- 9 - zbożowo-pastewny słaby
- 10 - pszeniczny dobry śródgórski i podg.
- 11 - zbożowy górski
- 12 - zbożowo-pastewny górski
- 13 - owsiano-pastewny górski

- 14 - gleby orne przeznaczone pod użytki zielone
- 1z - użytki zielone bardzo dobre i dobre
- 2z - użytki zielone średnie
- 3z - użytki zielone słabe i bardzo słabe
- N - nieużytki rolnicze
- RN - gleby rolniczo nieprzydatne (pod zalesienie)

- Ls - lasy
- W - wody

Mapa glebowo – rolnicza Gminy Żarnów. Rozmieszczenie gleb w powiecie opoczyńskim

Bogactwa mineralne

Gmina Żarnów zasobna jest w surowce mineralne, mające duże znaczenie dla regionu. Są one jej naturalnym bogactwem, źródłem dochodów, ale jednocześnie –

nieodnawialnym elementem środowiska przyrodniczego. Każda eksploatacja surowców, pozostawia nieodwracalne zmiany w środowisku naturalnym, mogące prowadzić do jego degradacji.

Do podstawowych bogactw mineralnych regionu należą: **rudy żelaza, piaskowce drobnoziarniste i surowce ilaste.**

Ruda żelaza, w przeważającej ilości złoża ilastego (choć przed laty stwierdzono tu również istnienie niewielkich ilości rud limonitowych), występuje w utworach gliny zwałowej i piaskowca we wschodniej części gminy i na terenach przyległych, należących do Konecczyzny. Największe, od wieków eksploatowane kopalnie rudy, znajdowały się w Łysej Górze. Dostarczano z nich surowiec m.in. do pieców hutniczych w Kołońcu i Rudnej Górze koło Białaczowa. Ślady dawnych wyrobisk zauważalne są do dnia dzisiejszego. Świadczy o tym pofałdowany i znacznie przekształcony rejon przysiółka Rudne Doły, należącego do Niemojowic. Na terenie gminy występują złoża surowców mineralnych o znaczeniu krajowym i regionalnym. Są to gliny i łył ogniotrwałe, łatwo wypalające się, od lat eksploatowane dla potrzeb przemysłu, a także piaskowców drobnoziarnistych. Pochodzące z dolnej jury piaskowce, zalegające stosunkowo płytko pod powierzchnią ziemi są bardzo łatwe w obróbce, ze względu na swą miękkość. Dopiero po pewnym czasie nabierają odpowiedniej twardości. Pokłady piaskowców występują prawie na całym obszarze gminy i są eksploatowane z licznych odkrywek. Wyroby z żarnowskiego piaskowca, takie jak żarna, taczalniki, osełki, kamienie młyńskie, płyty, epitafia, pomniki, posągi i rozmaite elementy architektoniczne, były znane nawet w najbardziej odległych czasach i są bardzo trwałe a przykładem może być monumentalny Kościół św. Mikołaja. W czasach współczesnych, surowiec ten wykorzystywany jest do celów budowlanych i drogowych, a także do produkcji płytek elewacyjnych. Podłoże gminy zbudowane jest głównie z utworów plejstoceniowych i holoceniowych, a więc tworzące na przeważającym obszarze grunty sypkie, głównie piaski różnoziarniste z domieszką żwirów oraz kamieni i podrzędnie glin. Jedynie w okolicach Żarnowa, Paszkowic, Grębenic, Sielca, Wierzchowiska, Chełst, Antoniowa i byłej wsi Tresta Wesoła zalegają warstwy utworów jurajskich, wykształconych w postaci margli, iłów i piaskowców oraz iłolupków z domieszką rudy. Wykorzystywane są jako cenny surowiec do produkcji wyrobów kamionkowych i ogniotrwałych, a także płytek podłogowych i wykładzinowych.

W okresie współczesnym glinę eksploatuje się z kopalni odkrywkowej „Chełsty”. Jest ona własnością Zespołu Zakładów Płytek Ceramicznych „Opoczno” w Opocznie. Złoża glin ceramicznych wystarczą tam na ponad 100 lat. Rozciągają się one pod warstwą nadkładową, sięgającą od 3 do 17 metrów i mają od 12 do 22 metrów miąższości. Spośród żarnowskich glin, charakteryzujących się barwami: szarą, żółtą, białą lub czerwoną, w Chełstach występuje tzw. glina czerwono wypalająca się. Według specjalistów stanowi ona najwartościowszy surowiec do produkcji płytek ceramicznych. Kopalnia zajmuje 30 hektarów, a pracuje w niej zaledwie kilkusobowa załoga. Przy pomocy nowoczesnych technik urobku surowca, wydobywa się tu kilkadziesiąt tysięcy ton gliny rocznie, co jest bardzo dobrym wynikiem. Obecnie, eksploatacja glin w Chełstach została wstrzymana.

W Polsce obecnie znajduje się kilkanaście dużych zakładów wytwarzających ceramiczne wykładziny podłogowe oraz ściienne, z czego kilka z nich zlokalizowanych jest m.in. w powiecie opoczyńskim i koneckim, a produkcja płytek w Paradyżu, Opocznie, Tomaszowie Mazowieckim i w rejonie Końskich nieustannie wzrasta z roku na rok. Fakt ten wiąże się ze stałym wzrostem wydobycia surowców w pobliskich kopalniach.

W gminie Żarnów stwierdzono także lokalne występowanie kruszywa naturalnego w postaci piasków i żwirów.

W holocenie (ostatnie 10 tysięcy lat) na niektórych obniżeniach terenu, w szczególności w opuszczonych odcinkach dolin rzecznych, powstały duże torfowiska

o grubości osadów organicznych 3 – 4 m. Torf do niedawna był eksploatowany i używany jako materiał opałowy. Obecnie na skutek obniżenia wód gruntowych, spowodowanych powstaniem lejów depresyjnych, dużych torfowisk nie spotyka się na terenie żarnowskiej gminy.

W okolicach rzecznych występują sporadycznie obszary torfowisk o niewielkiej grubości osadów.

Warunki wodne

Gmina Żarnów położona jest na obszarze należącym do zlewni dwóch prawobrzeżnych dopływów Pilicy – Czarnej i Drzewiczki. Zlewnia Drzewiczki reprezentowana jest przez rzekę Wąglankę, jej główny lewobrzeżny dopływ. Przez teren gminy, Czarna i Wąglanka płyną po piaskowcach jurajskich, przykrytych gliną zwałową i piaskami akumulacji lodowcowej.

Rzeka Czarna (w odróżnieniu od innych rzek o tej samej nazwie, zwana także Czarną Konecką, Czarną Maleniecką lub Taraską), płynie przez Wyżynę Kielecką – Sandomierską (Płaskowyż Suchedniowski) i Wyżynę Przedborską (Wzgórza Opoczyńskie) na terytoriach województw kieleckiego i piotrkowskiego. Jej długość wynosi 85 km, natomiast powierzchnia dorzecza - 978,4 km kwadratowych. Swe źródła ma usytuowane na wysokości ok. 350 m n.p.m., między Wólką Zychową a Chlewiskami, na płn.-wsch. od Niekłania. Uchodzi do Pilicy, w odległości 5 km na południe od Sulejowa, na wysokości 173 m n.p.m. Średni spadek rzeki wynosi 1,3 %, średni przepływ w pobliżu ujścia – 5,63 metrów sześciennych na sekundę, natomiast rozpiętość wahań stanów wody w dolnym biegu wynosi aż 3,1 m.

Czarna na odcinku ok. 13 km przepływa przez gminę Żarnów, której na długości 2 km (Siedłów - Malenie) jest rzeką graniczną z gminą Fałków. Na teren gminy wpływa na wysokości ok. 200 m n.p.m. i meandrując płynie na długości 6 km w kierunku zachodnim, czyniąc niezwykle atrakcyjnymi okolice wsi Adamów, Malenie, Siedłów, Młynek i Ławki. W pobliżu rozległej terasy, zwanej Fryszerka - Błonie, porośniętej łąką i poprzecinanej dziesiątkami rowów, rzeka zmienia swój kierunek na północny. Płynie w tym kierunku obok wsi Ruszenice, Klew i Skórkowice. Czarna ma charakter rzeki tworzącej liczne meandry, płycizny, wyspy, rozlewającej się szeroko wśród łąk (Skórkowice - Czersko), a gdzie indziej podcinającej wysokie i porośnięte lasem brzegi (Siedłów). Dolina Czarnej wypełniona jest bujną roślinnością szuwarową, torfowiskową, łąkową, zaroślową i leśną, stanowiącą niezastąpione refugium (ostoja, miejsce schronienia) dla bogatej fauny, zwłaszcza ptaków. Na odcinku od Siedłowa do Skórkowic, rzeka tworzy liczne starorzecza i mokradła. Koryto rzeki osiąga szerokość od 10 do 55 metrów. Na obszarze gminy Żarnów, rzecze towarzyszą znaczne kompleksy leśne, składające się przeważnie z drzewostanu sosnowego.

Czarna należy do najlepiej zachowanych, czystych rzek regionu. Ma charakter rzeki podgórskiej. Przed laty była jedną z „najpracowitszych” rzek Zagłębia Staropolskiego, gdyż dostarczała energii wielu zakładom przemysłowym, usytuowanym m.in. w Niekłaniu, Stąporkowie, Sielpi Wielkiej, Rudzie Malenieckiej, Maleńcu, Machorach i Kołońcu.

Rzeka zasila liczne stawy, z których najbardziej znany w Maleńcu, o powierzchni 16 ha, istniał już w czasach historycznych. Jest on jednak stosunkowo niewielki w porównaniu z innymi, okolicznymi zbiornikami wodnymi. Powierzchnie stawów w rejonie Rudy Malenieckiej i Cieklińska (stawy „Czapla”, stawy doświadczalne) oraz w okolicach wsi Koliszowy (stawy „Praga”) przekraczają powierzchnię 100 ha, stawy w Kołońcu mają obszar 50 ha, natomiast w okolicach wsi Siedłów – 30 ha.

Na obszarze gminy Żarnów w rejonie - wspominatej wcześniej – terasy zalewowej Fryszerka - Błonie, do Czarnej wpływa rzeka Barbarka, będąca jej największym lewobrzeżnym dopływem. Długość Barbarki wynosi 20 km, natomiast powierzchnia jej dorzecza sięga 111 km². Okolice wsi Malenie - Kołonec, łączy odnogą głównego koryta rzeki, nosząca zagadkową nazwę „kanał Ulgi”. Prawobrzeżne dopływy – strumienie, mające swe źródła na terenie gminy Żarnów (rejon Sielca i Chełst) nie posiadają oficjalnej nazwy. Ponadto biegowi Czarnej towarzyszy bardzo gęsta sieć rozmaitych cieków, potocznie określanych mianem rowów. Owe młaki i strugi mają jednak niewielką długość, sięgającą najwyżej kilku kilometrów.

Drzewiczka jest rzeką o długości 81,3 km i dorzeczcu równym 1082,9 km², wypływającą z wysokości 248 m n.p.m. na tzw. Garbie Gielniowskim, koło wsi Kacprów. Rzeka uchodzi do Pilicy w Nowym Mieście nad Pilicą, na wysokości 130 m n.p.m.

Największym lewobrzeżnym dopływem tej rzeki jest **Wąglanka**, tocząca swe wody z piaskowców triasowych koło miejscowości Nowe Brody, położonej tuż obok administracyjnych granic Końskich, na wysokości 240 m n.p.m. Uchodzi do Drzewiczki w Opocznie, na wysokości 177 m n.p.m. Powierzchnia jej dorzecza wynosi 289,7 km², a długość rzeki - 50,4 km. Prawie na całej swej długości, Wąglanka tworzy liczne meandry i przepływa w kierunku północnym, poprzez zabagnione obszary, pocięte siecią rowów melioracyjnych. Środkowa część biegu rzeki, o długości 12 km, płynie przez terytorium gminy Żarnów. Na obszar gminy wpływa na wysokości 205 m n.p.m. i prowadzi swe wody obok wsi Soczówki, Niemojowice Nowiny, Niemojowice Górki, Nadole i Miedzna Murowana. Z wyjątkiem rejonu wsi Niemojowice Górki - Nadole, rzeka Wąglanka stanowi granicę żarnowskiej gminy z gminami Końskie i Białaczów. W okolicach przysiółka Modrzewina, na wysokości ok. 190 m n.p.m. rzeka opuszcza granice gminy.

W latach 1974 – 1979, w dolinie rzeki Wąglanki, w obrębie wsi Miedzna Murowana – Ossa Białaczowska, kosztem ówczesnych 42 mln złotych wybudowano zalew. Budowało go Rejonowe Przedsiębiorstwo Melioracyjne w Końskich. Zalew posiada zaporę czołową, mającą długość 520 m i boczną, o długości 920 m. Woda magazynowana w zbiorniku, przeznaczona jest przede wszystkim dla potrzeb nawadniania użytków zielonych w dolinach rzek Wąglanki i Drzewiczki. Cała powierzchnia zalewu, noszącego oficjalną, urzędową nazwę „Wąglanka - Miedzna”, należy do terytorium gminy Żarnów. Pojemność zalewu przy rzędnej piętrzenia wody 195,75 m n.p.m., wynosi 3,8 mln m³ wody. Jednak jego maksymalna objętość może być większa i teoretycznie może osiągnąć 4,16 mln m³ wody. Powierzchnia lustra wody waha się od 175 do 185 ha, a największe piętrzenie może wynosić 6,85 m.

Wody zbiornika ze względu na swe przeznaczenie, winny odpowiadać II klasie czystości. Niestety, nie zawsze tak jest, co odbywa się ze szkodą dla licznych gatunków ryb, zamieszkujących wody zalewu, którymi są m.in. troć jeziorowa, leszcz, płoć, krąp, ukleja, karp, lin, szczupak i okoń. Ponadto, powstanie zalewu przyczyniło się do pojawienia wielu gatunków ptaków, niespotykanych lub sporadycznie występujących w tych stronach. Są to mowy śmieszki, rybitwy, kaczki nurkujące i inne.

Nad zalewem obserwuje się też sporo zjawisk niekorzystnych. Jest to zwłaszcza silna erozja brzegów, spowodowana falowaniem wody płytkiego zbiornika wodnego.

Na obrzeżach zbiornika rozwija się rekreacja. Nad brzegami zalewu znajdują się: **Ośrodek Sportu i Rekreacji Gminy Żarnów**, wodomistrzówka oraz przepompownię. Zalew przyciąga wielu amatorów sportów wodnych i wędkarzy. Stąd też ważnym zadaniem staje się ochrona czystości wody. Rozwój cywilizacji technicznej sprawia, iż wszelkie życie w zalewie (oraz wszystkich rzekach) jest nieustannie narażane na śmiertelne zagrożenie. Intensywne uprawy rolne (nie tylko nad zalewem, ale i nad

zasilającą zbiornik rzeką) zużywają duże ilości nawozów sztucznych, które pobudzają nadmierny rozwój glonów, których rozkład doprowadza do niedoboru tlenu w wodzie. Zużywanie coraz większej ilości wody do celów komunalnych i przemysłowych, a następnie (za pośrednictwem rowów i naturalnych obniżeń terenu) wpuszczanie do rzek nieoczyszczonych ścieków, wprowadza do nich szkodliwe związki chemiczne i bakterie. Często dzieje się tak na skutek nieszczelności szamb przydomowych, za wiedzą lub niewiedzą użytkowników. Ścieki przeciekają wówczas do warstw wodonośnych i płyną, siłą grawitacji zasilając najbliższe rzeki.

Na terenie gminy występuje kilka lewobrzeżnych dopływów Wąglanki, bezimiennych cieków osiagających długość 5 – 6 km, płynących równoleżnikowo z zachodu na wschód. Nad jedną z tych strug, noszącej nazwę **Scepa**, leży Żarnów. Nazwa strugi pochodzi z czasów historycznych, kiedy określana była również mianem „*strumienia Szepe*”. Przed wiekami Scepa, będąca o wiele bardziej wartkim (niż obecnie) strumieniem, zasilala w wodę fosę żarnowskiego, średniowiecznego zamku.

Granice działu wodnego Czarnej i Wąglanki, wyznaczają wzniesienia wschodniej części gminy Żarnów. Wododział przebiega przez Górki Wierzchowskie (wchodzące w skład wsi Wierzchowisko), Grębenice, Łysą i Nową Górę, Sielecką Górę (obok Diablej Góry, jednego z dwóch najwyższych wzniesień Wzgórz Opoczyńskich, mierzących 285 m n.p.m.) oraz grunty wsi Tresta, Pilichowice, Trojanowice, Topolice i Straszowa Wola, pozostawiając w dorzeczu Wąglanki Żarnów. Stwierdzić zatem należy, iż około 70 % terytorium gminy Żarnów należy do zlewni rzeki Czarnej, a około 30% - rzeki Wąglanki.

Na terenie gminy brak jest jezior naturalnych. Występują tu jedynie niewielkie zbiorniki sztuczne, powstałe w wyrobiskach po eksploatacji piaskowców lub poprzez spiętrzenie niektórych cieków. Są one najczęściej wykorzystywane do hodowli ryb.

Wody podziemne, stanowiące podstawę zaopatrzenia ludności w wodę pitną, występują na terenie gminy w skałach różnego wieku, na różnych głębokościach i w różnych warunkach.

Doliny dwóch rzek: Czarnej i Wąglanki, przepływających przez gminę Żarnów, biegną ku zachodowi (rzeka Czarna na odcinku od Adamowa do Ruszenic) i północy (rzeka Czarna od Ruszenic do Siucic i rzeka Wąglanka na całej swej długości w obrębie gminy).

Najwybitniejszy rys rzeźbie gminy Żarnów nadaje jednak przede wszystkim dolina Czarnej. Ta dosyć rozległa (1-2 km) i stosunkowo głęboka dolina, wydaje się być przewodnią formą wklęsłą gminy. Jeden ze wschodnich dopływów Czarnej (mający źródła na gruntach wsi Sielec, na dziale wodnym z Wąglanką, a przepływający przez Władysławów [Kozłowy], Myślubórz i na północ od wsi Widuch) wraz z drugim dopływem (płynącym od Marcinkowa i Chelst na południe) obejmują wzgórze, określane potocznie mianem *Skały Ruszenickiej* i stanowią naturalną granicę największych kompleksów leśnych w gminie. Ciekawe, że przestrzeń ograniczona przez Czarną i wymienione, bezimienne dopływy, jest całkowicie pozbawiona wód powierzchniowych. Prawdopodobnie brak cieków jest wynikiem działania tzw. leja depresyjnego, spowodowanego wzmożoną eksploatacją piaskowca na tych terenach.

W dolinie Czarnej znajduje się również najniżej położone miejsce w żarnowskiej gminie. Znajduje się ono w okolicach wsi Czersko, na wysokości **188 m n.p.m.** Z powyższego wynika, że różnica wysokości punktów ekstremalnych gminy Żarnów wynosi aż **97 metrów**.

Doliny te charakteryzują się stosunkowo dużą rozległością (1 – 2 km), a więc dużą zdolnością akumulacyjną wód powierzchniowych. Stwarza to naturalne warunki do budowania na tych rzekach dużych zbiorników wodnych, przy stosunkowo niewielkich nakładach finansowych na obiekty hydrotechniczne towarzyszące tym zbiornikom.

Przykładem wykorzystania takiego ukształtowania doliny rzeki Wąglanki jest wybudowany w połowie lat 70-tych zbiornik retencyjny „Wąglanka – Miedzna” o powierzchni 175 ha lustra wody, położony na gruntach wsi Miedzna Murowana.

Warunki klimatyczne

Stosunkowo niewysokie wzniesienia (Wzgórza Opoczyńskie) nie stanowią dużej przeszkody dla przepływu masy powietrza różnego pochodzenia. Przyczynia się to do znacznej zmienności pogodowej omawianego obszaru. Zdecydowanie dominuje wpływ wilgotnej masy powietrza polarno – morskiego i polarno - kontynentalnego. W powiecie przeważają wiatry południowo – zachodnie i zachodnie, aczkolwiek dość wyraźnie zaznaczają się również te wiejące z kierunków północno - wschodniego i wschodniego. Pod względem nasłonecznienia obszar charakteryzuje się średnimi wielkościami, co jest typowe dla Polski. Średnia roczna temperatura osiąga tutaj $7,5^{\circ}\text{C}$. Luty odznacza się jako najchłodniejszy miesiąc z temperaturą -3°C , natomiast do najcieplejszego miesiąca w roku zalicza się lipiec, kiedy średnia temperatura powietrza oscyluje w granicach 17°C - 18°C . Ilość opadów atmosferycznych jest tu wyższa niż na nizinnych terenach i wynosi rocznie średnio około 600 mm. W regionie mroźnych dni jest od 30 do 50 w ciągu roku, dni z przymrozkami, od 100 do 118, a pokrywa śnieżna zalega tutaj mniej więcej w przedziale 50-60 dni w roku. W regionie, okres wegetacyjny trwa średnio 235 dni (od 5 kwietnia do 4 listopada). Jego wartością progową jest izoterma $+5^{\circ}\text{C}$.

Fauna i flora

Gmina Żarnów zalicza się do słabiej zalesionych. Według Statystycznego Vademecum Samorządowca 2018, wydanego przez Wojewódzki Urząd Statystyczny w Łodzi, powierzchnia lasów i gruntów leśnych w gminie wynosi 3712 ha ($37,12\text{ km}^2$), tj. 26,3%. Należy zaznaczyć, iż 2115 ha to lasy publiczne, a pozostała, dość znaczna część lasów stanowi własność osób prywatnych. 63 ha lasów należy do Gminy Żarnów.

Niestety, ów stosunek powierzchni lasów i gruntów leśnych do ogólnej powierzchni gminy jest niższy od średniej występującej w powiecie opoczyńskim (30,6%). Jednak na tle województwa łódzkiego, gdzie obszary leśne zajmują jedynie 20,6%, jest to nienajgorszy wynik.

Żarnowskie lasy występują głównie w środkowej i południowej części gminy oraz w rejonach wsi Klew, Sielec, Pilichowice, Dłużniewice, Nadole, Niemojowice, Wierzchowisko i Jasion. Istniejące lasy są pozostałościami dawnej Puszczy Pilickiej, we wczesnym średniowieczu łączącej się z prastarą i owianą licznymi legendami Puszcza Świętokrzyską. Przez obszary puszczańskie, w kierunku Pilicy, ongiś toczyło swe wody bardzo wiele rzeczek, przedzierających się miejscami przez bagna, wąwozy i rozlewiska. W puszczy przeważały dęby i sosny. Żyły w niej m.in. niedźwiedzie, tury, łosie, jelenie i bobry. Jej mieszkańcy zajmowali się bartnictwem i łowiectwem. Do stopniowego wyniszczenia puszczy, przyczyniło się przede wszystkim osadnictwo żarowe, a później – hutnictwo żelaza, oparte na węglu drzewnym.

Na terytoriach Wzgórz Opoczyńskich, leżących na obszarze Krainy Świętokrzyskiej, według analiz prowadzonych przez biologów, 80% wszystkich lasów to wyłącznie drzewostan sosnowy. Ponadto występują tutaj dęby, graby, osiki, jesiony, brzozy, wierzby, świerki, jodły i modrzewie. W tzw. podszycie znajduje się jałowiec, jarząb, kruszyna, tarnina, leszczyna, czeremcha, trzmielina i bez. Natomiast w najniższych partiach lasu występuje m.in. borówka czernica, borówka bagienna, żurawina błotna, bagno, poziomka, jeżyna, malina, wrzos, żarnowiec, zawilec gajowy, przylaszcza, widłak, mchy i paprocie.

Poza tym, w krajobrazie otwartym, z drzew i krzewów występują najczęściej: modrzew polski, lipa droбноziarnista i wielkolistna, klon zwyczajny, jawor srebrzysty, jesionolistny, dąb szypułkowy, bezszypułkowy i czerwony, jesion wyniosły, wiąz górski, szypułkowy i polny, kasztanowiec, topola czarna, niekłańska i biała, wierzba krucha i purpurowa, iwa i rokita, olcha czarna, grusza polna, morwa biała, kalina koralowa, śliwa tarnina, głóg i ligustr pospolity.

Zadrzewień śródpolnych w regionie jest dosyć dużo. To dobrze, bowiem pełnią one bardzo ważne funkcje ochronne. Zasięg zadrzewień powoduje ograniczenie transpiracji roślin uprawnych oraz zmniejszenie parowania gleby, co w konsekwencji przyczynia się do zwiększenia zapasów wody w glebie, a tym samym do wzrostu plonów rozmaitych roślin. Są one ponadto oazą dla dziko żyjących, drobnych zwierząt, ptaków i owadów, które pełnią pożyteczną rolę wobec ochrony naturalności ekosystemów biocenotycznych.

Spośród wszystkich wymienionych drzew, bardzo wiele określanych jest mianem wiekowych. Związane są one z historią regionu i zapewne liczną grupą bezimiennych osób, chroniących owe zabytki przyrody ojczystej, jako swoje „domowe drzewa”. Bo znaczna część drzew - zabytków przyrody - znajduje się na gruntach prywatnych, dlatego może tylko niewiele spośród nich zyskało ochronę prawną. Nie sposób zrozumieć postępowania ludzi, wycinających prastare drzewa, często opatrzone zresztą tabliczkami „Pomnik przyrody prawem chroniony”. Wszak drzewa czcili nasi przodkowie, a my dbałością o nie wyrażamy szacunek dla własnej przeszłości i kultury.

Badania flory i fauny dorzecza środkowej Pilicy, w obrębie której leżą Wzgórza Opoczyńskie, prowadzone przez biologów i zoologów z Uniwersytetu Łódzkiego, dostarczają licznych informacji na temat niemal wszystkich grup roślin zwierząt. Badania prowadzone są pod kątem objęcia ochroną prawną obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych i wartościach krajobrazowych, a także stanowisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt, fragmentów naturalnej szaty roślinnej lasów, torfowisk, muraw oraz cennych pojedynczych obiektów przyrodniczych.

Ze środowiskiem roślin związanych jest interesujący świat zwierząt. Spośród nich najliczniejszą grupę stanowią owady lądowe. Bardzo liczną grupę stanowią ptaki, wśród których obok pospolitych, występują kruki, puchacze, jarzabki, bociany i inne. Ponadto mieszkają tutaj swoje tokowiska cietrzewie. W żarnowskich lasach żyją także sarny, jelenie, dziki (wyrządzające znaczne szkody w uprawach), lisy oraz zające. Z rzadkich gatunków ssaków wielokrotnie stwierdzono tu obecność łosi wędrownych, łasic, kun, jeży czy danieli.

1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Administracja samorządowa

Gmina Żarnów jest podstawową jednostką lokalnego samorządu terytorialnego, powołaną do organizacji życia publicznego na swoim terytorium.

Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Gminy, a organem wykonawczym jest Wójt Gminy Żarnów, który kieruje bieżącymi sprawami oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Wykonuje on swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy i jest zwierzchnikiem wszystkich pracowników Urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

W skład Urzędu wchodzi następujące komórki organizacyjne i stanowiska (niektóre z nich nie są obsadzone ze względów oszczędnościowych):

1. **Wójt Gminy**
2. **Zastępca Wójta**
3. **Sekretarz Gminy**
4. **Skarbnik Gminy**
5. **Kierownik USC**
6. **Zastępca Kierownika USC**
7. Pełnomocnik ds. informacji niejawnych
8. Stanowiska ds. obsługi prawnej
9. Stanowisko ds. Ochrony Danych Osobowych
10. Stanowisko ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych
11. Stanowisko ds. wojskowych i obronnych
12. **Referat Organizacyjny – Społeczny**
 - Kierownik referatu
 - stanowisko ds. obsługi rady, komisji rady gminy i kontaktów z organizacjami pozarządowymi
 - stanowisko ds. kadrowych i organizacyjnych
 - stanowisko ds. obsługi sekretariatu
 - stanowiska ds. informatyzacji urzędu
 - stanowisko ds. oświaty i spraw społecznych
 - stanowisko ds. promocji, kultury, sportu i turystyki
 - pomoc administracyjna
 - pracownik gospodarczy
13. **Referat Finansowy - podatkowy**
 - Kierownik referatu – Skarbnik Gminy

Referat finansowy

 - stanowisko ds. księgowości budżetowej
 - stanowisko ds. księgowości jednostek organizacyjnych
 - stanowisko ds. księgowości budżetowej Organu
 - stanowisko ds. płac i rozliczeń
 - stanowisko ds. płac i rozliczeń jednostek organizacyjnych
 - stanowisko ds. obsługi kasowej
 - pomoc administracyjna

Referat podatkowy

 - stanowisko ds. wymiaru podatków i opłat
 - stanowisko ds. księgowości podatkowej
 - stanowisko ds. rozliczeń podatków i opłat
14. **Referat Inwestycji, Zamówień Publicznych i Gospodarki Wodno – Kanalizacyjnej Gminy**
 - Kierownik referatu
 - stanowisko ds. inwestycji
 - stanowisko ds. inwestycji i funduszy unijnych
 - stanowisko ds. projektów i dotacji
 - stanowisko ds. inwestycji i zamówień publicznych
 - stanowisko ds. gospodarki komunalnej
 - pomoc administracyjna
 - konserwatorzy urządzeń wodno-kanalizacyjnych

15. Referat Planowania Przestrzennego, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Nieruchomościami Gminy

- Kierownik referatu
- stanowisko ds. zagospodarowania przestrzennego
- stanowisko ds. dokumentacji technicznej
- stanowisko ds. ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa
- stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami
- stanowisko ds. gospodarki odpadami komunalnymi
- pomoc administracyjna
- goniec
- pracownicy gospodarczy
- operatorzy koparek
- kierowcy autobusów
- kierowcy samochodów OSP
- konserwator elektryk
- kierowca sprzętu do utrzymania zieleni.

Do jednostek organizacyjnych Gminy Żarnów należą:

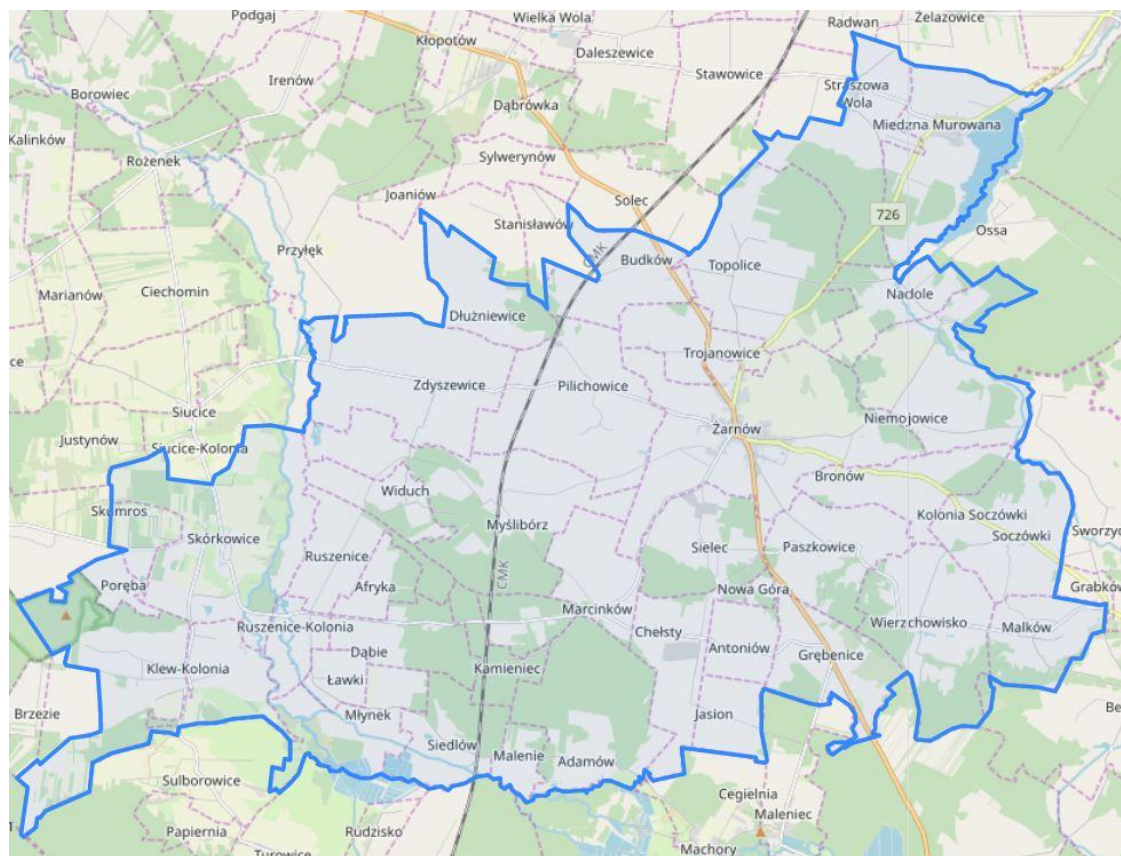
- **Szkoła Podstawowa im. Juliana Bartoszewicza w Żarnowie**
- **Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej - Curie w Klewie**
- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarnowie**
- **Gminna Biblioteka Publiczna w Żarnowie** wraz z filiami w Miedznej Murowanej i Skórkowicach
- **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Żarnowie**
- **Dom Dniennego Pobytu Senior – WIGOR w Niemojowicach.**

1.3. Sołectwa

Gmina Żarnów jest podzielona na **30 sołectw**. Są nimi następujące miejscowości: **Adamów, Afryka, Antoniów, Bronów, Budków, Dłużniewice, Grębenice, Chelsty, Jasion, Klew, Klew – Kolonia, Malków, Marcinków, Myślubórz, Miedzna Murowana, Młynek, Niemojowice, Nadole, Paszkowice, Pilichowice, Ruszenice, Sielec, Skórkowice, Soczówki, Straszowa Wola, Topolice, Trojanowice, Wierzchowisko, Zdyszewice i Żarnów.**

Pozostałymi miejscowościami, nie posiadającymi statusu sołectw w Gminie Żarnów są: Adamów, Dąbie, Kamieniec, Ławki, Łysa Góra, Malenie, Nowa Góra, Poręba, Ruszenice – Kolonia, Siedlów, Skumros, Tomaszów, Widuch.

Granice sołectw ilustrują dwie załączone mapy Gminy Żarnów, na których zaznaczono m.in. granice obrębów geodezyjnych.

GMINA ŻARNÓW

SKALA 1:50 000

Załącznik do Uchwały
Nr IV/18/2011
Rady Gminy Żarnów
z dnia 28 stycznia 2011 roku

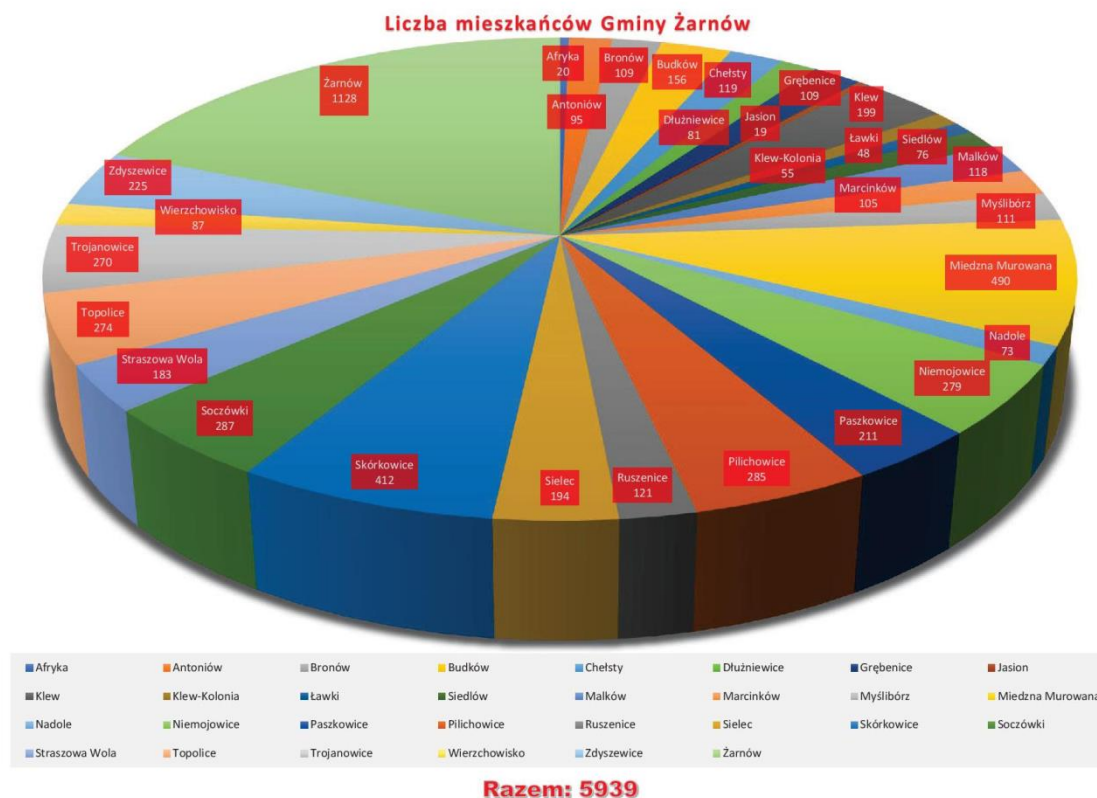

Liczba mieszkańców Gminy Żarnów wg podziału na sołectwa w latach 2018-2019

Raport o stanie Gminy Żarnów za rok 2019

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców w 2019 roku	Liczba mieszkańców w 2018 roku
1.	Afryka	20	19
2.	Antoniów	95	95
3.	Bronów	109	111
4.	Budków	156	151
5.	Chełsty	119	121
6.	Dłużniewice	81	84
7.	Grębenice	109	110
8.	Jasion	19	18
9.	Klew	199	202
10.	Klew-Kolonia	55	58
11.	Ławki	48	52
12.	Siedłów	76	72
13.	Malków	118	121
14.	Marcinków	105	107
15.	Myślibórz	111	116
16.	Miedzna Murowana	490	482
17.	Nadole	73	74
18.	Niemojowice	279	283
19.	Paszkowice	211	211
20.	Pilichowice	285	281
21.	Ruszenice	121	122
22.	Sielec	194	197
23.	Skórkowice	412	421
24.	Soczówki	287	295
25.	Straszowa Wola	183	187
26.	Topolice	274	283
27.	Trojanowice	270	269
28.	Wierchowisko	87	87
29.	Zdyszewice	225	227
30.	Żarnów	1128	1138
		5939	5994

Powierzchnia ogólna gminy wynosi 14105,9601 ha (141,06 km²). Powierzchnia poszczególnych miejscowości wchodzących w skład Gminy Żarnów wygląda następująco:

SOŁECTWO	POWIERZCHNIA w ha
Adamów	535,2247
Afryka	124,3758
Antoniów	157,2055
Bronów	292,2907
Budków	307,5551
Chelsty	325,8690
Dąbie	239,3620
Dłużniewice	272,4568
Grębenice	327,7124
Jasion	152,5205
Kamieniec – Tomaszów	147,2403
Klew	608,6698
Klew – Kolonia	248,7452
Ławki	95,8921
Malenie	78,6990
Malców	273,0713
Marcinków	245,3502
Miedzna Murowana	564,5035
Młynek	329,1672
Mysłibórz	765,2199
Nadole	235,5499
Niemojowice	556,3935

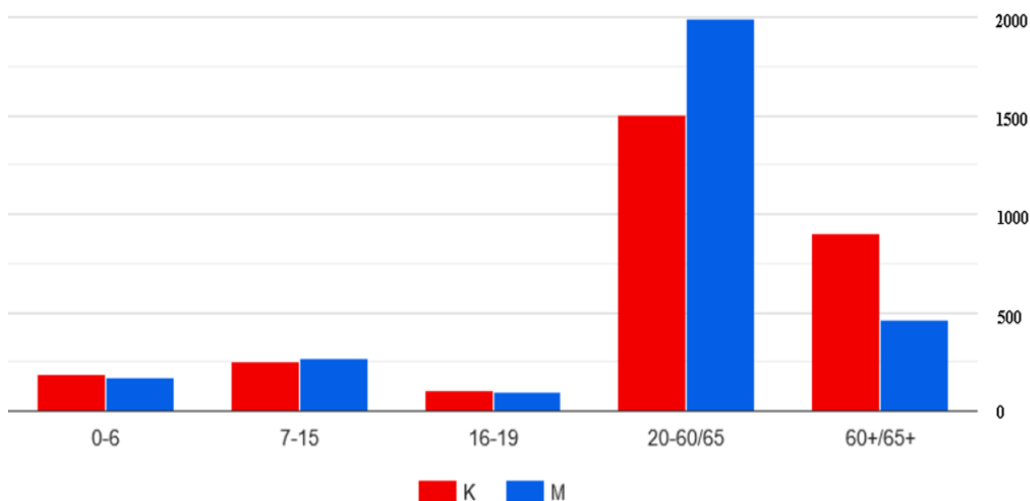

Nowa Góra	27,7793
Paszkowice	366,2521
Pilichowice	618,3876
Poręba	74,0900
Ruszenice – Kolonia	134,0115
Ruszenice	262,0696
Siedlów	279,2711
Sielec	343,4262
Skórkowice	796,3047
Skumros	116,7719
Soczówki	420,0771
Straszowa Wola	448,1448
Topolice	683,8788
Trojanowice	223,8522
Widuch	176,2012
Wierzchowisko	525,6414
Zdyszewice	629,0710
Żarnów	962,3297
RAZEM	14105,9601

1.4. Ludność i dynamika zmian

Liczba mieszkańców – 5939 osób, w tym 2948 kobiet i 2991 mężczyzn oraz 97 osób zameldowanych na pobyt czasowy.

Ludność Gminy Żarnów według płci i wieku.*

* stan na dzień 31.12.2019 r.

Tendencyjność liczby mieszkańców w latach 2015 – 2019

Lata	Liczba ludności	Kobiety	Mężczyźni
2015	6091	3044	3047
2016	6064	3035	3029
2017	6023	3002	3021

2018	5994	2990	3004
2019	5939	2948	2991

Z roku na rok obserwujemy zmniejszającą się liczbę mieszkańców Gminy Żarnów.

Wybrane dane demograficzne		Rok 2019	Rok 2018
Ludność w wieku:	Przedprodukcyjnym (0-17)	1022	1018
	Produkcyjnym (18-59/64)	3550	3620
	Poprodukcyjnym(60/65+)	1367	1356
Liczba urodzeń		61	58
Liczba zgonów		110	104
Przyrost naturalny		-49	-46

Współczynnik Przyrostu Naturalnego (WPN) w roku 2019 wynosił – 8,3 %.

Liczba aktów stanu cywilnego sporządzonych w USC Żarnów w latach 2016 – 2019

Rok	Akty urodzenia	Akty małżeństwa	Akty zgonu
2019	4	23	46
2018	3	29	45
2017	11	36	56
2016	7	32	63

1.5. Gospodarstwa rolne

Warunki do rozwoju rolnictwa w gminie są słabe. Mimo korzystnego klimatu lokalnego o warunkach rozwoju decydują także: warunki glebowe (bonitacja gleb), stosunki wodne gruntów i rozdrobniona struktura gospodarstw indywidualnych.

Gminy Żarnów, ma charakter wybitnie **rolniczy**. Fakt, iż procentowy udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni wynosił ponad 65%, świadczy dobitnie o rolniczym charakterze gminy. Strukturę zasiewów w gospodarstwach indywidualnych, po analizie zestawień statystycznych, można określić następująco: 58% - żyto, 16% - pszenica, 14% - pszenżyto i 12% - ziemniaki. Na ten profil produkcji, nazywany żytnio - ziemniaczanym, ma największy wpływ niska bonitacja gleb, która sprawia, że prawie wcale nie uprawia się na terenie gminy wysokodochoodowych roślin przemysłowych.

Przed laty, wyjątek stanowiła bardzo pracochłonna uprawa waleriany (nazywanej przez rolników walerianem), rośliny noszącej fachową nazwę „kozłek lekarski”. Ta bylina lecznicza, rosnąca w miejscach wilgotnych, której kłącza zawierają olejki eteryczne i inne związki lecznicze, jest tutaj uprawiana, sprzedawana agendom „Herbapolu” i przynosi rolnikom pokaźne dochody. Obecnie uprawiana jest ona w różnych miejscach gminy.

W ostatnich latach, będących dla rolnictwa nieustannym okresem recesji, zmniejszyła się znacznie liczba zwierząt gospodarskich w gminie. Zresztą zarówno jakość gleb, jak i wielkość pogłowia zwierząt, nie jest również wysoka w całym powiecie opoczyńskim. Pod względem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, gmina jest nisko notowana zajmuje ostatnie miejsce w województwie. Na wielkość wskaźnika największy wpływ ma właśnie jakość gleb ale również i rzeźba terenu, warunki klimatyczne i warunki wodne środowiska.

W produkcji zwierzęcej dominuje hodowla bydła (mleko), a stale i systematycznie spada tucz trzody chlewnej. Intensyfikacja produkcji rolnej uwarunkowana jest wyższym nawożeniem, powiększeniem nakładów na uregulowanie stosunków wodnych w gminie i zwiększonymi nakładami agrotechnicznymi.

Zestawienie gruntów według tzw. klasoużytków, szczegółowo przedstawia się w następujący sposób:

Ro dza j	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IIIa	Kl. IIIb	Kl. IV	Kl. IVa	Kl. IVb	Kl. V	Kl. VI	Kl. VIz	Bez. Kl	Razem
B- Ł						0,961 1			0,240 0				1,2011
B- Ps						2,368 2			2,176 8	1,566 5			6,1115
B- R				0,6655	2,9822		5,837 6	7,456 2	9,506 1	13,16 72	0,1750		39,7898
Br- Ł			0,21 40			2,000 6			0,324 9				2,5395
Br- Ps			0,39 36			8,401 7			7,364 6	3,592 0			19,7519
Br- R				0,4869	4,3738		20,00 80	15,80 86	29,35 90	22,86 73	1,2800	0,1600	94,1836
Lz- ł			0,03 98			6,037 1			13,16 53	1,943 8			21,1860
Lz- Ps			0,24 44			2,772 4			7,569 9	8,091 3			18,8380
Lz- R				0,7900	0,4979		5,443 9	9,134 1	29,95 72	30,28 01			76,1032
Lzr -Ł						0,701 6			0,666 8				1,3684
Lzr -P						0,261 7			1,636 6	1,279 1			3,1774
Lzr -R							0,126 1	1,641 9	5,973 7	11,35 45	0,3800		19,4762
Ł			16,1 320			591,9 556			686,3 628	150,2 439	35,0477		1479,74 20
N												43,4700	43,4700
Ps			16,8 625			277,2 730			362,1 675	117,1 794	31,8899		805,372 3
R				4,2945	124,38 30		1132, 1083	1128, 2291	1843, 3578	1486, 4230	126,151 8	0,0800	5848,02 75
S-Ł						0,710 9			0,062 7				0,7736
S- Ps			0,53 30			4,891 9			3,828 6	0,230 0			9,4835
S-R				1,0224	2,9311		16,64 97	16,80 08	15,21 82	6,165 4			58,7876
W						0,075 3			0,013 5	0,012 2		25,2610	25,3620
W- Ł			0,13 87			0,730 1			0,937 2	0,050 6			1,8566
W- Ps						0,549 0			0,438 4				0,9874
W- R							0,183 6	0,228 5	0,270 9	0,034 2			0,7172
Ws r													16,3943
Ws r-Ł						0,134 6						16,3943	0,1346

Raport o stanie Gminy Żarnów za rok 2019

Razem		34,5 580	7,2593	135,16 80	899,8 248	1180,35 72	1179, 2992	3020, 5985	1854, 4805	194,924 4	85,3653	8591,83 52
-------	--	-------------	--------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------	---------	---------------

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków

1. Grunty rolne dzielą się na:

1) użytki rolne, do których zalicza się:

- a) grunty orne, oznaczone symbolem – R,
 - b) sady, oznaczone symbolem - S,
 - c) łąki trwałe, oznaczone symbolem - L,
 - d) pastwiska trwałe, oznaczone symbolem - Ps,
 - e) grunty rolne zabudowane, oznaczone symbolem - Br,
 - f) grunty pod stawami, oznaczone symbolem - Wsr,
 - g) grunty pod rowami, oznaczone symbolem - W,
 - h) grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, oznaczone symbolem - Lzr;
- 2) nieużytki, oznaczone symbolem - N.

2. Grunty leśne dzielą się na:

- 1) lasy, oznaczone symbolem - Ls;
- 2) grunty zadrzewione i zakrzewione, oznaczone symbolem - Lz.

3. Grunty zabudowane i zurbanizowane dzielą się na:

- 1) tereny mieszkaniowe, oznaczone symbolem - B;
- 2) tereny przemysłowe, oznaczone symbolem - Ba;
- 3) inne tereny zabudowane, oznaczone symbolem - Bi;
- 4) zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy, oznaczone symbolem - Bp;
- 5) tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, oznaczone symbolem - Bz;
- 6) użytki kopalne, oznaczone symbolem - K;
- 7) tereny komunikacyjne, w tym:
 - a) drogi, oznaczone symbolem - dr,
 - b) tereny kolejowe, oznaczone symbolem - Tk,
 - c) inne tereny komunikacyjne, oznaczone symbolem - Ti,
 - d) grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych, oznaczone symbolem - Tp.

4. Grunty pod wodami dzielą się na:

- 1) grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi, oznaczone symbolem - Wm;
- 2) grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi, oznaczone symbolem - Wp;
- 3) grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi, oznaczone symbolem - Ws.

NAZWA OBSZARU	ZOBOWIĄZANIE	RA- ZEM
---------------	--------------	------------

Raport o stanie Gminy Żarnów za rok 2019

Adamów	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 9 Podatek leśny 1 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 45 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	55
Afryka	Podatek od nieruchomości 1 Podatek rolny 12 Podatek leśny 3 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 17 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	33
Antoniów	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 19 Podatek leśny 0 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 49 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	68
Bronów	Podatek od nieruchomości 1 Podatek rolny 28 Podatek leśny 2 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 72 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	84
Budków	Podatek od nieruchomości 1 Podatek rolny 28 Podatek leśny 2 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 72 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	103
Chelsty	Podatek od nieruchomości 4 Podatek rolny 19 Podatek leśny 0 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 87 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	110

Dąbie	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 13 Podatek leśny 7 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 22 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	42
Dłużniewice	Podatek od nieruchomości 1 Podatek rolny 34 Podatek leśny 1 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 42 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 1	79
Grębenice	Podatek od nieruchomości 1 Podatek rolny 40 Podatek leśny 3 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 88 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	132
Jasion	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 9 Podatek leśny 0 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 35 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	44
Kamieniec – Tomaszów	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 12 Podatek leśny 6 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 42 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	60
Klew	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 36 Podatek leśny 7 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 122 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	165

Klew – Kolonia	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 19 Podatek leśny 3 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 56 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	78
Ławki	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 16 Podatek leśny 0 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 19 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	35
Malenie	Podatek od nieruchomości 1 Podatek rolny 1 Podatek leśny 0 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 27 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	29
Malków	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 27 Podatek leśny 7 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 68 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 1	103
Marcinków	Podatek od nieruchomości 1 Podatek rolny 18 Podatek leśny 0 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 55 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	74
Miedzna Murowana	Podatek od nieruchomości 9 Podatek rolny 181 Podatek leśny 7 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 236 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 1	434

Raport o stanie Gminy Żarnów za rok 2019

Mlynek	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 45 Podatek leśny 2 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 30 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	77
Myślibórz	Podatek od nieruchomości 2 Podatek rolny 29 Podatek leśny 1 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 75 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	107
Nadole	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 19 Podatek leśny 34 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 66 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	119
Niemojowice	Podatek od nieruchomości 5 Podatek rolny 38 Podatek leśny 5 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 114 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	162
Nowa Góra	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 6 Podatek leśny 1 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 14 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 1	22
Paszkowice	Podatek od nieruchomości 3 Podatek rolny 31 Podatek leśny 7 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 119 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	160

Pilichowice	Podatek od nieruchomości 1 Podatek rolny 42 Podatek leśny 10 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 118 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	171
Poręba	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 7 Podatek leśny 1 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 10 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	18
Ruszenice – Kolonia	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 18 Podatek leśny 1 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 23 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	42
Ruszenice	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 25 Podatek leśny 21 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 73 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 9	128
Siedlów	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 13 Podatek leśny 2 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 29 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	44
Sielec	Podatek od nieruchomości 3 Podatek rolny 40 Podatek leśny 5 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 85 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 5	138

Skórkowice	Podatek od nieruchomości 4 Podatek rolny 82 Podatek leśny 3 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 171 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 1	261
Skumros	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 6 Podatek leśny 1 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 19 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	26
Soczówki	Podatek od nieruchomości 1 Podatek rolny 29 Podatek leśny 9 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 146 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	185
Straszowa Wola	Podatek od nieruchomości 3 Podatek rolny 66 Podatek leśny 34 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 135 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	238
Topolice	Podatek od nieruchomości 2 Podatek rolny 51 Podatek leśny 13 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 136 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 1	203
Trojanowice	Podatek od nieruchomości 1 Podatek rolny 29 Podatek leśny 3 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 105 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	138

Widuch	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 9 Podatek leśny 1 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 13 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	23
Wierzchowisko	Podatek od nieruchomości 0 Podatek rolny 39 Podatek leśny 18 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 98 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 0	155
Zdyszewice	Podatek od nieruchomości 2 Podatek rolny 34 Podatek leśny 3 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 136 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 1	176
Żarnów	Podatek od nieruchomości 38 Podatek rolny 240 Podatek leśny 7 Łączne zobowiązanie pieniężne (rolny) 413 Łączne zobowiązanie pieniężne (leśny) 5	703
RAZEM		5026

Z powyższej tabeli przedstawiona została **liczba jednostek**, które stanowią podstawę opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym oraz od nieruchomości na terenie Gminy Żarnów w roku 2019 z podziałem na poszczególne miejscowości, znajdujące się w 30 sołectwach gminy Żarnów. Najwięcej jednostek opodatkowanych jest w miejscowości Żarnów, zaś najmniej we wsi Poręba.

W przypadku **podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości** okres zapłaty zaczyna się w pierwszym dniu miesiąca następnego po miesiącu, w którym powstały okoliczności wyjaśniające powstanie tego obowiązku (nastąpiło nabycie tytułu prawnego do przedmiotu opodatkowania lub wejście w jego posiadanie), a kończy się z upływem miesiąca, w którym ustały okoliczności uzasadniające ten obowiązek. Jeżeli okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budowli albo budynku lub ich części, obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następnego po roku, w którym budowa została ukończona lub, w którym rozpoczęto użytkowanie budowli, budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem. Jeśli obowiązek ten pojawił się lub

przedawnił w trakcie roku podatkowego, podatek ten jest obliczany odpowiednio co do ilości miesięcy, w których pojawiło się zobowiązanie argumentujące jego zapłatę.

Podatnicy **podatku od nieruchomości** mają obowiązek składać właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania organowi podatkowemu, dokumenty zawierające: informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych (osoby fizyczne) w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego lub od zaistnienia zdarzenia powodującego zmianę wysokości opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości (osoby prawne i jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej) w terminie do dnia 15 stycznia roku podatkowego, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego lub od zaistnienia zdarzenia powodującego zmianę wysokości opodatkowania.

Pomoc publiczna dla rolników

Zgodnie z obowiązującymi przepisami o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego używanego do produkcji rolnej może ubiegać się **producent rolny**. Przy czym, za producenta rolnego uznaje się osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, będącą posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym.

Natomiast za **gospodarstwo rolne** w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym uważa się obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione lub zakrzewione na użytkach rolnych o powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

W przypadku, gdy grunty gospodarstwa rolnego stanowią przedmiot współposiadania, zwrot podatku akcyzowego przysługuje temu współposiadaczowi, co do którego pozostali współposiadacze wyrazili pisemną zgodę (zgoda będzie wyrażana we wniosku i nie dotyczy współmałżonków).

W roku 2019 limit zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego używanego do produkcji rolnej wynosił:

- 100,00 zł * ilość ha użytków rolnych oraz
- 30,00 zł * średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła.

Pomoc publiczna w rolnictwie z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dla producentów rolnych posiadających gospodarstwa rolne na terenie Gminy Żarnów w roku 2019 wyniosła łącznie 346 439,70 tys. zł. Wnioski o zwrot w dwóch terminach złożyło 670 rolników.

Zestawienie umorzeń dokonanych w roku 2019

Organ podatkowy (w tym - wójt, burmistrz, prezydenta miasta), na wniosek podatnika, z zastrzeżeniem art. 67b Ordynacji podatkowej, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może:

- odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty,
- odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji, o której mowa w art. 53a Ordynacji podatkowej,
- umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Żeby organ podatkowy (wójt, burmistrz, prezydent miasta) mógł podjąć decyzję w sprawie umorzenia zaległości podatkowej, musi ustalić, czy istnieją przesłanki wymienione w przepisie art. 67a § 1 Ordynacji podatkowej. Względy uzasadnione ważnym interesem podatnika wymagają szczególnie ustalenia jego sytuacji majątkowej oraz skutków ekonomicznych, jakie wystąpią na skutek realizacji zobowiązania dla niego i

jego firmy. Jednak organ musi mieć także na uwadze interes publiczny, a więc i to, że to właśnie względy społeczne wymagają również, żeby zobowiązania podatkowe były realizowane, a podatnik pochopnie nie był z nich zwalniany.

Dodatkowo, wydanie **decyzji dotyczącej umorzenia zaległości podatkowych** wymaga rzetelnego zbadania, czy z okoliczności faktycznych przedstawionych przez podatnika we wniosku wynika istnienie ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego. W każdej sprawie indywidualnie wyważa się, czy wskazane przez podatnika okoliczności, w powiązaniu z ustaleniami dokonanymi z urzędu przez organ podatkowy, wskazują na ważny interes podatnika lub interes społeczny, uzasadniający umorzenia podatku.

Na podstawie zebranego materiału oraz przeprowadzeniu wnikliwej oceny stanu faktycznego organ podatkowy wydaje decyzję umorzeniową.

Liczba wydanych przez Wójta Gminy Żarnów **decyzji dotyczących umorzenia podatku** w roku 2019 – 25, rozłożenia na raty – 1, umorzenie zaległości podatkowych osób prawnych – 1 decyzja.

1.	ROLNY	4 896,83 zł
2.	LEŚNY	436,00 zł
3.	NIERUCHOMOŚĆ	4873,80 zł
4.	ODSETKI	321,00 zł
5.	RAZEM	10 527,63 zł

Zestawienie umorzeń dokonanych w roku 2019 JGU (osoby prawne)

1.	NIERUCHOMOŚĆ	7789,57 zł
2.	ODSETKI	965,00 zł
3.	RAZEM	8 754,57 zł

Podatek od środków transportowych

W 2019 roku w Gminie Żarnów funkcjonowało 38 podatników, którzy łącznie zadeklarowali 162 pojazdy, podlegające opodatkowaniu. Podatek od środków transportowych zadeklarowany na 2019 r. to kwota 154.468,50 zł. Wpłat w 2019 r. dokonano na kwotę 136.868,92zł, a pozostało do spłacenia już jako zaległość 20.681,90 zł.

W 2019 r. nie wydano żadnej decyzji umorzeniowej dotyczącej podatku od środków transportowych.

Podsumowanie

Reasumując, stwierdzić należy, iż powierzchnia użytków rolnych przedstawiona w powyższym zestawieniu zawiera dane dotyczące klasoużytków na terenie gminy Żarnów we wszystkich sołectwach. W zestawieniu znajdują się **grunty rolne, nieużytki oraz lasy**.

Opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

Szczegółowy podział na miejscowości na terenie gminy Żarnów oraz na rodzaje nieruchomości w nich się znajdujące przedstawione zostały powyżej. Dane zawarte w zestawieniu zawierają informacje, dotyczące poszczególnych sołectw oraz liczbę gospodarstw z podziałem na zobowiązania w zależności od rodzaju posiadanych gruntów.

Liczba podatników posiadających grunty na terenie gminy Żarnów należące do własności, współwłasności, będące w użytkowaniu oraz w posiadaniu samoistnym na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 10 665 osób.

W wymienionej poniżej liczbie podatników wskazani są zarówno mieszkańcy gminy, jak również osoby posiadające gospodarstwa na terenie gminy, ale jednocześnie posiadające adres zamieszkania poza obszarem gminy Żarnów

Podatnikami podatku rolnego na terenie gminy Żarnów są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki, nieposiadające osobowości prawnej, które są:

- właścicielami gruntów;
- posiadaczami samoistnymi gruntów;
- użytkownikami wieczystymi gruntów;
- posiadaczami gruntów, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie:
 - wynika z umowy zawartej z właścicielem, z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa (dawna Agencja Nieruchomości Rolnych) lub z innego tytułu prawnego albo
 - jest bez tytułu prawnego, z wyjątkiem gruntów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub będących w zarządzie Lasów Państwowych; w tym przypadku podatnikami są odpowiednio jednostki organizacyjne KOWR i Lasów Państwowych.

Z podatku rolnego zwolnione są gminy i Skarb Państwa.

Na terenie gminy Żarnów opodatkowanych podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości jest **6794** jednostek wymiarowych. W tym zawarte są osoby fizyczne zamieszkujące na terenie gminy oraz podatnicy przebywający poza jej obszarem, którzy korzystają z dobrodziejstw znajdujących się na terenie gminy tylko sezonowo. Aktualnie największą liczbę gospodarstw stanowią użytki nie przekraczające wielkości 0,5 ha.

W Gminie Żarnów w roku **2019** opodatkowaniu podlegało **2252** budynków mieszkalnych od których pobierany był podatek od nieruchomości w wysokości 0,50 zł za metr kwadratowy powierzchni użytkowej budynku. Najwięcej budynków znajduje się w miejscowości Żarnów jest **359** szt., najmniej budynków mieszkalnych w miejscowości Poręba – tylko **6** szt. W gminie Żarnów znajdują się również budynki służące wykonywaniu działalności gospodarczej, w roku **2019** było ich **98**.

W roku obrachunkowym **2019** podatnicy dokonali **20 564** wpłaty podatku od nieruchomości, leśnego i rolnego. W porównaniu z rokiem wcześniejszym jest to większa liczba, gdyż w **2018** dokonano **20 532** wpłaty na poczet należności podatkowych.

Pomoc dla rolników w związku z suszą w 2019 roku

W 2019 roku przyjęto od dnia 15 lipca 2020 roku do dnia 31 lipca 2020 roku przyjęto 247 wniosków o oszacowanie strat w gospodarstwach rolnych spowodowanych bardzo dotkliwą suszą, spowodowaną brakiem opadów i wielkimi upałami. W gminie pracowała komisja do spraw szacowania szkód w uprawach rolnych.

Łączna kwota oszacowanych strat przez komisję wynosi **2 614 763,77 zł**.

Powierzchnia oszacowanych upraw dotknięta suszą wyniosła **1 961,54 ha**.

Kwota oszacowanych szkód w produkcji roślinnej wynosi **1 841 506, 61 zł**.

Kwota szkód w produkcji zwierzęcej – **773 257, 16 zł**.

1.6. Podmioty gospodarcze

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności w gminie Żarnów obejmowała 242 pozycji. Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne. Do wiodących branż w gminie zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, przetwórstwo przemysłowe, przetwórstwo owoców i warzyw, obróbka drewna, handel i naprawy pojazdów samochodowych. Istotną rolę w rozwoju funkcji turystycznej odgrywa gastronomia. Poniżej – liczba wpisów wg rodzaju działalności gospodarczej. Najczęściej rejestrowane branże według PKD przedstawia poniższa tabela:

Kod PKD	Opis kodu PKD	Ilość działalności
0125Z	Uprawa pozostałych drzew i krzewów owocowych oraz orzechów	1
0161Z	Działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną	1
0220Z	Pozyskiwanie drewna	1
0240Z	Działalność usługowa związana z leśnictwem	2
0811Z	Wydobywanie kamieni ozdobnych oraz kamienia dla potrzeb budownictwa, skał wapiennych, gipsu, kredy i łupków	3
0812Z	Wydobywanie żwiru i piasku; wydobywanie gliny i kaolinu	1
1071Z	Produkcja pieczywa; produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek	4
1413Z	Produkcja pozostałej odzieży wierzchniej	1
1610Z	Produkcja wyrobów tartacznych	2
1623Z	Produkcja pozostałych wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa	6
1624Z	Produkcja opakowań drewnianych	1
1629Z	Produkcja pozostałych wyrobów z drewna; produkcja wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania	2
1812Z	Pozostałe drukowanie	3
1813Z	Działalność usługowa związana z przygotowaniem do druku	1
2222Z	Produkcja opakowań z tworzyw sztucznych	1
2229Z	Produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych	2
2370Z	Cięcie, formowanie i wykańczanie kamienia	5
2561Z	Obróbka metali i nakładanie powłok na metale	1
2562Z	Obróbka mechaniczna elementów metalowych	3
2572Z	Produkcja zamków i zawiasów	1
2599Z	Produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych, gdzie indziej niesklasyfikowana	1
3101Z	Produkcja mebli biurowych i sklepowych	1
3102Z	Produkcja mebli kuchennych	1
3109Z	Produkcja pozostałych mebli	2
3212Z	Produkcja wyrobów jubilerskich i podobnych	1
3213Z	Produkcja sztucznej biżuterii i wyrobów podobnych	1

4120Z	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	9
4211Z	Roboty związane z budową dróg i autostrad	4
4311Z	Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych	3
4321Z	Wykonywanie instalacji elektrycznych	4
4322Z	Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych	1
4329Z	Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych	1
4331Z	Tynkowanie	1
4332Z	Zakładanie stolarki budowlanej	2
4333Z	Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian	2
4339Z	Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych	10
4391Z	Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych	7
4399Z	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane	6
4511Z	Sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek	2
4520Z	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	11
4531Z	Sprzedaż hurtowa części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	1
4611Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą płodów rolnych, żywych zwierząt, surowców dla przemysłu tekstylnego i półproduktów	1
4613Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą drewna i materiałów budowlanych	4
4618Z	Działalność agentów specjalizujących się w sprzedaży pozostałych określonych towarów	1
4619Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą towarów różnego rodzaju	1
4621Z	Sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt	1
4631Z	Sprzedaż hurtowa owoców i warzyw	1
4637Z	Sprzedaż hurtowa herbaty, kawy, kakao i przypraw	1
4641Z	Sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych	1
4644Z	Sprzedaż hurtowa wyrobów porcelanowych, ceramicznych i szklanych oraz środków czyszczących	1
4661Z	Sprzedaż hurtowa maszyn i urządzeń rolniczych oraz dodatkowego wyposażenia	1
4671Z	Sprzedaż hurtowa paliw i produktów pochodnych	1
4673Z	Sprzedaż hurtowa drewna, materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego	5
4675Z	Sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych	1
4677Z	Sprzedaż hurtowa odpadów i złomu	1
4690Z	Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	3
4711Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	11
4719Z	Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	1

4730Z	Sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw	3
4752Z	Sprzedaż detaliczna drobnych wyrobów metalowych, farb i szkła prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	1
4754Z	Sprzedaż detaliczna elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	1
4762Z	Sprzedaż detaliczna gazet i artykułów piśmiennych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	1
4771Z	Sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	1
4773Z	Sprzedaż detaliczna wyrobów farmaceutycznych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	2
4775Z	Sprzedaż detaliczna kosmetyków i artykułów toaletowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	1
4776Z	Sprzedaż detaliczna kwiatów, roślin, nasion, nawozów, żywych zwierząt domowych, karmy dla zwierząt domowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	3
4778Z	Sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	1
4779Z	Sprzedaż detaliczna artykułów używanych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	3
4782Z	Sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia prowadzona na straganach i targowiskach	2
4789Z	Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona na straganach i targowiskach	8
4791Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet	1
4799Z	Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami	2
4932Z	Działalność taksówek osobowych	1
4939Z	Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany	1
4941Z	Transport drogowy towarów	13
5221Z	Działalność usługowa wspomagająca transport lądowy	1
5520Z	Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania	1
5610A	Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne	3
5610B	Ruchome placówki gastronomiczne	1
6020Z	Nadawanie programów telewizyjnych ogólnodostępnych i abonamentowych	1
6201Z	Działalność związana z oprogramowaniem	2
6492Z	Pozostałe formy udzielania kredytów	1
6622Z	Działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych	6
6910Z	Działalność prawnicza	1
7111Z	Działalność w zakresie architektury	1
7120B	Pozostałe badania i analizy techniczne	2
7410Z	Działalność w zakresie specjalistycznego projektowania	1
7420Z	Działalność fotograficzna	2
7500Z	DZIAŁALNOŚĆ WETERYNARYJNA	1

7732Z	Wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń budowlanych	1
7739Z	Wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane	1
8559A	Nauka języków obcych	1
8621Z	Praktyka lekarska ogólna	1
8623Z	Praktyka lekarska dentystyczna	5
8690C	Praktyka pielęgniarek i położnych	1
8690E	Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej, gdzie indziej niesklasyfikowana	1
9001Z	Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych	2
9329Z	Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna	1
9512Z	Naprawa i konserwacja sprzętu (tele)komunikacyjnego	1
9522Z	Naprawa i konserwacja urządzeń gospodarstwa domowego oraz sprzętu użytku domowego i ogrodniczego	1
9602Z	Fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne	4
9603Z	Pogrzeby i działalność pokrewna	2
Suma:		242

2. INFORMACJE FINANSOWE

2.1. Wykonanie budżetu Gminy Żarnów

FINANSE GMINY

Informacja dotycząca finansów Gminy Żarnów sporządzona została w oparciu o sprawozdania budżetowe. Polityka finansowa gminy Żarnów realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Gminy, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz o załącznik do uchwały budżetowej obrazujący wydatki majątkowe.

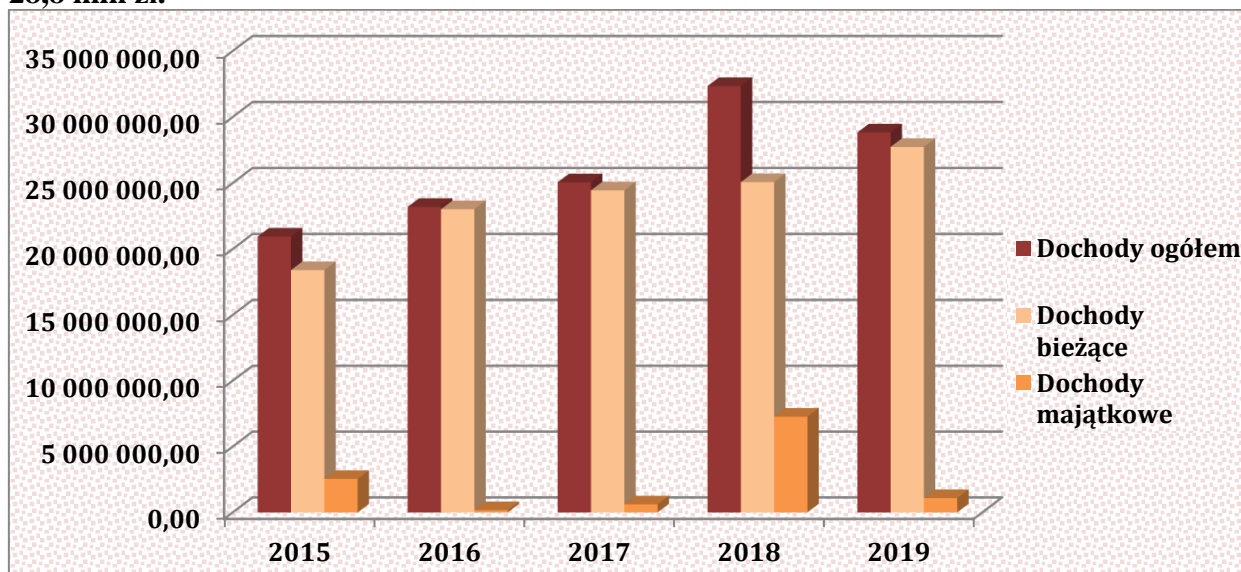
1. Dochody budżetu Gminy Żarnów

Poziom wykonania dochodów Gminy Żarnów w podziale na dochody bieżące i majątkowe w latach 2015 – 2019 obrazują poniższe dane:

Rok	Dochody ogółem	Dochody bieżące	Dochody majątkowe
2015	20 951 551,13	18 406 649,68	2 544 901,45
2016	23 193 151,86	23 020 071,96	173 079,90
2017	25 058 824,39	24 444 333,24	614 491,15
2018	32 351 513,22	25 071 808,03	7 279 705,19
2019	28 835 012,90	27 739 520,23	1 095 492,67

Na przestrzeni lat 2015 – 2019 zwiększyły się dochody ogółem z 21 mln zł do 28,8 mln zł.

Pozycję finansową gminy określa wysokość osiągniętych dochodów budżetowych. Dochodami budżetu są: dochody własne, subwencje, dotacje celowe. Szczegółowe określenie źródeł dochodów gmin, zasady ich ustalania i gromadzenia oraz zasady ustalania i przekazywania subwencji oraz dotacji celowych z budżetu państwa określa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Od 2016 roku nastąpił znaczny wzrost dochodów w tym dochodów bieżących, związanych z wprowadzeniem rządowego programu „Rodzina 500+” (ok 4 mln zł rocznie), corocznym wzrostem dochodów własnych (powyżej 5 mln zł rocznie) oraz pozyskiwaniem środków zewnętrznych.

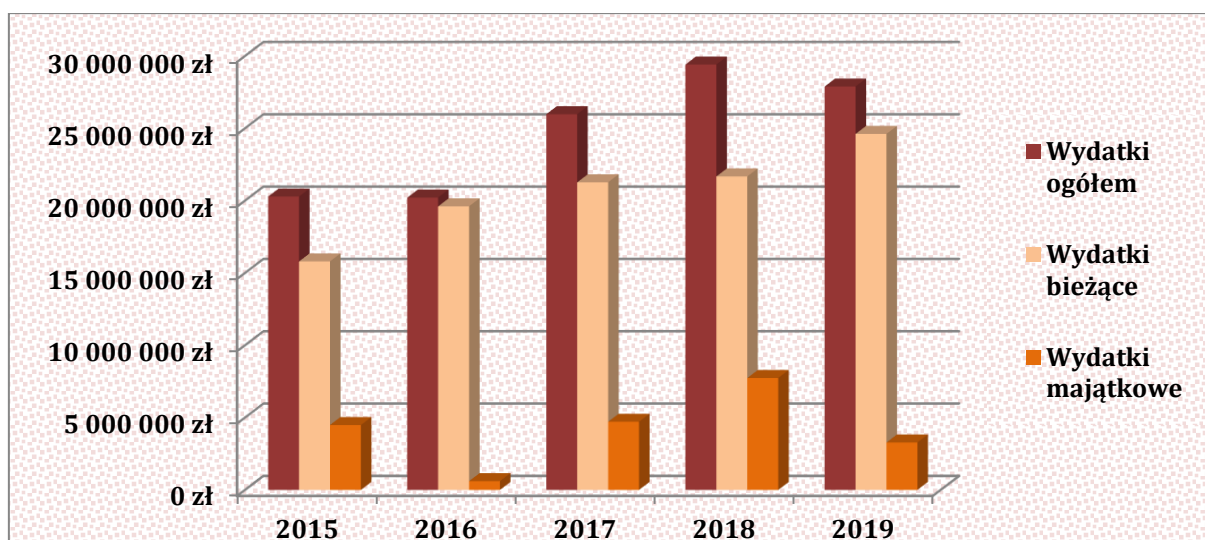
W poszczególnych latach można również zaobserwować wzrost lub spadek dochodów majątkowych, co było związane z dostępnością do zewnętrznych programów głównie z UE skierowanych dla jednostek samorządu terytorialnego oraz decyzjami dotyczącymi sprzedaży majątku gminy.

2. Wydatki budżetu Gminy Żarnów

Poziom wydatków Gminy Żarnów w podziale na wydatki bieżące i majątkowe w latach 2015-2019 obrazują poniższe dane:

Rok	Wydatki ogółem	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
2015	20 279 616,86	15 795 800,66	4 483 816,20
2016	20 207 700,25	19 602 105,78	605 594,47
2017	25 975 440,51	21 264 621,37	4 710 819,14
2018	29 406 169,48	21 671 367,63	7 734 801,85
2019	27 885 943,76	24 608 510,84	3 277 432,92

Na przestrzeni lat 2015 – 2019 zwiększyły się wydatki ogółem z 20,3 mln zł do 27,9 mln zł.

Gmina ponosi wydatki na realizację zadań, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym. Wydatki są odzwierciedleniem realizacji zadań wykonywanych przez gminę. W wielkości poszczególnych rodzajów wydatków znajdują odbicie kierunki i zakres zadań powierzonych gminie do wykonania. W strukturze wydatków bieżących największą część stanowią wydatki na finansowanie o oświaty, pomocy społecznej i rodziny. Gmina ponosi również wydatki bieżące w zakresie gospodarki komunalnej, która obejmuje m.in. ochronę środowiska, utrzymanie zieleni, utrzymanie dróg, turystykę, oświetlenie ulic gospodarowanie odpadami, kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego, a także kulturę fizyczną.

W latach 2015-2016 poziom wydatków kształtował się na podobnym poziomie. Od 2017 można zaobserwować wzrost wydatków, który w znacznej mierze determinowany był wzrostem dochodów.

3. Pozyskane środki zewnętrzne przez Gminę Żarnów w latach 2015 – 2019 stanowią kwotę 15 mln zł, w tym środki europejskie – 8,3 mln zł.

Pozyskane środki zewnętrzne stanowią jedno z dodatkowych, a przy tym bardzo istotnych źródeł finansowania działalności. Wpływają na zwiększenie potencjału inwestycyjnego, przez co traktowane są jako istotny czynnik rozwoju lokalnego. Gmina pozyskała dofinansowanie zewnętrzne, w tym środki europejskie, głównie na niżej wymienione zadania.

I. Pozyskane środki zewnętrzne w 2015 roku w kwocie 3.179.119,50 zł:

- Organizacja Festynu Rodzinnego sukcesem na skuteczną promocję Piekielnego Szlaku,
- Organizacja wydarzeń turystycznych przy Piekielnym Szlaku – sesja popularno - naukowa, dotycząca 70-tej rocznicy walk Armii Krajowej na terenie Gminy Żarnów i rekonstrukcja bitwy pod Diablą Górą,
- PWP_Otwarta Szkoła Wspierania i Rozwoju - adaptacja i wdrożenie niemieckiego modelu OGS w Szkole Podstawowej im. Juliana Bartoszewicza
- „Mogę inaczej” realizowane przez GOPS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
- Promocja bogactwa historycznego Gminy Żarnów – obszaru LGD „U źródeł” – wykonanie materiałów informacyjnych

- Mogę inaczej” realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- Dotacja z Ministerstwa Gospodarki na zadanie „Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Żarnów”,
- Środki na dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Żarnowie,
- Środki na dofinansowanie zadania „Likwidacja barier w szkole podstawowej w Żarnowie”,
- Dotacja z WFOŚiGW na program edukacji ekologicznej Przyroda – Zagrożenie – Ochrona realizowanego przez Gimnazjum im. AK w Żarnowie,
- Konkurs „Moja wymarzona ekopracownia na zadanie „Pracownia Młodego Przyrodnika” w szkole podstawowej w Klewie,
- Budowa sieci kanalizacyjnej Niemojowice – Nadole - Miedzna Murowana
- Budowa instalacji prosumenckich na terenie Gminy Żarnów
- Oznakowanie „Piekielnego Szlaku” na terenie Gminy Żarnów wraz z obiektami małej architektury ”
- Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Pilichowice,
- Rewitalizacja historycznego rynku Żarnowa oraz centrum miejscowości Miedzna Murowana jako bazy wypadowej do poznawania zabytków regionu”
- Promowanie zdrowego trybu życia bez uzależnień poprzez tworzenie siłowni zewnętrznej „Herkules” w Żarnowie oraz dwóch miejsc sportowej rekreacji w Gminie Żarnów”.
- Dotacja z WFOŚiGW na zadanie dotyczące budowy sieci kanalizacyjnej Niemojowice – Nadole – Miedzna Murowana,
- Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego na drogę dojazdową „Przebudowa drogi w miejscowości Sielec”.

II. Pozyskane środki zewnętrzne w 2016 roku w kwocie 947.550,66 zł:

- Dotacja na „Dom Dziennego Pobytu „Senior – Wigor w Niemojowicach” – utworzenie i wyposażenie,
- Mali odkrywcy-utworzenie nowych miejsc edukacji przedszkolnej oraz rozszerzenie oferty zajęć oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej w Klewie w Gminie Żarnów,
- Środki na dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Żarnowie,
- Dotacja z WFOŚiGW na zadanie „Eko-ostoja utworzenie Ekopracowni w Gimnazjum w Żarnowie,
- Dotacja z WFOŚiGW na zadanie dotyczące utworzenia Ekopracowni przy Szkole Podstawowej w Żarnowie,
- Środki na realizację projektu „WANT2LEARN w reintegracji edukacyjno-zawodowej młodzieży NEET z województwa łódzkiego”,
- Dotacja na drogę dojazdową do pól w 2016 r.

III. Pozyskane środki zewnętrzne w 2017 roku w kwocie 1.311.951,90 zł:

- Mali odkrywcy - utworzenie nowych miejsc edukacji przedszkolnej oraz rozszerzenie oferty zajęć oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej w Klewie,
- Środki na dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Żarnowie,

- Dotacja z WFOŚiGW na zadanie „Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Żarnów,
- Projekt Twoja szansa. Wsparcie aktywności zawodowej pozostających bez zatrudnienia osób po 29 roku życia z obszarów wiejskich w powiatach opoczyńskim, radomszczańskim i tomaszowskim,
- WANT2LEARN w reintegracji edukacyjno – zawodowej młodzieży NEET z województwa łódzkiego,
- Utworzenie ogólnodostępnego placu zabaw w sołectwie Soczówki,
- Zakup i montaż obiektów małej architektury w sołectwie Skórkowice,
- Zagospodarowanie brzegów zalewu w Miedznej Murowanej atrakcją turystyczną Gminy Żarnów,
- Pomoc finansowa dla jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań w zakresie zakupu sprzętu służącego ochronie życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem dla jednostek OSP,
- Dotacja z powiatu na realizację zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 3125E Marcinków – Chełsty – Grębenice”.

IV. Pozyskane środki zewnętrzne w 2018 roku w kwocie 7.539.758,69 zł:

- Dotacja z funduszu pomocy pokrzywdzonym oraz pomocy postpenitencjarnej - fundusz sprawiedliwości,
- Dotacja na realizację programu ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Żarnów poprzez wymianę kotłów c.o.,
- Środki na dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Żarnowie,
- Projekt Twoja szansa. Wsparcie aktywności zawodowej pozostających bez zatrudnienia osób po 29 roku życia z obszarów wiejskich w powiatach opoczyńskim, radomszczańskim i tomaszowskim,
- Utworzenie ogólnodostępnego placu zabaw w sołectwie Bronów,
- Utworzenie ogólnodostępnego placu zabaw w sołectwie Budków,
- Utworzenie ogólnodostępnego placu zabaw w sołectwie Chełsty,
- Umundurowanie dla Ochotniczych Straży Pożarnych,
- Przebudowa drogi powiatowej nr 3125E Marcinków – Chełsty – Grębenice,
- Przebudowa drogi Soczówki- Wierzchowisko,
- Przebudowa drogi na ulicy Wesołej w Żarnowie,
- Przebudowa drogi w miejscowości Topolice,
- Przebudowa drogi Paszkowice,
- Zagospodarowanie brzegów zalewu w Miedznej Murowanej atrakcją turystyczną Gminy Żarnów,
- Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi na zadania dotyczące Modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych za 2017 i 2018 r.,
- Dotacja w ramach Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wspieraniem Lokalnej Infrastruktury Drogowej Przebudowa drogi gminnej Malków-Grabków,
- Odnawialne Źródła Energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów – pompy ciepła,
- Odnawialne Źródła Energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów.

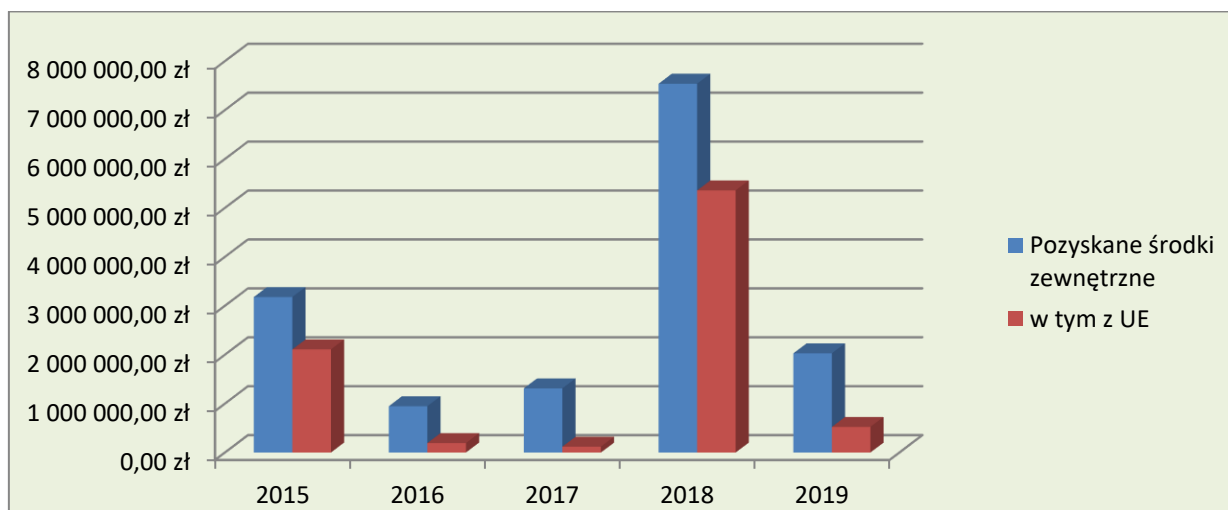
V. Pozyskane środki zewnętrzne w 2019 roku w kwocie 2.028.548,21 zł:

- Środki na dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Żarnowie,
- Program ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy Żarnów poprzez wymianę kotłów c.o.,
- Dotacja z WFOŚIGW na utworzenie punktu dydaktycznego „Magiczny Ogród” przy Szkole Podstawowej w Żarnowie,
- Utworzenie ogólnodostępnej altany w sołectwie Marcinków,
- Utworzenie ogólnodostępnej altany w sołectwie Zdyszewice,
- Utworzenie ogólnodostępnej altany w sołectwie Nadole,
- Doposażenie ogólnodostępnej świetlicy wiejskiej w Miedznej Murowanej,
- Zagospodarowanie brzegów zalewu w Miedznej Murowanej atrakcją turystyczną Gminy Żarnów,
- Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi na zadanie „Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych” ,
- Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Klewie,
- Przebudowa drogi w miejscowości Dłużniewice,
- Przebudowa drogi na ulicy Zielonej w Żarnowie.

Udział środków unijnych w pozyskanych środkach zewnętrznych obrazują poniższe dane:

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Pozyskane środki zewnętrzne	3 179 119,50	947 550,66	1 311 951,90	7 539 758,69	2 028 548,21
w tym z UE	2 108 566,88	194 135,09	119 883,88	5 357 897,01	524 438,86

4. Poziom zrealizowanych inwestycji w latach 2015 – 2019 wynosił ponad 20,8 mln zł.

Poziom wydatków inwestycyjnych na przestrzeni lat był wielkością znaczącą w budżecie gminy. Wysoki udział wydatków inwestycyjnych w strukturze wydatków wskazuje na prorozwojowy charakter gminy. Działalność inwestycyjna ukierunkowana jest nie tylko na rozbudowanie infrastruktury technicznej ale również infrastruktury społecznej. Wydatki inwestycyjne gminy są realizowane głównie dzięki pozyskanym środkom z Unii Europejskiej, ale również z dotacji z budżetu państwa oraz współpracy między

samorządami. Korzystanie z dofinansowania wymaga niejednokrotnie posiadania środków własnych gminy w tym również poszukiwania innych źródeł finansowania.

Udział procentowy wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

Poziom zrealizowanych inwestycji w latach 2015 – 2019 :

Rok	Wydatki ogółem	Wydatki inwestycyjne	Udział inwestycji w wydatkach budżetowych
2015	20 279 616,86	4 483 816,20	22,11%
2016	20 207 700,25	605 594,47	3,00%
2017	25 975 440,51	4 710 819,14	18,14%
2018	29 406 169,48	7 734 801,85	26,30%
2019	27 885 943,76	3 277 432,92	11,75%

Wysoki poziom wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem świadczy o dużej samodzielności finansowej, oraz zdolności do obsługi zadłużenia, racjonalnego korzystania z różnego rodzaju źródeł finansowania inwestycji.

Wykonanie planu wydatków majątkowych w 2019 r.

Dział	Rozdział	§	Nazwa	plan	wykonanie	% wyk.
010			Rolnictwo i łowiectwo	127 000,00	55 404,36	43,63
	01010		Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	127 000,00	55 404,36	43,63
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	127 000,00	55 404,36	43,63
			<i>Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Kamieniec</i>	<i>100 000,00</i>	<i>48 952,31</i>	<i>48,95</i>
			<i>Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Zdyszewice</i>	<i>20 000,00</i>	<i>5 108,97</i>	<i>25,54</i>
			<i>Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Żarnów</i>	<i>7 000,00</i>	<i>1 343,08</i>	<i>19,19</i>
400			Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	150 000,00	144 000,00	96,00
	40002		Dostarczanie wody	150 000,00	144 000,00	96,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	150 000,00	144 000,00	96,00
			<i>Dostawa i montaż agregatów prądotwórczych</i>	<i>150 000,00</i>	<i>144 000,00</i>	<i>96,00</i>
600			Transport i łączność	1 428 500,00	1 245 887,30	87,22

	60014		Drogi publiczne powiatowe	15 000,00	0,00	0,00
		630 0	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	15 000,00	0,00	0,00
			<i>Przebudowa drogi powiatowej nr 3120E na odcinku Żarnów - Pilichowice</i>	<i>15 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
	60016		Drogi publiczne gminne	188 000,00	124 199,30	66,06
		605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	93 000,00	29 600,00	31,83
			<i>Przebudowa drogi gminnej Marcinków – Myślibórz – Ruszenice Nr 107355E</i>	<i>45 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
			<i>Przebudowa drogi gminnej Nr 107011E w miejscowości Nadole</i>	<i>8 000,00</i>	<i>5 100,00</i>	<i>63,75</i>
			<i>Przebudowa drogi Ławki - Młynek - Siedłów</i>	<i>40 000,00</i>	<i>24 500,00</i>	<i>61,25</i>
		606 0	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	95 000,00	94 599,30	99,58
			<i>Zakup podnośnika koszowego</i>	<i>70 000,00</i>	<i>69 999,30</i>	<i>100,00</i>
			<i>Zakup przyczepy do prac drogowych</i>	<i>25 000,00</i>	<i>24 600,00</i>	<i>98,40</i>
	60017		Drogi wewnętrzne	1 225 500,00	1 121 688,00	91,53
		605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 225 500,00	1 121 688,00	91,53
			<i>Przebudowa dróg w miejscowości Żarnów osiedle Bartoszewicza r ew. działek 7, 257/7, 261/1</i>	<i>40 000,00</i>	<i>32 894,19</i>	<i>82,24</i>
			<i>Przebudowa ulicy Targowej i Topolowej w Żarnowie</i>	<i>232 000,00</i>	<i>230 606,67</i>	<i>99,40</i>
			<i>Przebudowa drogi na ulicy Zielonej w Żarnowie</i>	<i>225 000,00</i>	<i>223 486,92</i>	<i>99,33</i>
			<i>Przebudowa drogi na ulicy Żółtej w Miedznej</i>	<i>200 000,00</i>	<i>195 713,33</i>	<i>97,86</i>

<i>Murowanej</i>			
<i>Przebudowa drogi w miejscowości Dłużniewice</i>	305 000,00	299 554,24	98,21
<i>Przebudowa drogi w miejscowości Poręba</i>	7 000,00	0,00	0,00
<i>Przebudowa drogi w miejscowości Topolice – Straszowa Wola</i>	105 000,00	104 424,95	99,45
<i>Przebudowa drogi wewnętrznej Niemojowice - Górki</i>	8 000,00	0,00	0,00
<i>Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Pilichowice</i>	9 000,00	5 500,00	61,11
<i>Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Niemojowice nr ew. działki 292, 258</i>	5 000,00	3 567,00	71,34
<i>Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Niemojowice nr ew. działki 273</i>	4 000,00	0,00	0,00
<i>Przebudowa drogi Bronów - Paszkowice</i>	7 000,00	0,00	0,00
<i>Przebudowa drogi wewnętrznej na ulicy Słonecznej w Miedznej Murowanej</i>	5 000,00	0,00	0,00
<i>Przebudowa drogi wewnętrznej na ulicy Wysokiej w Miedznej Murowanej</i>	5 000,00	0,00	0,00
<i>Przebudowa drogi wewnętrznej Soczówki – Malków (Szymanów)</i>	14 000,00	0,00	0,00
<i>Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Budków</i>	4 000,00	3 321,00	83,03
<i>Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Kolonia Klew nr ew. działki 188</i>	6 500,00	4 674,00	71,91
<i>Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości</i>	4 000,00	0,00	0,00

			<i>Kolonia Klew nr ew. działki 4570</i>			
			<i>Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Paszkowice - Kolonia</i>	8 000,00	0,00	0,00
			<i>Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Niemojowice nr ew. działki 257</i>	8 000,00	3 690,00	46,13
			<i>Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Soczówki nr ew. działki 999</i>	4 000,00	0,00	0,00
			<i>Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Topolice</i>	8 000,00	6 998,70	87,48
			<i>Przebudowa dróg w miejscowości Żarnów osiedle Bartoszewicza r ew. działki 251</i>	4 000,00	2 337,00	58,42
			<i>Przebudowa dróg wewnętrznych w miejscowości Skórkowice (ul. Cicha, Północna, Cmentarna)</i>	8 000,00	4 920,00	61,50
630			Turystyka	725 471,00	718 170,40	98,99
	63095		Pozostała działalność	725 471,00	718 170,40	98,99
		605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	189 861,55	188 496,43	99,28
			<i>Zagospodarowanie brzegów zalewu w Miedznej Murowanej atrakcją turystyczną Gminy Żarnów</i>	189 861,55	188 496,43	99,28
		605 7	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	455 268,03	450 222,86	98,89
			<i>Zagospodarowanie brzegów zalewu w Miedznej Murowanej atrakcją turystyczną Gminy Żarnów</i>	455 268,03	450 222,86	98,89
		605 9	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	80 341,42	79 451,11	98,89
			<i>Zagospodarowanie brzegów zalewu w Miedznej Murowanej atrakcją turystyczną Gminy Żarnów</i>	80 341,42	79 451,11	98,89

750			Administracja publiczna	20 000,00	18 978,90	94,89
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	20 000,00	18 978,90	94,89
		606 0	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	20 000,00	18 978,90	94,89
			<i>Programy komputerowe</i>	<i>20 000,00</i>	<i>18 978,90</i>	<i>94,89</i>
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	322 000,00	283 525,00	88,05
	75411		Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	10 000,00	10 000,00	100,00
		630 0	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	10 000,00	10 000,00	100,00
			<i>Dotacja celowa na pomoc finansową dla powiatu opoczyńskiego z przeznaczeniem na zakup samochodu operacyjnego dla KPPSP w Opocznie</i>	<i>10 000,00</i>	<i>10 000,00</i>	<i>100,00</i>
	75412		Ochotnicze straże pożarne	312 000,00	273 525,00	87,67
		605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	12 000,00	0,00	0,00
			<i>Rozbudowa budynku OSP w Topolicach</i>	<i>12 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
		606 0	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	50 000,00	24 000,00	48,00
			<i>Zakup samochodu dla potrzeb OSP w Paszkowicach</i>	<i>25 000,00</i>	<i>24 000,00</i>	<i>96,00</i>
			<i>Zakup garażu blaszanego dla OSP w Żarnowie</i>	<i>25 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
		623 0	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów	250 000,00	249 525,00	99,81

			publicznych			
			<i>Dotacja celowa na zakup samochodu średniego dla OSP w Skórkowicach</i>	250 000,00	249 525,00	99,81
801			Oświata i wychowanie	205 000,00	198 962,37	97,05
	80101		Szkoły podstawowe	205 000,00	198 962,37	97,05
		605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	205 000,00	198 962,37	97,05
			<i>Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Klewie</i>	25 000,00	19 610,00	78,44
			<i>Wykonanie elewacji na budynku szkoły (gimnazjum)</i>	180 000,00	179 352,37	99,64
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	143 178,50	78 058,14	54,52
	90001		Gospodarka ściekowa i ochrona wód	44 000,00	26 228,14	59,61
		605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	44 000,00	26 228,14	59,61
			<i>Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Żarnowie</i>	21 000,00	20 158,64	95,99
			<i>Wykonanie przyłącza energetycznego do pompowni ścieków w Miedznej Murowanej</i>	3 000,00	0,00	0,00
			<i>Budowa sieci kanalizacyjnej Bronów - Soczówki</i>	20 000,00	6 069,50	30,35
	90005		Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	46 678,50	0,00	0,00
		605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	8 728,50	0,00	0,00
			<i>Odnawialne Źródła Energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów – pompy ciepła</i>	8 728,50	0,00	0,00
		605 7	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	31 878,00	0,00	0,00
			<i>Odnawialne Źródła Energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów – pompy ciepła</i>	31 878,00	0,00	0,00
		605 9	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	6 072,00	0,00	0,00
			<i>Odnawialne Źródła Energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów – pompy ciepła</i>	6 072,00	0,00	0,00

	90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	52 500,00	51 830,00	98,72
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	52 500,00	51 830,00	98,72
			<i>Budowa oświetlenia ulicznego w Paszkowicach - Kolonia</i>	<i>5 000,00</i>	<i>4 500,00</i>	<i>90,00</i>
			<i>Wykonanie oświetlenia ulicznego ul. Słoneczna w Miedznej Murowanej</i>	<i>47 500,00</i>	<i>47 330,00</i>	<i>99,64</i>
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	321 067,71	297 452,29	92,64
	92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	321 067,71	297 452,29	92,64
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	204 430,00	180 815,14	88,45
			<i>Adaptacja budynku na świetlicę wiejską w Budkowie</i>	<i>50 000,00</i>	<i>44 853,42</i>	<i>89,71</i>
			<i>Adaptacja budynku na świetlicę wiejską w Wierzchowisku</i>	<i>30 000,00</i>	<i>29 567,77</i>	<i>98,56</i>
			<i>Doposażenie ogólnodostępnej świetlicy wiejskiej w Miedznej Murowanej</i>	<i>2 430,00</i>	<i>360,05</i>	<i>14,82</i>
			<i>Rozbudowa budynku w Niemojowicach na potrzeby świetlicy środowiskowej</i>	<i>12 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
			<i>Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Straszowej Woli</i>	<i>110 000,00</i>	<i>106 033,90</i>	<i>96,39</i>
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	74 216,56	74 216,00	100,00
			<i>Doposażenie ogólnodostępnej świetlicy wiejskiej w Miedznej Murowanej</i>	<i>74 216,56</i>	<i>74 216,00</i>	<i>100,00</i>
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	42 421,15	42 421,15	100,00
			<i>Doposażenie ogólnodostępnej świetlicy wiejskiej w Miedznej Murowanej</i>	<i>42 421,15</i>	<i>42 421,15</i>	<i>100,00</i>

926			Kultura fizyczna	261 800,00	236 994,16	90,52
	92601		Obiekty sportowe	236 800,00	216 756,90	91,54
		605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	236 800,00	216 756,90	91,54
			<i>Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Klewie</i>	<i>236 800,00</i>	<i>216 756,90</i>	<i>91,54</i>
	92695		Pozostała działalność	25 000,00	20 237,26	80,95
		6230	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	25 000,00	20 237,26	80,95
			<i>Dotacja celowa dla OSP w Żarnowie na dofinansowanie inwestycji pn. „Budowa i wyposażenie ogólnodostępnej infrastruktury technicznej i rekreacyjnej”</i>	<i>25 000,00</i>	<i>20 237,26</i>	<i>80,95</i>
			OGÓ- LEM	3 704 017, 21	3 277 432, 92	88,48
			<i>w tym na programy finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,</i>	<i>690 197,16</i>	<i>646 311,12</i>	<i>93,64</i>

5. Poziom zadłużenia i jego obsługa

Podstawowym celem polityki długu jest zaspokajanie potrzeb pożyczkowych Gminy oraz minimalizowanie kosztów obsługi zadłużenia. Zaciąganie pożyczek i kredytów często współtowarzyszy w sfinansowaniu zamierzeń rozwojowych gminy ujętych w przedsięwzięciach w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Wysokość zadłużenia jest planowana na bezpiecznym poziomie.

Stan zadłużenia gminy Żarnów na 01 stycznia 2019 r. wynosił **2 511 325,20 zł**. W 2019 r. zaciągnięto zobowiązanie w formie pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego w Łodzi w wysokości **74 216,56 zł** na zadanie pn. „Doposażenie ogólnodostępnej świetlicy wiejskiej w Miedznej Murowanej”.

W 2019 r. dokonano spłaty rat pożyczek i kredytów w łącznej kwocie **1.112.942,36 zł** zaciągniętych w latach **2012 – 2019**, w tym wobec:

- 1) Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, spłacono pożyczki na kwotę 182.033,80 zł,
- 2) Banku Gospodarstwa Krajowego spłacono pożyczki na kwotę 74.216,56 zł,
- 3) Banku Spółdzielczego w Żarnowie, spłacono kredyty na kwotę 856.692,00 zł.

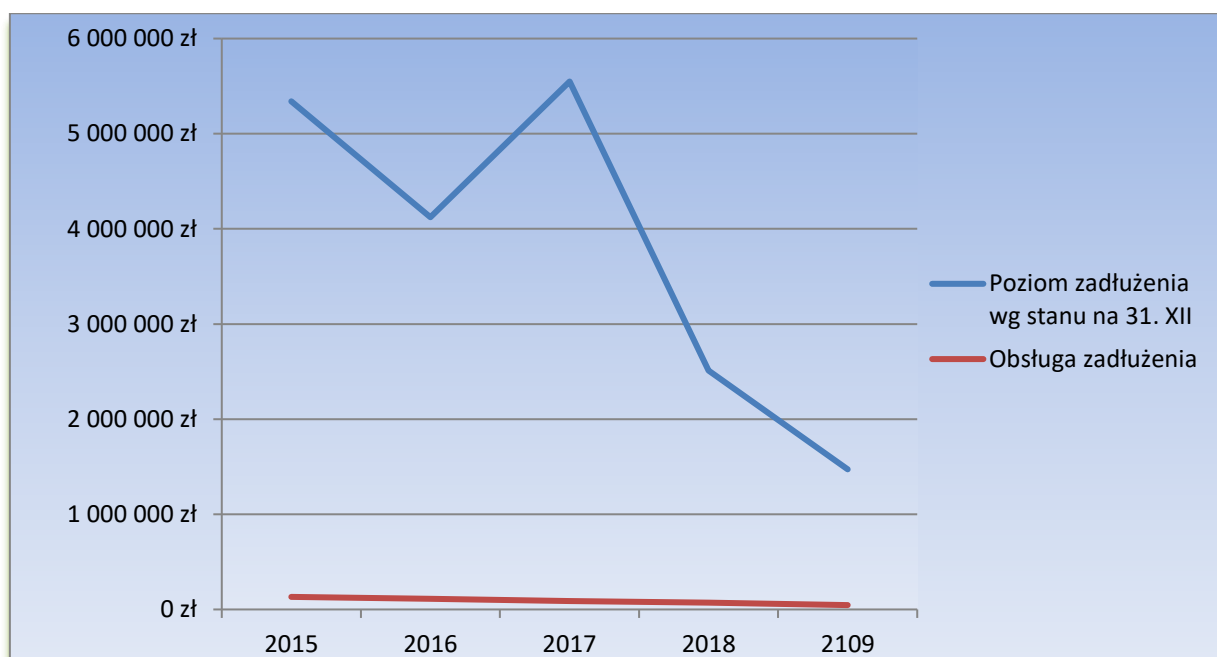
Na dzień 31.12.2019 r. stan zadłużenia Gminy Żarnów wynosi – **1.472.599,40 zł**, w tym:

- pożyczki z WFOŚiGW w Łodzi 248 960,40 zł,
- kredyty bankowe zaciągnięte w BS Żarnów 1 223 639,00 zł.

Poziom zadłużenia i koszty obsługi w latach 2015 – 2019 obrazują poniższe dane:

	2015	2016	2017	2018	2109
Poziom zadłużenia wg stanu na 31. XII	5 341 761,99	4 121 666,20	5 548 612,10	2 511 325,20	1 472 599,40
Obsługa zadłużenia	132 067,74	111 934,95	89 948,18	72 753,58	45 770,30

Na realizację części inwestycji gmina Żarnów zaciągała pożyczki i kredyty latach 2015 – 2019, które sukcesywnie są spłacane, a stopień zadłużenia jest systematycznie zmniejszany.

Corocznie planowane i wykonane wskaźniki spłaty kredytów i pożyczek, obsługa długu oraz spłaty potencjalnych poręczeń i gwarancji do dochodów ogółem nie przekraczały wskaźników maksymalnego obciążenia z tytułu spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego ustalonego zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, jako średniej arytmetycznej obliczonej dla ostatnich 3 lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu.

Wieloletnia prognoza finansowa gminy Żarnów na lata 2019-2024 przedstawia informację o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 cytowanej ustawy.

2.2. Wykonanie wydatków inwestycyjnych

W ramach zadań inwestycyjnych w roku 2019 zrealizowano opisane poniżej zadania:

1. Przebudowa drogi na ul. Targowej i ul. Topolowej w Żarnowie

W 2019 roku został zrealizowany kompleksowy i od bardzo dawna oczekiwany remont dwóch ważnych ulic w Żarnowie – ul. Targowej i ul. Topolowej. Swojego zadowolenia nie kryją zapewne mieszkańcy posesji ulokowanych przy świeżo oddanych drogach. To ważne miejsce na mapie Żarnowa i okolic, bowiem w najbliższym otoczeniu znajduje się targowisko gminne przy ul. Koneckiej i ul. Źródlanej. Inwestycje dotyczące infrastruktury drogowej stanowią zawsze jeden z najważniejszych priorytetów, dlatego tym bardziej cieszymy się z pozytywnie zakończonych zadań inwestycyjnych. Aby zrealizować to zadanie, Gmina Żarnów w 2019 roku wystąpiła do Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi o dotację ze środków budżetu Województwa Łódzkiego (w trybie konkursowym), pochodzących z tytułu wyłączania z produkcji gruntów rolnych (znany program tzw. „dojazdówek” do pól).

Inwestycja „Przebudowa drogi na ul. Targowej i ul. Topolowej w Żarnowie” – obejmowała odcinek o łącznej długości 566,00 m. W zakres inwestycji wchodziły roboty drogowe dotyczące jezdni, poboczy i przepustów, m. in. roboty pomiarowe, profilowanie i zagęszczenie podłoża, wykonanie podbudowy, nawierzchni, poboczy z kruszywa drogowego, oznakowanie i urządzenia BRD. Niestety, przebudowie musiały ulec niektóre elementy infrastruktury telekomunikacyjnej i drogowej (nieco inny przebieg drogi), co również generowało dodatkowe koszty dla Gminy Żarnów. Wykonawcą tej inwestycji był Zakład Budowlano – Drogowy „DUKT” Sp. z o.o., Spółka Komandytowa z miasta Włoszczowa (woj. świętokrzyskie). Całkowity koszt inwestycji wyniósł 194 417,80 zł, a roboty były wykonywane w czasie od 12 kwietnia 2019 r. do 7 sierpnia 2019 r., zgodnie z umową Nr 272.1.2019 z dnia 12 kwietnia 2019 r. Na wykonanie tego zadania Gmina Żarnów otrzymała dotację z budżetu Województwa Łódzkiego, pochodzących z tytułu wyłączania z produkcji gruntów rolnych w kwocie 78 368 zł w oparciu o umowę Nr 524/RŚ/2019 z dnia 28 czerwca 2019 r. oraz dodatkowe dofinansowanie w wysokości 38 000 zł z grudnia 2019 roku. Ostateczny odbiór inwestycji odbył się jesienią 2019 r. w obecności Wykonawcy, Inspektora Nadzoru, pracowników Urzędu Gminy w Żarnowie oraz zainteresowanych mieszkańców. Komisja odbiorowa została powołana Zarządzeniem Wójta nr 62/2019 z dnia 20 sierpnia 2019 r.

Modernizacja dwóch dróg przyczyniła się niewątpliwie do zwiększenia komfortu, a przede wszystkim bezpieczeństwa podróżnych w Naszej Gminie. Nowa nawierzchnia ulic Targowej i Topolowej w Żarnowie, pozwala na bezproblemową komunikację wokół gminnego targowiska, łączy ul. Konecką (droga wojewódzka nr 746) z ul. Topolową i Źródlaną i służy m.in. zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej tego ważnego terenu. Przypomnijmy, w 2019 roku liczba mieszkańców ul. Koneckiej wynosiła 199 osób, ul. Topolowej – 15, ul. Targowej – 18, a ul. Źródlanej – 11 osób. Realizacja tej długo oczekiwanej inwestycji przyniesie zapewne długoterminowe korzyści dla lokalnej społeczności.

2. Przebudowa drogi na ul. Złotej w Miedznej Murowanej

W roku 2019 roku dokonano wielu działań inwestycyjnych w Miedznej Murowanej, drugiej co do wielkości miejscowości w Gminie Żarnów. Najważniejszym zadaniem inwestycyjnym było oczywiście oddanie do użytku Ośrodka Sportu i Rekreacji w czerwcu 2019 roku, choć zrealizowano również ważną i od lat oczekiwaną inwestycję drogową na ul. Złotej, która jest jedną z kilku kolonii tej dużej wsi. Od lat mieszkańcy zwyczajowo określają ją mianem kolonii „Pod górąmi”. Gmina Żarnów planowała budowę tej drogi w ramach inwestycji nad zalewem (wówczas wyasfaltowano ul. Główną i Polną w Miedznej Murowanej), ale niestety nie było to wówczas możliwe ze względów proceduralnych. Na przebudowę zdecydowano się pod koniec 2018 roku, kiedy to wprowadzono to zadanie do

tw. prowizorium budżetowego i budżetu na rok 2019. To ważny trakt drogowy, bo ulica Złota w Miedznej Murowanej jest stosunkowo gęsto zasiedlona (mieszka tam na stałe 61 osób) i stanowi znakomity dojazd (m.in. dla turystów i wędkarzy) do południowej części Ośrodka Sportu i Rekreacji w Miedznej Murowanej.

Zadanie inwestycyjne „Przebudowa drogi na ul. Złotej w Miedznej Murowanej” obejmowało odcinek o łącznej długości 471,00 m. W zakres inwestycji wchodziły następujące prace: roboty pomiarowe, profilowanie i zagęszczenie podłoża, wykonanie podbudowy i nawierzchni bitumicznych, a także oznakowanie i urządzenia BRD. Wykonawcą tej inwestycji był również Zakład Budowlano – Drogowy „DUKT” Sp. z o.o., Spółka Komandytowa z miasta Włoszczowa (woj. świętokrzyskie). Koszt inwestycji wyniósł 193 813,33 zł. Roboty były wykonane latem i trwały do 7 sierpnia 2019 r., zgodnie z umową Nr 272.2.2019 z dnia 12 kwietnia 2019 r. Odbiór zadania nastąpił 19 września 2019 r. w obecności Wykonawcy, Inspektora Nadzoru, pracowników Urzędu Gminy w Żarnowie oraz zainteresowanych mieszkańców. Modernizacja tej drogi przyczyniła się niewątpliwie do zwiększenia komfortu, a przede wszystkim bezpieczeństwa podróżnych w Miedznej Murowanej. Przebudowa infrastruktury drogowej zaowocuje z całą pewnością stworzeniem warunków sprzyjających rozwojowi gospodarstwu i zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej tej dużej i powszechnie znanej wsi. Niezwykle ważnym elementem jest poprawa standardu życia okolicznych mieszkańców, którzy sprawnie i bez problemu będą mogli dojechać m.in. do drogi wojewódzkiej nr 726 Opoczno – Żarnów (ul. Opoczyńska). Realizacja remontów drogi gminnej przyniesie zapewne długoterminowe korzyści dla lokalnej społeczności.

3. Przebudowa drogi w miejscowości Topolice – Straszowa Wola

W ostatnim czasie dokonano gruntownej modernizacji jednej z dróg w Topolicach, która znajduje się w północnej części tej miejscowości. Droga wreszcie zyskała nawierzchnię bitumiczną. Zadanie inwestycyjne „Przebudowa drogi w miejscowości Topolice – Straszowa Wola” było planowane od lat, zważywszy na fakt, iż była to jedyna droga do stacji redukcyjnej gazu ziemnego w Gminie Żarnów, która znajduje się w Topolicach. Zawsze jednak brakowało środków na jego realizację. Zdecydowano się na to w 2019 roku, ku radości miejscowych mieszkańców.

Inwestycja obejmowała odcinek drogi o długości 130,00 m i polegała na robotach drogowych w zakresie jezdni, poboczy i przepustów, m. in. wyznaczenie trasy, wykonanie koryta mechanicznie z profilowaniem i zagęszczeniem, wykonanie podbudowy i nawierzchni, oznakowanie i urządzenia BRD. Głównym Wykonawcą był Zakład Budowlano – Drogowy „Dukt” Sp. z o.o., Spółka Komandytowa z miasta Włoszczowa (woj. świętokrzyskie). Roboty wykonane były w czasie od 24 kwietnia 2019 r. do dnia 7 sierpnia 2019 r., zgodnie z umową Nr 272.3.2019 z dnia 24 kwietnia 2019 r. Odbiór końcowy i przekazanie inwestycji do eksploatacji miał miejsce 20 sierpnia 2019 r. Koszt inwestycji to kwota – 89 274,81 zł. Budowa drogi spowodowała poprawę standardu życia okolicznych mieszkańców i przyniesie zapewne długoterminowe korzyści dla społeczności Topolic.

4. Dopuszczenie ogólnodostępnej świetlicy wiejskiej w Miedznej Murowanej

Gmina Żarnów w 2019 roku zrealizowała zadanie w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 na zadanie pn.: „Dopuszczenie ogólnodostępnej świetlicy wiejskiej w Miedznej Murowanej”. Uzyskana kwota pomocy to 74 216,00 zł. Po zrealizowaniu inwestycji w obiekcie budowlanym są prowadzone zajęcia artystyczne, nauka języków obcych oraz zajęcia opiekuńczo – wychowawcze.

Projekt miał na celu rozwój, aktywizację, wzrost aktywności społecznej i kulturalnej społeczności lokalnej miejscowości oraz rozwój tożsamości i kultywowanie tradycji i obyczajów lokalnych poprzez doposażenie świetlicy wiejskiej w Miedznej Murowanej.

Doposażenie świetlicy wiejskiej zaspokoiło potrzeby kulturalne i społeczne mieszkańców, wpłynęło na poprawę ich jakości życia, a także zachęciło społeczność lokalną do aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach artystycznych, kulturalnych i integracyjnych. Zakup podstawowych i niezbędnych elementów wyposażenia sali świetlicowej z całą pewnością przyczynił się do aktywizacji mieszkańców wsi, którym stworzono możliwości do wspólnych spotkań, profesjonalnej organizacji wydarzeń okolicznościowych, kulturalnych, rozrywkowo-gastronomicznych, szkoleń czy warsztatów tematycznych. Sprzyjać to kultywowaniu lokalnych tradycji, obyczajów i zwyczajów.

Doposażenie świetlicy zwiększyło cykliczność spotkań, wzbogaciło ofertę kulturalną, a przede wszystkim poprawiło wizerunek wsi Miedznej Murowanej i poprawiło jakość życia mieszkańców. Projekt stał się fundamentem do budowania i rozwijania nowych kontaktów, zainteresowań, a przede wszystkim zacieśniania więzi międzyludzkich.

5. Dostawa i montaż agregatów prądotwórczych

W 2019 roku do Gminy Żarnów zostały dostarczone oraz zamontowane trzy nowe agregaty prądotwórcze oraz przyczepy transportowe. Przedmiot zamówienia obejmował także dobór, montaż, dokonanie rozruchu urządzeń oraz przeszkolenie użytkowników w zakresie ich obsługi technicznej. Agregaty będą wykorzystywane do pracy stacji wodociągowych i przepompowni wody na terenie Gminy Żarnów, jako zasilanie awaryjne w przypadku przerw w dostawie energii.

1) Dostawa jednego agregatu prądotwórczego zewnętrznego wraz z montażem (Ruszenie)

Nowy agregat prądotwórczy o mocy 158 kVA, model KJA 175, sterownik z modułem monitorowania GSM, rok produkcji 2019. W zakres zamówienia wchodziło także:

- 1) wykonanie instalacji elektrycznej i sterowniczej
- 2) płyta fundamentowa/drogowa pod agregat
- 3) uzgodnienia z zakładem energetycznym (w tym projekt podłączenia agregatu)
- 4) projekt z naniesionym agregatem
- 5) dostawa lampy z czujnikiem ruchu (do montażu na budynku)

2) Dostawa jednego agregatu prądotwórczego przewoźnego ręcznego (Marcinków)

Nowy agregat prądotwórczy o mocy 45 kVA, model KJA 50, sterownik z modułem monitorowania GSM, rok produkcji 2019, a także dostawa przyczepy transportowej z homologacją.

W zakres zamówienia wchodziło także:

- 1) dostosowanie sieci w budynku pompowni wody w Straszowej Woli aby umożliwić podpięcie agregatu ręcznego przewoźnego będącego przedmiotem zamówienia mianowicie złącze termoutwardzalne 2 szt., zamykane na klucz na zewnątrz budynków z przełącznikiem ręcznym sieć – agregat + gniazdo do odbioru mocy z agregatu (po jednym złączu w Marcinkowie i Straszowej Woli)
- 2) dostawa 2 szt. lamp z czujnikiem ruchu (do montażu na budynkach w Marcinkowie i Straszowej Woli)
- 3) 2 sterowniki z modułem monitorowania GSM dla pompowni wody w Marcinkowie oraz stacji wodociągowej w Straszowej Woli (Sterownik ma

informować przez sms o zaniku prądu na pompowni wody w Marcinkowie oraz stacji w Straszowej Woli)

3) Dostawa jednego agregatu prądotwórczego wraz z montażem (Sielec)

Nowy agregat prądotwórczy o mocy 45 kVA, model KJA 50, sterownik z modułem monitorowania GSM, rok produkcji 2019.

W zakres zamówienia wchodziło także:

- 1) wykonanie instalacji elektrycznej i sterowniczej;
- 2) płyta fundamentowa/drogowa pod agregat
- 3) uzgodnienia z zakładem energetycznym (w tym projekt podłączenia agregatu);
- 4) projekt z naniesionym agregatem.
- 5) dostawa lampy z czujnikiem ruchu (do montażu na budynku)

Zamawiający wymagał również:

- 1) instalacji układów SZR (samoczynne załączanie rezerwy dla wszystkich agregatów stałych);
- 2) uzyskania warunków podłączenia agregatów prądotwórczych od zakładu energetycznego;

W ramach przetargu nieograniczonego została wybrana najkorzystniejsza oferta tj. Przedsiębiorstwa Handlowego ELEM Leszek Wodziński ul. Światowida 6, 45-325 Opole. Cena wybranej oferty wyniosła: 144 000,00 zł brutto.

Termin dostawy przedmiotu zamówienia – do dnia 31.10.2019 r. W dniu 07.11.2019 r. został sporządzony protokół zdawczo-odbiorczy, w którym stwierdzono, że agregaty zostały dostarczone oraz uruchomione w miejscu ich instalacji.

6. Przebudowa drogi w miejscowości Żarnów – Osiedle Bartoszewicza nr ew. działek 7, 257/7, 261/1

Inwestycje dotyczące infrastruktury drogowej stanowią zawsze jeden z najważniejszych priorytetów w Gminie Żarnów, dlatego tym bardziej cieszymy się z pozytywnie zakończonych zadań. Jedną z oddanych do użytku inwestycji drogowych jest zadanie „Przebudowa drogi w miejscowości Żarnów/Osiedle Bartoszewicza nr ew. działek 7, 257/7, 261/1”, które obejmowało odcinek drogi o łącznej długości 105,00 m. Ten stosunkowo krótki odcinek drogi jest jednocześnie niezmiernie ważnym zadaniem inwestycyjnym, bo łączy Osiedle Bartoszewicza z ul. Wolności i centrum Żarnowa. Tuż obok znajduje się miejsce rekreacji mieszkańców – stale urządzany i poprawiany własnym sumptem niewielki park „Falbanów – Stawiska” (z funkcjonalną altanką i alejkami spacerowymi), którego nazwa jest zwyczajowa i wiąże się z historycznym charakterem tego ciekawego miejsca nad rzeczką Scepą (z dorzecza Wąglanki), przepływającą przez Żarnów. Istotnym elementem nowej drogi jest przepust nad tym żarnowskim ciekim wodnym. Budowa tej drogi cieszy nie tylko okolicznych właścicieli posesji, ale wszystkich mieszkańców Żarnowa.

W zakres inwestycji wchodziły roboty drogowe: przygotowawcze, wykonanie podbudowy i nawierzchni bitumicznej, oznakowanie i urządzenia BRD. Wykonawcą tej inwestycji był Zakład Budowlano – Drogowy „DUKT” Sp. z o.o., Spółka Komandytowa z miasta Włoszczowa (woj. świętokrzyskie). Odbiór inwestycji drogowej odbył się 20 sierpnia 2019 r., w obecności Komisji powołanej Zarządzeniem Wójta Gminy Żarnów nr 61/2019. Koszt zadania to 32 394,19 zł. Prace budowlane wykonane zostały do dnia 7 sierpnia 2019 r. w oparciu o umowę Nr 272.13.2019 z dnia 8 lipca 2019 r

Modernizacja tej drogi przyczyniła się niewątpliwie do zwiększenia komfortu, a przede wszystkim bezpieczeństwa podróżnych. Przebudowa wszelkiej infrastruktury drogowej zaowocuje z całą pewnością stworzeniem warunków sprzyjających rozwojowi gospodarczemu i zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej regionu.

7. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Klewie

W dn. 11.09.2019 r. dokonano odbioru końcowego i przekazania do eksploatacji inwestycji polegającej na budowie boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Klewie. Dzięki dofinansowaniu Województwa Łódzkiego w terminie od 02.08.2019 r. do 30.08.2019 r. na placu szkolnym Szkoły Podstawowej w Klewie powstało boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej o wymiarach 15×30 m. Boisko wyposażone jest w dwa kosze do gry w piłkę koszykową, słupki do gry w piłkę siatkową oraz bramki do piłki nożnej oraz piłki ręcznej, ogrodzone piłkochwytnymi o wysokości 4,0 m.

W ramach zadania dodatkowo wybudowano skocznnię do skoku w dal wraz z piaskownicą oraz koło do pchnięcia kuli, tym samym tworząc kompleks sportowy umożliwiający uczniom rozwój umiejętności oraz talentów sportowych.

Zadanie zostało współfinansowane przez Województwo Łódzkie w kwocie **90 000,00 zł**, natomiast wartość całego zadania wyniosła 206 785,20 zł.

8. Odnawialne źródła energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów – pompy ciepła

W dniu 6 listopada 2019 r. została zawarta Umowa pomiędzy Gminą Żarnów, a Wykonawcą Flexi Power Group Sp. z o.o. Sp.K. dotycząca realizacji zadania inwestycyjnego „Odnawialne źródła energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów – pompy ciepła”, a także Umowa pomiędzy Gminą Żarnów, a firmą NEOEnergetyka Sp. z o.o. w sprawie kompleksowego nadzoru inwestorskiego nad robotami budowlanymi w wyżej wspomnianej inwestycji, współfinansowanej przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IV: Gospodarka niskoemisyjna; działanie IV.3: Ochrona powietrza; Poddziałanie: IV.3.2: Ochrona powietrza.

Zamawiający dokonał wyboru oferty Wykonawcy realizacji ww. zadania tj. ofertę Firmy FlexiPower Group Sp. z o.o. Sp. K., z ceną oferty 1 510 440,00 zł brutto. Przedmiotem zamówienia jest wykonanie roboty budowlanej polegającej na dostawie i montażu 21 instalacji gruntowych pomp ciepła w gospodarstwach domowych, znajdujących się na terenie Gminy Żarnów (13 instalacji gruntowych pomp ciepła w 13 gospodarstwach domowych) oraz na terenie Gminy Paradyż (8 instalacji gruntowych pomp ciepła w 8 gospodarstwach domowych). Obie Gminy są położone na terenie w Powiecie Opoczyńskim we wschodniej części Województwa Łódzkiego. Termin wykonania zadania do 30 czerwca 2020 r.

Została również podpisana umowa na kompleksowy nadzór inwestorski nad robotami budowlanymi ww. zadania. Wybrana firma to NEOEnergetyka Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, z ceną oferty 22 632,00 zł brutto. Na przedmiot zamówienia składa się usługa sprawowania kompleksowego nadzoru inwestorskiego nad robotami budowlanymi w inwestycji pn.: „Odnawialne źródła energii na terenie gmin Paradyż i Żarnów - pompy ciepła”, współfinansowanej przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Sednem realizacji projektu oraz powodem jego podjęcia jest zidentyfikowana nadmierna emisja szkodliwych gazów do atmosfery na terenie gmin Żarnów i Paradyż, w tym zwłaszcza pyłów zawieszonych oraz CO₂. Obszary gminy Żarnów i Paradyż zostały wyznaczone w Programie Ochrony Powietrza dla strefy w województwie łódzkim jako obszar przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10.

Przedmiotem umowy jest wykonanie robót budowlanych polegających na dostawie i montażu 21 instalacji gruntowych pomp ciepła w gospodarstwach domowych, znajdujących się na terenie Gminy Żarnów (13 instalacji gruntowych pomp ciepła w 13 gospodarstwach domowych) oraz na terenie Gminy Paradyż (8 instalacji gruntowych pomp ciepła w 8 gospodarstwach domowych). Pompy ciepła są maszynami cieplnymi wymuszającymi przepływ ciepła z obszaru o niższej temperaturze do obszaru o temperaturze wyższej. Proces ten przebiega wbrew naturalnemu kierunkowi przepływu ciepła i zachodzi dzięki dostarczonej z zewnątrz energii mechanicznej (w pompach ciepła sprężarkowych) lub energii cieplnej (w pompach absorpcyjnych).

Realizacja projektu, polegająca na wymianie przestarzałych i niewydajnych źródeł ciepła, przyczyni się do osiągnięcia efektu ekologicznego w postaci ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń do atmosfery. W efekcie końcowym 21 nieruchomości uzyska dostęp do energii ze źródeł odnawialnych, w tym centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej. Poprzez realizację zadania z energii odnawialnej możliwe będzie wyprodukowanie 384,35 MWh energii rocznie.

Ogólny koszt inwestycji to kwota 1 597 954,50 zł, z czego środki własne 396 025,8 zł i kwota dofinansowania 1 201 928,70 zł. Projekt realizuje cele Strategii Europa 2020 i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020, ponieważ przyczynia się on do zwiększenia udziału OZE w bilansie energetycznym na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Owe strategie zakładają dla Polski udział OZE w finalnym zużyciu energii brutto w 2020 r. na poziomie 15%.

9. Przebudowa drogi na ulicy Zielonej w Żarnowie

W 2019 roku na terenie Gminy Żarnów odbywała się kompleksowa przebudowa kilku dróg gminnych. Inwestycje dotyczące infrastruktury drogowej są w Naszej Gminie jednymi z najważniejszych priorytetów. Jedną z tych inwestycji było zadanie „Przebudowa drogi na ulicy Zielonej w Żarnowie”.

Wiosną 2019 roku Gmina Żarnów w ramach ogłoszonego konkursu, złożyła wnioski drogowe do Wojewody Łódzkiego o wsparcie i udzielenie dofinansowania ze środków Funduszu Dróg Samorządowych. Działania samorządu zakończyły się sukcesem. Jedną z proponowanych do wykonania dróg, znajdowała się w zachodniej części Żarnowa – na ulicy Zielonej, przyległej do ul. Polnej, będącej drogą powiatową nr 3120E (w najbliższym otoczeniu Osiedla Bartoszewicza w Żarnowie).

Inwestycja obejmowała odcinek o łącznej długości 424,00 m. W zakres inwestycji wchodziły roboty drogowe dotyczące jezdni, poboczy i przepustów, m. in. roboty przygotowawcze i rozbiórkowe, wykonanie przepustu pod drogą, wykonanie nawierzchni i poboczy z kruszywa drogowego, oznakowanie i urządzenia BRD. Wykonawcą tej inwestycji było Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „KAMI” Katarzyna Kmita z Kurzelowa k. Włoszczowy (woj. świętokrzyskie). Koszt inwestycji to kwota 219 743,42 zł, w tym 167 097,00 zł to wnioskowana kwota dofinansowania, a 55 699,92 zł to wkład własny gminy. Dofinansowanie stanowiło 75% wartości zadania i zostało przyznane zgodnie z „Umową o udzielenie dofinansowania ze środków funduszu dróg samorządowych” Nr 50/II/2019 z dnia 18 września 2019 r. zawartą między Wojewodą Łódzkim, a gminą Żarnów.

Prace związane z realizacją zadania trwały od 1 października 2019 r. do 7 listopada 2019 r., w oparciu o umowę Nr 272.21.2019 z dnia 1 października 2019 r. Końcowy odbiór inwestycji wraz z przekazaniem jej do eksploatacji odbył się w dniu 19 listopada 2019 r. Komisja odbiorowa została powołana przez Wójta Gminy Żarnów na podstawie Zarządzenia nr 84/2019 z dnia 18 listopada 2019 r.

10. Przebudowa drogi w miejscowości Dłużniewice

Wiosną 2019 roku Gmina Żarnów w ramach ogłoszonego konkursu, złożyła wnioski drogowe do Wojewody Łódzkiego o wsparcie i udzielenie dofinansowania ze środków Funduszu Dróg Samorządowych. Działania samorządu zakończyły się sukcesem. Jedną z proponowanych do wykonania dróg, znajdowała się w zachodniej części miejscowości Dłużniewice i była częścią starego traktu drogowego do miejscowości Przyłęk (w gminie Paradyż). W ostatnich latach w tej wsi wykonywano szereg prac ziemnych, związanych z odnowieniem rowów, wymianą przepustów i odwodnieniem planowego do realizacji odcinka drogi gminnej. Mimo, iż Dłużniewice to niewielka miejscowość, w której w 2019 roku zameldowanych było 82 mieszkańców, to jednak przebudowa drogi była jak najbardziej zasadna i przyczyni się do znacznej poprawy jakości życia mieszkańców. Warto wspomnieć, iż w najbliższym otoczeniu tej drogi znajduje się zabytkowy park podworski w Dłużniewicach, przed laty siedziba bardzo zasłużonego dla regionu rodu Prawdzic – Rudzkich.

W dniu 18 września 2019 r. została zawarta Umowa o udzielenie dofinansowania ze środków Funduszu Dróg Samorządowych, pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Gminą Żarnów, które wyniosło 333 222,00 zł, co stanowi 75% kosztów kwalifikowanych zadania. Koszt całkowity to 444 297,00 zł, a środki własne gminy – 111 075,00 zł. Prace związane z wykonaniem tej inwestycji trwały od 25 września 2019 r. do 15 listopada 2019 r., zgodnie z Umową Nr 272.22.2019 z dnia 25 września 2019 r. Droga w Dłużniewicach stanowi połączenie sąsiadujących ze sobą Gminy Żarnów i Gminy Paradyż. Dłużniewice to dość atrakcyjny teren rozwijający się pod względem mieszkaniowym. W ciągu ostatnich lat powstało tam kilka budynków mieszkalnych, wydawane są kolejne decyzje warunków zabudowy. Przebudowa drogi wpłynęła na podwyższenie jej standardów użytkowych, poprawiła bezpieczeństwo ruchu samochodowego i pieszego oraz polepszyła warunki dojazdu mieszkańców do swoich posesji oraz rolników do pól. Zrealizowane zadanie wpłynęło na poprawę dostępności komunikacyjnej obszaru wiejskiego.

Przebudowa drogi w Dłużniewicach obejmowała odcinek o łącznej długości 730,40 m. W zakres inwestycji wchodziły roboty drogowe w zakresie jezdni, poboczy i przepustów, m. in. prace przygotowawcze, rozbiórkowe, wykonanie przepustów pod drogą, wykonanie nawierzchni, wykonanie poboczy gruntowych, oznakowanie i urządzenia BRD. Głównym wykonawcą zadania był Zakład Robót Drogowych Dukt Sp. z o.o. z Nowin k. Kielc (woj. świętokrzyskie). W dniu 25 listopada 2019 r. nastąpił odbiór końcowy, przekazanie inwestycji i zakończenie zadania „Przebudowa drogi w miejscowości Dłużniewice”.

11. Granty sołeckie

W dniu 15.03.2019 roku do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego Gmin Żarnów złożyła trzy wnioski o przyznanie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie realizacji małych projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich w ramach tak zwanych grantów sołeckich dla zadań pn.: „Utworzenie ogólnodostępnej altany w sołectwie Marcinków”, „Utworzenie ogólnodostępnej altany w sołectwie Zdyszewice”, oraz zadania pn.: „Utworzenie ogólnodostępnej altany w sołectwie Nadole”. Zadania te otrzymały dotacje w łącznej wysokości 30 000,00 zł z przeznaczeniem po 10 000,00 zł na każde sołectwo. W dniu 19 czerwca 2019 roku podpisana została umowa między Województwem Łódzkim reprezentowanym przez Marszałka Województwa Łódzkiego Grzegorza Schreibera oraz Członka Zarządu Województwa Łódzkiego Andrzeja Górczyńskiego, a Gminą Żarnów reprezentowaną przez Wójta Gminy Żarnów.

W ramach ww. zadań opracowana została dokumentacja wraz z uzyskaniem zgłoszeń robót niewymagających pozwolenia na budowę altanek w miejscowościach Marcinków, Zdyszewice i Nadole. Wykonawca Tomasz Różycki, Feliksów 24, 26-333 Paradyż, łączny koszt opracowania dokumentacji oraz dokonania zgłoszeń to 1 500,00 zł.

W dniu 07 sierpnia 2019 roku rozstrzygnięto rozeznanie cenowe w ramach, którego wyłoniony został Wykonawca zadań, tj. Firma Usługi Stolarskie IDAR Dariusz Pościk, Topolice 10, 26-330 Żarnów. Zaoferowana cena Wykonawcy to 10 000,00 zł na każdą altankę. W ramach zadań dostarczono i zamontowano w każdej z w/w miejscowości ogólnodostępne altany wraz z wyposażeniem tj. stół oraz ławki. Termin realizacji zadań 30.09.2019 r.

Powstała infrastruktura przyczynia się do poprawy jakości spędzania wolnego czasu, wpłynęła na rozwój wsi pod względem rekreacyjnym oraz zaspokoila potrzeby społeczne i kulturalne mieszkańców. Zagospodarowanie tych terenów z całą pewnością wpłynęło na ożywienie wspólnych więzi społeczeństwa i wzmocniło ich aktywizację, co wyraziło się w życiu wsi i gminy.

12. Altana przy Świątlicy wiejskiej w Soczówkach

W dniu 27.06.2019 r. zlecono Firmie Usługi Stolarskie Krzysztof Gorycza Niemojowice 18 26-330 Żarnów budowę altany drewnianej sześciokątnej pokrytej gontem na stopach metalowych z wyposażeniem w stoły i ławki w miejscowości Soczówka dz. nr ew. gr. 869 przy świetlicy wiejskiej w Soczówkach. Altana została wykonana z materiału przekazanego przez Gminę Żarnów.

Zgodnie ze zleceniem termin wykonania zamówienia ustalony był na dzień 02.09.2019 r. Wartość przedmiotu zamówienia ostatecznie wyniosła 12 300,00 zł brutto.

13. Altana przy budynku KS Kasztelan Żarnów

W dniu 28 listopada 2019 roku podpisana została umowa na wykonanie altany przy budynku Klubu Sportowego Kasztelan Żarnów pomiędzy Gminą Żarnów a Wykonawcą Dariuszem Pościkiem, właścicielem firmy Usługi Stolarskie IDAR Dariusz Pościk z Topolic (Gmina Żarnów).

Wykonawca zobowiązany był do sprzedaży, dostawy i montażu altany w miejscowości Pilichowice przy budynku Klubu Sportowego Kasztelan Żarnów. Powstała altana posiada wymiary ok. 4,7x6,4 m, wykonana jest z drewna sosnowego o dachu czterospadowym krytym gontem.

Za wykonanie przedmiotu umowy Wykonawca otrzymał wynagrodzenie w łącznej wysokości 15 000,00 zł brutto.

Zgodnie z umową termin realizacji przedmiot umowy określony był na dzień 30.12.2019 roku. W też dniu komisja dokonała odbioru robót montażu ogólnodostępnej altany w miejscowości Pilichowice przy budynku KS Kasztelan Żarnów w ramach w/w zadania.

14. Budowa sieci wodociągowej w Zdyszewicach

W ramach zadania zakupione zostały materiały hydrauliczne (m.in.: rury PCV fi 110, zasowy wodociągowe, rury osłonowe, nawiertki, hydranty) od Firmy BUDO-INSTAL 2 Sławomir Czyżewski ul. Mościckiego 9, 26-110 Skarżysko Kamienna. Wartość zamówienia brutto: 35 254,04 zł. W ramach ww. zadania wybudowany został wodociąg o długości ok. 1400,00 mb. Budowa wodociągu polepszyła warunki życia mieszkańców miejscowości Zdyszewice (inwestycja obejmowała zachodnią część wsi, przed laty będącą samodzielną wsią Cztersko).

15. Program ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Żarnów poprzez wymianę kotłów c.o.” w latach 2018-2019

Gmina Żarnów zakończyła dwuletnią (2018 – 2019) realizację zadania pn.: „Program ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Żarnów poprzez wymianę kotłów c.o.” realizowaną w ramach dofinansowania w formie dotacji ze środków WFOŚiGW w Łodzi w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji – Edycja II.

Jednym z zadań samorządów lokalnych jest stworzenie mieszkańcom możliwości życia w czystym środowisku. Wprowadzony program niskiej emisji umożliwił zmniejszenie zaangażowania środków własnych wydatkowanych na zmiany systemu ogrzewania co zaskutkowało wymiernymi korzyściami finansowo-ekonomicznymi.

W przedmiotowym projekcie w Gminie Żarnów wymieniono 36 szt. kotłów węglowych na: 24 kotły gazowe, 6 kotłów na biomasę oraz 6 kotłów automatycznych nowej generacji na węgiel kamienny. Wszyscy uczestnicy zlikwidowali kotły węglowe starej generacji, zakupili i zamontowali fabrycznie nowe urządzenia do produkcji energii z niezbędnym oprzyrządowaniem.

Głównym celem programu było zmniejszenie emisji tych szkodliwych substancji oraz poprawa jakości powietrza dzięki wprowadzeniu modernizacyjnych systemów ogrzewania budynków mieszkalnych. Modernizacja polegała na kompleksowej likwidacji istniejących, nieefektywnych źródeł ciepła. W celu osiągnięcia założeń wprowadzone zostały ekologiczne, energooszczędne urządzenia grzewcze.

Dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi została udzielona na kwotę 299 587,00 zł. Głównym celem programu było zmniejszenie emisji szkodliwych substancji oraz poprawa jakości powietrza dzięki wprowadzeniu modernizacyjnych systemów ogrzewania budynków mieszkalnych. Modernizacja polegała na kompleksowej likwidacji istniejących, nieefektywnych źródeł ciepła. W celu osiągnięcia założeń wprowadzono ekologiczne, energooszczędne urządzenia grzewcze.

Likwidacja starych źródeł ciepła pozwoliła na poprawę jakości życia w regionie poprzez poprawę jakości powietrza i zmniejszeniu zapotrzebowania na paliwa nieodnawialne użytkowane na cele grzewcze w budynkach mieszkalnych.

16. Zagospodarowanie brzegów zalewu w Miedznej Murowanej atrakcją turystyczną Gminy Żarnów

29.04.2019 r. zakończono inwestycję pn.: „Zagospodarowanie brzegów zalewu w Miedznej Murowanej atrakcją turystyczną Gminy Żarnów”. W ramach zadania wykonano m. in. następujące elementy zadania:

- budynek obsługi bazy turystycznej
- budynek magazynu sprzętu wodnego
- molo drewniane w kształcie litery „A” – o długości pomostu głównego 181,5 m oraz szerokości 4,0 m, a także pomostu oddzielającego kąpielisko o długości 57,5 m i szerokości 2,40. Łączna powierzchnia pomostu 920 m².;
- wodowanie łódek
- stanowiska wędkarskie – 15 szt., w tym 3 szt. dla osób niepełnosprawnych;
- ścieżka pieszo – rowerowa
- parkingi
- instalacja oświetlenia terenu przy zalewie, monitoring, zasilenie budynku, pompowni ścieków, zasilenie studni modułowych, wewnętrzne linie zasilające;
- wykonana została droga na ul. Polnej oraz ul. Głównej w Miedznej Murowanej z betonu asfaltowego o łącznej długości 1 486 m.
- wiaty drewniane

- plac zabaw w skład, którego wchodzi: zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią, huśtawka podwójna, huśtawka wagowa, bujak szt. 2, karuzela linowa obrotowa, piramida linowa + ślizg + tunel, betonowy stół do gry w tenisa stołowego, stół do gry w szachy;
- siłownia zewnętrzna w skład, której wchodzi: wyciąg górny/prasa ręczna, prasa nożna/prasa udowa, rower/jeździec, twister/wahadło, biegacz/orbitrek, stepper, ławka prosta /pajacyk, skośne koła tai chi;
- elementy małej architektury: ławki 15 szt., kosze na śmieci 15 szt., stojak na rowery 30 szt., stoły z ławkami 15 szt., parasole trzcinowe 12 szt. o średnicy 300 cm., źródła uliczne 2 szt.;
- plaża
- 2 pola namiotowe o łącznej powierzchni 900 m²
- boisko do piłki siatkowej wymiary pola 9×18 m;
- toalety przenośne

Ogólna wartość projektu wyniosła: **5 508 398,64 zł**, z czego 3 453 007,27 zł pochodzi ze środków EFRR w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020.

17. Wykonanie elewacji na budynku szkoły (gimnazjum)

We wrześniu 2019 r. został ogłoszony przetarg na wykonanie elewacji na budynku szkoły (gimnazjum). W drodze przetargu wybrany został Wykonawca: Usługi Budowlane „Wojciech Popecki” Sitowa 54A, 26-300 Opoczno. Cena wybranej oferty: 168 122,37 zł brutto. Pełnienie obowiązków Inspektora Nadzoru Inwestorskiego w ramach ww. zadania pełniła Firma Usługi budowlane Arkadiusz Łągiewski, ul. Westerplatte 3, 26-300 Opoczno. W ramach zadania wykonane zostały prace w zakresie:

- remontu dachu oraz docieplenie ścian zewnętrznych budynku szkoły i zaplecza sali gimnastycznej – elewacja północno – zachodnia;
- remontu dachu nad wiatrołapem;
- remontu instalacji odgromowej.

Roboty wykonane zostały w okresie od 21.12.2018 r. do 31.07.2019 r. W ramach zadania wykonano również roboty dodatkowe tj. zerwanie części odpadającego tynku na ścianie południowej budynku wraz z ponownym tynkowaniem oraz malowaniem. Koszt wykonania robót dodatkowych: 10 000,00 zł brutto. W dniu 29.08.2019 roku komisja dokonała odbioru robót w zakresie robót dodatkowych.

18. Wykonanie oświetlenia ulicznego na ul. Słonecznej w Miedznej Murowanej

W dniu 01.07.2019 r. podpisana została umowa z Firmą ELPRON Paweł Jaworski (Tomaszówek 44A, 26-332 Sławno) na wykonanie prac polegających na budowie oświetlenia ulicznego na ul. Słonecznej w Miedznej Murowanej w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Wykonanie oświetlenia ulicznego ul. Słoneczna w Miedznej Murowanej”. W ramach zadania zostały wykonane prace polegające m. in. na:

- a) montażu i stawianiu słupów linii napowietrznej;
- b) kopanie rowów dla kabli;
- c) montaż uzimów;
- d) montaż przewodów izolowanych linii napowietrznej;
- e) montaż opraw oświetlenia zewnętrznego;
- f) układanie kabli;
- g) wykonanie badań i pomiarów.

W dniu 03.09.2019 r. komisja dokonała odbioru w/w robót. Wykonawca za wykonanie prac polegających na budowie oświetlenia ulicznego na ul. Słonecznej w Miedznej Murowanej otrzymał wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 41 380,00 zł.

19. „Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Straszowej Woli”

W roku 2019 budynek świetlicy wiejskiej w Straszowej Woli poddany został głębokiej termomodernizacji. W ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Straszowej Woli” w dniu 25.04.2019 r. podpisana została umowa z Przedsiębiorstwem Wielobranżowym „AKCENT” Sp. z o.o., ul. Piotrkowska 61K, 26-300 Opoczno. Przedmiot umowy obejmował wymianę, dostawę, demontaż oraz montaż stolarki okiennej i drzwiowej w ilości:

a) okna PCV dwuszybowe: 10 szt., wraz z demontażem i montażem parapetów zewnętrznych i wewnętrznych,

b) okno PCV dwuszybowego o wym. 85 x 115;

b) drzwi: 1 szt. drzwi balkonowych PCV, 2 szt. drzwi zewnętrznych stalowych.

W dniu 06.06.2019 r. komisja odbiorowa dokonała odbioru prac polegających na wymianie, dostawie, demontażu oraz montażu stolarki okiennej i drzwiowej w ramach w/w zadania. Wykonawca za wykonane prace otrzymał wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 18 877,80 zł.

Drugi etap termomodernizacji budynku świetlicy wiejskiej w Straszowej Woli polegał na wykonaniu prac remontowych związanych z pokryciem dachowym na budynku świetlicy wiejskiej w Straszowej Woli w ramach zadania pn.: „Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Straszowej Woli”. W dniu 28.05.2019 r. podpisana została umowa z wykonawcą tj. Firmą KONRADOBUD Konrad Piotrowski Straszowa Wola 52, 26-330 Żarnów. Zakres prac obejmował demontaż istniejącego pokrycia dachowego, demontaż starych łąt, wzmocnienie istniejących krokwi, montaż wstępnego krycia (łąty, kontrłąty), wykonanie pokrycia dachowego blachą trapezową +18 w kolorze grafit połysk - 350 m², montaż obróbrki blacharskich i orynnowania, wykonanie tarasu wraz ze słupami o pow. ok. 20 m² oraz wykonanie zadaszenia wraz z podbitką, wykonanie podbitki oraz obrobienie kominów blachą.

W dniu 23.07.2019 r. komisja odbiorowa dokonała odbioru prac wykonanych w ramach w/w zadania. Wykonawca za wykonane prace otrzymał wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 50 000,00 zł.

Trzeci etap termomodernizacji budynku świetlicy polegał na wykonaniu prac remontowych związanych z wykonaniem elewacji na budynku świetlicy wiejskiej w Straszowej Woli w ramach w/w zadania. W dniu 13.08.2019 r. podpisana została umowa z Wykonawcą tj. Firmą Feniks Docieplenia budynków Bubis Dariusz, Paszkowice 85, 26-330 Żarnów. W zakres prac wchodziło klejenie styropianu, mechaniczne mocowanie styropianu (kołkowanie), nakładanie 2 warstw kleju z siatką, gruntowanie i ułożenie tynku o gr. 1.5 mm, akryl – kolor szary.

W dniu 22.10.2019 r. komisja odbiorowa dokonała odbioru prac wykonanych w ramach w/w zadania. Wykonawca za wykonane prace otrzymał wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 50 000,00 zł.

20. Fundusz sołecki

W dniu 18.03.2019 roku Rada Gminy Żarnów uchwałą Nr VII/32/2019 wyraziła zgodę na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki. Jego realizacja nastąpi w roku 2020.

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców danego sołectwa	Wysokość środków przypadających na dane sołectwo
1.	Afryka	20	9 274,91 zł
2.	Antoniów	96	12 478,98 zł

3.	Bronów	109	13 027,04 zł
4.	Budków	150	14 755,55 zł
5.	Chelsty	119	13 448,63 zł
6.	Dłużniewice	82	11 888,75 zł
7.	Grębenice	111	13 111,36 zł
8.	Jasion	24	9 443,55 zł
9.	Klew	201	16 905,64 zł
10.	Klew-Kolonia	55	10 750,47 zł
11.	Ławki	50	10 539,68 zł
12.	Malków	119	13 448,63 zł
13.	Miedzna Murowana	487	28 963,03 zł
14.	Marcinków	109	13 027,04 zł
15.	Myślibórz	115	13 279,99 zł
16.	Nadole	74	11 551,48 zł
17.	Niemojowice	290	20 657,76 zł
18.	Paszkowice	208	17 200,75 zł
19.	Pilichowice	281	20 278,33 zł
20.	Ruszenice	121	13 532,94 zł
21.	Siedlów	77	11 677,96 zł
22.	Sielec	197	16 737,00 zł
23.	Skórkowice	418	26 054,08 zł
24.	Soczówki	287	20 531,29 zł
25.	Straszowa Wola	183	16 146,78 zł
26.	Trojanowice	267	19 688,11 zł
27.	Topolice	279	20 194,02 zł
28.	Wierzchowisko	87	12 099,55 zł
29.	Zdyszewice	223	17 833,13 zł
28.	Żarnów	1 126	42 158,70 zł
Łącznie	30	5 965	490 685,13 zł

21. „Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Kamieniec”

W wyniku rozstrzygnięcia rozeznania cenowego oraz na podstawie oferty Wykonawcy złożonej w dniu 15.10.2019 r. został wybrany Wykonawca na dostawę materiału hydraulicznego w ramach ww. zadania tj. Firma BUDO-INSTAL 2 Sławomir Czyżewski ul. Mościckiego 9, 26-110 Skarżysko Kamienna. Wartość zamówienia brutto: 33 581,84 zł.

Pełnieniu obowiązków kierownika budowy przy realizacji zadania „Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Kamieniec” w zakresie budowy sieci wodociągowej w miejscowości Kamieniec pełnił Jerzy Bielecki, zamieszkały Alfonsów 22, 26-333 Paradyż za cenę 5 000,00 zł.

W ramach zadania pn.: „Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Kamieniec” zostało również zlecone wykonanie projektu czasowej organizacji ruchu na potrzeby realizacji budowy sieci wodociągowej między miejscowościami Tomaszów i Kamieniec w gminie Żarnów w pasie dróg powiatowych nr 1504E km 7+920 do 8+010 (m. Tomaszów) i nr 3124E km 1+720 (m. Kamieniec). Wybrany Wykonawca to Pan Zbigniew Turczyński zam. ul. Kuligowska 115, 26-300 Opoczno. Termin wykonania przedmiotu umowy: do dnia 06.12.2019 roku, natomiast wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie brutto 690,00 zł.

W ramach ww. zadania wybudowany został wodociąg o długości ok. 1100,00 mb. Budowa wodociągu polepszyła warunki życia mieszkańców miejscowości Kamieniec.

22. „Budowa sieci wodociągowej w Zdyszewicach”

W ramach zadania zakupione zostały materiały hydrauliczne (m.in.: rury PCV fi 110, zasuwki wodociągowe, rury osłonowe, nawiertki, hydranty) od Firmy BUDO-INSTAL 2 Sławomir Czyżewski ul. Mościckiego 9, 26-110 Skarżysko Kamienna. Wartość zamówienia brutto: 35 254,04 zł. Obowiązki kierownika budowy przy realizacji zadania ww. zadania w zakresie budowy sieci wodociągowej w Zdyszewicach (Czersko) pełnił Pan Jerzy Bielecki zamieszkały Alfonsów 22, 26-333 Paradyż. Za wykonanie zlecenia Wykonawca otrzymał wynagrodzenie w wysokości 2 000,00 zł brutto. W ramach ww. zadania wybudowany został wodociąg o długości ok. 1400,00 mb. Budowa wodociągu polepszyła warunki życia mieszkańców miejscowości Zdyszewice.

3. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

3.1. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności

	2019	
	Powierzchnia [ha]	Wartość w zł
Działki - Mienie komunalne	178,6553	2 902 139,08
Działki pod drogami pozostałymi	216,7307	1 094 577,45
Działki pod drogami gminnymi	48,4535	961 377,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zarządzenia Nr 29/2020 Wójta Gminy Żarnów z dnia 25 marca 2020 r.

Gmina Żarnów obejmuje swoją powierzchnią 14060,00 ha. W oparciu o prowadzoną ewidencję gruntów komunalnych oraz przeprowadzoną szczegółową analizę danych uzyskanych z inwentaryzacji gruntów stanowiących własność Gminy Żarnów ustalono, że całkowita powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Żarnów na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 443,8395 ha o wartości księgowej 4958093,90 zł. Gmina zwiększyła obszar posiadanych w swoim władaniu gruntów o 3,0425 ha. Z tabeli wynika, iż w strukturze powierzchni gruntów komunalnych stanowiących własność Gminy Żarnów największy udział, mają działki znajdujące się pod drogami pozostałymi, które stanowią 49 %.

3.2. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego

Zwiększenia 2019 (zakupy / zamiany / darowizny / komunalizacje)			
Wyszczególnienie	Nr działki	Powierzchnia [ha]	Wartość w zł
Marcinków	198 (Decyzja Wojewody Łódzkiego GN-IV.7532.298.2018.DD)	0,0100	200,00
Kamieniec	134/3 (Decyzja Wojewody Łódzkiego GN-IV.7532.325.2018.DD)	0,3600	6200,00
Kolonia Ruszenice	285/2 (Decyzja Wojewody Łódzkiego GN-IV.7532.296.2018.DD)	0,1293	2297,00
Żarnów	1815 (Decyzja Wojewody Łódzkiego GN-IV.7532.297.2018.DD)	0,0263	526,00
Grębenice	170/2 (Decyzja Wojewody Łódzkiego GN-IV.7532.292.2018.KGr)	0,0700	1400,00
	280/2 (Decyzja Wojewody Łódzkiego GN-IV.7532.292.2018.KGr)	0,3700	7400,00
	317/2 (Decyzja Wojewody Łódzkiego GN-IV.7532.292.2018.KGr)	0,0200	400,00
	392/2 (Decyzja Wojewody Łódzkiego GN-IV.7532.292.2018.KGr)	0,1800	2200,00
Topolice	1084 (Decyzja Starosty Opoczyńskiego GN.III.7230-5/28/07)	0,3000	6000,00
	512/1 (Decyzja Starosty Opoczyńskiego GN.III.7230-5/28/07)	0,6089	15000,00
Topolice	512/3 (Decyzja Wojewody w Piotrkowie Trybunalskim G.III.722-4/401/94)	0,1618	3500,00
Tomaszów	271/5 (Decyzja Wojewody Łódzkiego GN-IV.7532.291.2018.DD)	0,1100	2200,00
	271/7 (Decyzja Wojewody Łódzkiego GN-IV.7532.291.2018.DD)	0,6600	13200,00
Żarnów	158/1 (Decyzja Starosty Opoczyńskiego GN.III.6824.1.9.2018 z dn. 20.03.2019 r.)	0,1080	54000,00
	158/3 (Decyzja Starosty Opoczyńskiego GN.III.6824.1.9.2018 z dn. 20.03.2019 r.)	0,0248	12400,00
Nowa Góra	7/2 (Nabyto nieodpłatnie poprzez zamianę nieruchomości gruntowych stanowiących własność Skarbu Państwa na nieruchomości Gminy Żarnów)	0,0140	86,00
	9/2 (Nabyto nieodpłatnie poprzez zamianę nieruchomości gruntowych stanowiących własność Skarbu Państwa na nieruchomości Gminy Żarnów)	0,0163	100,00
	11/2 (Nabyto nieodpłatnie poprzez zamianę nieruchomości gruntowych stanowiących własność Skarbu Państwa na nieruchomości Gminy Żarnów)	0,0624	385,00
Sielec	354/2 (Nabyto nieodpłatnie poprzez zamianę nieruchomości gruntowych stanowiących własność Skarbu Państwa na nieruchomości Gminy Żarnów)	0,1491	8111,000
Grębenice	538/2 (Nabyto nieodpłatnie poprzez zamianę nieruchomości gruntowych)	0,0045	150,00

	stanowiących własność Skarbu Państwa na nieruchomości Gminy Żarnów) 540/2 (Nabyto nieodpłatnie poprzez zamianę nieruchomości gruntowych stanowiących własność Skarbu Państwa na nieruchomości Gminy Żarnów)	0,0667	2210,00
Marcinków	139/2 (Decyzja Wojewody Łódzkiego SP.VII.7223/H/8/14/03/2004 – aktualizacja wartości)	0,2956	3252,00
Trojanowice	400 (Decyzja Starosty Opoczyńskiego GN.III.6824.1.11.2011)	0,1200	5000,00
Bronów	38 (Decyzja Wojewody Łódzkiego GN-IV.7532.514.2015.KGr)	0,3200	20000,00
RAZEM	-	4,1877	166217,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zarządzenia Nr 29/2020 Wójta Gminy Żarnów z dnia 25 marca 2020 r.

Zmniejszenia 2019			
Wyszczególnienie	Nr działki	Powierzchnia [ha]	Wartość w zł
Nowa Góra	8/1 (przekazano w związku z zamianą nieruchomości gruntowych do Nadleśnictwa Opoczno)	0,0110	20,81
Nowa Góra	10/2 (przekazano w związku z zamianą nieruchomości gruntowych do Nadleśnictwa Opoczno)	0,0249	79,00
Wierzchowisko	1150 (przekazano w związku z zamianą nieruchomości gruntowych do Nadleśnictwa Opoczno)	0,3700	10000,00
Nowa Góra	62 (zniesiono na podstawie decyzji odmownej SP.VII.7223/R/540/2003/DL)	0,1400	289,00
Nowa Góra	130 (zniesiono na podstawie decyzji odmownej SP.VII.7223/R/540/2003/DL)	0,1100	227,00
Siedlów	41 (zniesiono z powodu błędnie wykazanej działki w 2016 r.)	0,3400	975,00
RAZEM	-	1,1452	11590,81

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zarządzenia Nr 29/2020 Wójta Gminy Żarnów z dnia 25 marca 2020 r.

Informacja o stanie mienia komunalnego ujmuje w sposób szczegółowy wszelkie, sukcesywnie zachodzące zmiany stanu majątku w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku, zarówno związane z jego zwiększeniem, choćby poprzez otrzymane darowizny, zakup czy komunalizację, a także zmniejszeniem wartości wskutek sprzedaży lub stwierdzenia nieważności decyzji Wojewody.

Mienie komunalne powinno być utrzymywane i wykorzystywane ze szczególną troską, gdyż stanowi podstawę rzeczową wykonywania wielu zadań realizowanych przez Gminę Żarnów, wymaga racjonalnej eksploatacji, a także zachowania szczególnej staranności przy wykonywaniu, zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochronę. Mienie komunalne stanowi także źródło dochodów.

3.3. Dochody uzyskane z tytułu wykonywania praw własności za 2019 r.

Dochody uzyskane z oddanych w najem i dzierżawę środków trwałych	Wpływy
Wynajem pomieszczeń w Szkole Podstawowej w Żarnowie	11257,35
Wynajem Świetlic i Domu Kultury	5499,99
Dzierżawa gruntów	162759,15
Wynajem budynków mieszkalnych	4061,79
Wynajem placu targowego	1213,35
Wynajem pomieszczeń na cele produkcyjne	34693,47
Wpłaty z kół łowieckich za korzystanie z obwodów łowieckich	3063,55
Dochody ze sprzedaży składników majątkowych	4880,45
DOCHODY RAZEM	227429,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zarządzenia Nr 29/2020 Wójta Gminy Żarnów z dnia 25 marca 2020 r.

4. INFORMACJE O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

4.1. Strategia Rozwoju Gminy Żarnów na lata 2016 – 2020

Strategia Rozwoju Gminy Żarnów na lata 2016 - 2020 jest podstawowym oraz najważniejszym dokumentem samorządu lokalnego, określającym **obszary, kierunki i cele interwencji polityki rozwoju, prowadzonej w przestrzeni gminy**. Systematyzuje wiedzę o regionie, wyznacza długofalowe kierunki jej rozwoju i wskazuje działania, których realizacja przyczyni się do rozwoju całego obszaru. Jest odpowiedzią na nieustannie zmieniające się zewnętrzne i wewnętrzne warunki gospodarowania oraz wzrost konkurencyjności otoczenia.

Respektując nowatorskie zasady rozwoju regionalnego w Polsce (tzw. nowy paradygmat rozwoju regionalnego), Strategia uwzględnia potrzeby i oczekiwania całej wspólnoty gminnej, promując współpracę pomiędzy samorządem oraz sektorem gospodarczym, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami, mającymi wpływ na realizację celów strategicznych Gminy Żarnów. Dlatego w systemie zarządzania polityką rozwoju, Strategia pełni rolę kluczową – jako generalny plan postępowania władz samorządu gminnego, a także jako narzędzie współpracy z innymi partnerami samorządowymi, pozarządowymi i prywatnymi. Tworzenie partnerstw na etapie realizacji poszczególnych kierunków interwencji utworzonej Strategii będzie miało kluczowe znaczenie dla pozyskiwania zewnętrznych zasobów finansowych.

Strategia Rozwoju Gminy Żarnów na lata 2016 – 2020 jest instrumentem wspierania pozytywnych zmian na obszarze całej gminy oraz niwelowania barier pojawiających się w otoczeniu. Szczególnie ważna w tym kontekście jest współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Ten unikalny zarys przyszłości został sporządzony po to, aby gmina mogła korzystać ze swoich atutów oraz odważnie wykorzystywać pojawiające się szanse. Strategia stanowi z jednej strony diagnozę stanu obecnego, z drugiej zaś jest usystematyzowanym zbiorem jasno sprecyzowanych potrzeb i wynikających z nich kierunków działania. Dokument ten ułatwia lokalnym władzom podejmowanie decyzji oraz rozwiązywanie problemów społecznych, gospodarczych, prawnych i ekologicznych, jak również racjonalne rozplanowanie przyszłych działań. Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy jest warunkiem koniecznym z uwagi na to, że gmina zamierza ubiegać się o pozabudżetowe środki pomocowe, krajowe i zagraniczne, w

tym środki z Unii Europejskiej. Kolejną przesłanką opracowania Strategii jest chęć przyspieszenia rozwoju społeczno – gospodarczego wchodzących w skład gminy miejscowości, poprzez podejmowanie nowych wyzwań i konsekwentne realizowanie zaplanowanych działań.

Najważniejszym celem Strategii jest jednak poprawa warunków życia mieszkańców. Opracowanie tego dokumentu pozytywnie wpłynie na planowanie rozwoju gminy, jak również ułatwi codzienną działalność i podejmowanie decyzji przez władze gminy. Strategia stanowi ponadto cenne źródło informacji dla potencjalnych inwestorów o przyjętych i zakładanych przez gminę ścieżkach rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Żarnów na lata 2016 – 2020 jest spójna z priorytetami i celami dokumentów szczebla krajowego i regionalnego, tj. Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie; Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju do 2030 r.; Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r.

Ten bardzo ważny dokument rozpoczyna wstęp (wprowadzenie), w skład którego wchodzi przesłanki budowy Strategii Rozwoju Gminy Żarnów na lata 2016 – 2020, metodologia i harmonogram prac oraz identyfikacja głównych kierunków rozwoju gminy i sformułowanie planu operacyjnego. Następnie przeprowadzono kompleksową diagnozę społeczno – gospodarczą i dokonano oceny wszystkich działań gminy w każdym obszarze jej działalności. Przeprowadzono analizę SWOT, zaprezentowano wizję rozwoju, wyzwania rozwojowe i plan operacyjny. Działalność samorządu gminnego szczegółowo oceniono w następujących obszarach: Edukacja i gospodarka, Dziedzictwo, turystyka i rekreacja, Usługi publiczne i Zarządzanie rozwojem gminy. Określono kilkanaście celów operacyjnych i wprowadzono system monitoringu i ewaluacji Strategii.

4.2. Inne opracowania strategiczne obowiązujące w Gminie Żarnów przed uchwaleniem Strategii Rozwoju Gminy Żarnów na lata 2014 – 2020

Dokumentem poprzedzającym uchwalenie Strategii Rozwoju Gminy Żarnów na lata 2016 – 2020 był **Plan Rozwoju Lokalnego (PRL)**. Plan był zgodny z Narodowym Planem Rozwoju, Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego, Strategią Rozwoju Gminy Żarnów na lata 2000 – 2010 oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Żarnów. Opracowany został zgodnie z wytycznymi zawartymi w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego (ZPORR) i miał charakter trójdzielny:

- Część analityczna – diagnoza sytuacji społeczno - gospodarczej połączona z identyfikacją problemów,
- Część zadaniowa – opis działań przyczyniających się do rozwiązania problemów zdiagnozowanych w części analitycznej,
- Opis systemu wdrażania i monitorowania.

Opracowanie miało charakter poznawczy i służyło szerokiemu oraz kompleksowemu rozpoznaniu stanu rozwoju, wyodrębnieniu uwarunkowań sprzyjających rozwojowi (czyli szans), bądź ten rozwój ograniczający (czyli zagrożenia), określeniu mocnych i słabych stron gminy w rywalizacji z innymi obszarami. Część analityczna wskazywała aktualny stan rozwoju różnych sfer życia społeczno – gospodarczego istotnych z punktu widzenia rozwoju gminy Żarnów. Część zadaniowa zawierała wykaz projektów, które mogą przyczynić się do poprawy życia mieszkańców. Ten etap opracowania został poddany konsultacjom społecznym, które zostały przeprowadzone za pomocą sondażu. Plan Rozwoju Lokalnego został opracowany w celu:

- 1) Stworzenia dokumentu niezbędnego w uzyskaniu dofinansowania z zewnętrznych środków finansowych, głównie z programu ZPORR.
- 2) Skomunikowania władz gminy z mieszkańcami w zakresie długookresowych zamierzeń inwestycyjnych.
- 3) Skonfrontowania potrzeb inwestycyjnych z możliwościami inwestycyjnymi.
- 4) Uniknięcia jednoczesnego otwierania zbyt wielu frontów inwestycyjnych w stosunku do zdolności finansowych gminy.

Realizacja Planu służyła mieszkańcom gminy Żarnów oraz instytucjom i podmiotom funkcjonującym na jej terenie. Aktualizacja Planu Rozwoju Lokalnego przebiegała w trybie konsultacji z mieszkańcami i przy współpracy z lokalnymi partnerami społeczno – gospodarczymi.

Innymi dokumentami strategicznymi w Gminie Żarnów są:

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego – 2010 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żarnów (2006),
- Wojewódzki Program Małej Retencji (zbiorniki wodne przewidziane do budowy lub modernizacji – powyżej i poniżej 5 ha,
- Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – rzeka Czarna Maleniecka, Program ochrony środowiska dla gminy Żarnów,
- Plan gospodarki odpadami dla gminy Żarnów,
- Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim,
- Plan odnowy miejscowości Pilichowice na lata 2011 – 2015,
- Plan odnowy miejscowości Żarnów na lata 2009 – 2013,
- Podstawowe informacje z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2010,

4.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żarnów

Studium jest zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (D. U. Nr 80, poz. 715, 716, 717) i jest dokumentem planistycznym sporządzanym dla całej gminy. „Studium...” powinno spełniać rolę informacyjną i inspiracyjną, być źródłem wiedzy dla uczestników życia społeczno – gospodarczego oraz władz samorządowych w gminie o:

- uwarunkowaniach społeczno - gospodarczych i przestrzennych na terenie gminy,
- stanie zagospodarowania przestrzennego gminy,
- stanie środowiska przyrodniczego,
- stanie infrastruktury technicznej,
- potencjalnych możliwościach rozwoju w poszczególnych dziedzinach.

W opracowaniu studium wykorzystano materiały studialne i planistyczne dotyczące obszaru gminy Żarnów, strategię rozwoju gminy, materiały dotyczące planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, wytyczne do studium gminnego opracowane przez Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz wytyczne konserwatorskie i wnioski zgłoszone przez instytucje do tego uprawnione na etapie zgłaszania wniosków do zmiany studium. Na podstawie ww. materiałów oraz badań terenowych wykonano analizę, dotyczącą stanu gospodarki przestrzennej gminy i realizacji planu w oparciu o inwentaryzację urbanistyczną i mapę geologiczno-gospodarczą oraz analizy z zakresu środowiska przyrodniczego, kulturowego, delimitacji

wartości przestrzeni rolniczej, analizę komunikacji i infrastruktury technicznej. Opracowanie składa się z części opisowej i graficznej – 2 plansze w skali 1: 25 000:

1. Uwarunkowania rozwoju gminy

2. Kierunki polityki przestrzennej

Oznaczenia graficzne ustaleń na rysunkach dostosowano do skali mapy, co oznacza, iż dopuszcza się uszczegółowienie przebiegu granic poszczególnych terenów oraz przebiegu dróg i sieci infrastruktury technicznej na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, pod warunkiem utrzymania zamierzonej dyspozycji przestrzennej.

Głównym celem opracowania zmiany studium jest przeznaczenie terenów przewidzianych pod przemysł, usługi, komunikację, teren cmentarza i wyznaczenie obszarów elektrowni wiatrowych oraz zaktualizowanie uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych w zakresie interdyscyplinarnym i wytyczenie kierunków ekorozwoju tj. rozwoju zrównoważonego zagospodarowania obszaru gminy, określenie celów rozwoju gminy odnoszących się do gospodarki przestrzennej.

Studium ma za zadanie uwzględnienie następujących celów:

- cel ekonomiczny - zakładający poprawę bytu mieszkańców gminy Żarnów;
- cel społeczny - zakładający poprawę istniejących standardów;
- cele przyrodnicze - hierarchiczne uporządkowanie całości przyrody w obszarach istniejących systemów ekologicznych;
- cele kulturowe - ochrona tradycji, kultury materialnej, zabytków, miejsc pamięci historycznej;
- cele przestrzenne - traktujące przestrzeń jako dobro publiczne.

W opracowaniu wykorzystano:

1. Złożone do Urzędu Gminy Żarnów wnioski dotyczące uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy,
2. Informacje przedstawione w strategii rozwoju gminy Żarnów,
3. Dane bieżące z referatów w gminie, uwagi i postulaty zgłoszone na kilku konsultacyjnych spotkaniach roboczych w Urzędzie Gminy Żarnów,

Cele rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy Żarnów w formie graficznej i opisowej zostały sformułowane w wyniku wszechstronnej analizy uwarunkowań przestrzennych i kierunków zagospodarowania przestrzennego, których synteza stanowi fragment przedmiotowego opracowania. Studium daje szansę na integrację przestrzeni jako określonej całości obszaru gminy. Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym stanowi podstawowy materiał określający politykę rozwoju przestrzenno-gospodarczego gminy do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

ZAKRES DZIAŁANIA STUDIUM W UJĘCIU TERYTORIALNYM:

- studium obejmuje cały obszar gminy Żarnów w obecnie obowiązujących granicach administracyjnych.

W UJĘCIU PRZEDMIOTOWYM OKREŚLA:

- obszary objęte lub przewidywane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych
- lokalne zasoby środowiska przyrodniczego oraz zagrożenia środowiskowe – obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- obszary zabudowane ze wskazaniem terenów wymagających przekształceń
- obszary przeznaczone do zorganizowanej działalności inwestycyjnej
- obszary przewidziane pod zabudowę mieszkaniową

- możliwości i kierunki rozwoju komunikacji (w tym ścieżki rowerowe) i infrastruktury technicznej
- obszary dla których konieczne jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwagi na przepisy szczególne lub szczególne uwarunkowania
- obszary przewidziane do realizacji zadań i programów wynikających z polityki państwa i województwa

W UJĘCIU KOMPETENCYJNYM:

- studium stanowi tzw. akt kierownictwa wewnętrznego. Jego metoda wiąże zarówno Radę i Wójta Gminy oraz jednostki organizacyjne Gminy Żarnów. Studium nie ma mocy aktu prawnego powszechnie obowiązującego, ale pełni ogromną rolę w działaniach Rady, pracy Wójta Gminy i instytucji podległych, które dotyczą gospodarki przestrzennej gminy, jest instrumentem służącym koordynacji działań.

W UJĘCIU CZASOWYM:

- terminu ważności studium nie określa się ze względu na konieczność ciągłej jego oceny przez władze gminy w warunkach dokonujących się przemian w kraju.

4.4. Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Żarnów

Zadanie sporządzenia Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy na lata 2015 – 2020, wynika z zapisów Ustawy OOS z dnia 3 października 2008 roku (z późn. zm.) oraz Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 27 czerwca 2001 r. Celem SOOS jest określenie czy zadania zawarte w dokumencie PGN nie stanowią zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, a raczej wspierają jego ochronę. SOOS rozpoznaje również możliwe do zdefiniowania skutki środowiskowe, jakie mogą wystąpić przy realizacji inwestycji zawartych w dokumencie PGN. Dodatkowo wskazuje działania, jakie należy rozpocząć w celu ograniczania i zapobiegania negatywnym wpływom na środowisko.

Priorytety PGN:

- Redukcja emisji CO₂ (gazów cieplarnianych);
- Redukcja niskiej emisji do powietrza z obszaru gminy;
- Promocja odnawialnych źródeł energii;
- Polepszenie efektywności energetycznej;
- Powiększanie oszczędności energii. Przedmiotowy zakres PGN obejmuje:
- Czynniki strategiczne;
- Czynniki lokalne –ogólną strategię, w tym:
 - o Cele strategiczne i szczegółowe;
 - o Sporządzenie planu dla Gminy Żarnów;
 - o Opis stanu aktualnego Gminy Żarnów;
 - o Rozpoznanie stref problemowych;
 - o Ujęcie organizacyjne i finansowe;
- Rezultat bazowej inwentaryzacji emisji;
- Możliwość zmniejszenia emisji, w tym:
 - o Zastosowanie odnawialnych źródeł energii;
 - o Obniżenie zużycia energii przez wzrost efektywności energetycznej;

- o Obniżenie emisji w transporcie;
- o Możliwości obniżenia emisji gazów cieplarnianych dla Gminy Żarnów;

Poczynania, zalecenia i fundusze zaplanowane na czas, którego dotyczy plan. Na podstawie analizy warunków prawnych oraz obecnej sytuacji wyznaczono znaczące obszary problemowe na terenie Gminy Żarnów w ramach realizacji strategii niskoemisyjnego wzrostu oraz zaprezentowano efektywne i możliwe do urzeczywistnienia działania, których przysposobienie spowoduje redukcję emisji szkodliwych gazów i wzrost efektywności energetycznej oraz zastosowania OZE. Zasięg koniecznych zadań dotyczy takie obszary jak:

- Zastosowanie alternatywnych energii;
- Wydajna produkcja, zaopatrzenie i wykorzystanie energii;
- Redukcja emisji w budynkach;
- Zastosowanie energooszczędnego oświetlenia;
- Gospodarka odpadami;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Gospodarka przestrzenna;
- Promocja i edukacja;
- Administracja.

W rzeczowej Strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w celu zdefiniowania możliwych oddziaływań na środowisko, określono skale przypuszczalnych wpływów działań dla inwestycji liniowych, dla obiektów oraz działań powiązanych z rozsądnym użytkowaniem energii i ciepła wraz z zastosowaniem OZE.

4.5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Żarnów na lata 2015 – 2020

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) jest **dokumentem strategicznym**, który koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych. Istotą Planu jest osiągnięcie korzyści ekonomicznych, ekologicznych i społecznych, wynikających z działań zmniejszających emisje gazów cieplarnianych.

Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej wiąże się z koniecznością realizacji postanowień wynikających z Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (ratyfikowana przez Polskę w 1994 r.), Protokołu z Kioto z 1997 r. oraz pakietu klimatyczno – energetycznego przyjętego przez Komisję Europejską w grudniu 2008 roku.

Sporządzenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Żarnów wpisuje się w politykę Polski i wynika z Założeń Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej przyjętych przez Radę Ministrów 16 sierpnia 2011 r. Dokument umożliwia również spełnienie obowiązków nałożonych na jednostki sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej, wynikające z ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. nr 94, poz. 551 z późn. zm.).

Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest analiza i przedstawienie działań możliwych do realizacji, których wdrożenie będzie skutkowało zmniejszeniem zużycia energii oraz ograniczeniem emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych do atmosfery. Główne cele dokumentu powiązane są z celami określonymi w pakiecie klimatyczno-energetycznym, tj.:

— poprawa jakości powietrza poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych związanej ze spalaniem paliw na terenie gminy Żarnów,

- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- redukcja poziomu zużytej energii finalnej na terenie gminy Żarnów.

Powyższe cele zostaną osiągnięte głównie dzięki realizacji następujących celów operacyjnych:

- Zidentyfikowanie obszarów problemowych na terenie gminy Żarnów,
- rozwinięcie planowania energetycznego w gminie,
- optymalizacja zarządzania energią i środowiskiem,
- zmniejszenie energochłonności w poszczególnych sektorach odbiorców energii,
- zoptymalizowanie działań związanych z produkcją i wykorzystaniem energii,
- wzrost udziału energii ze źródeł odnawialnych,
- wzrost poziomu świadomości społeczeństwa z zakresu ochrony środowiska,
- aktywizacja lokalnej społeczności oraz poszczególnych uczestników lokalnego rynku energii w działania ograniczające emisję gazów cieplarnianych.

Ponadto opracowany Plan gospodarki niskoemisyjnej jest niezbędnym dokumentem, umożliwiającym ubieganie się o przyznanie środków pomocowych z budżetu Unii Europejskiej w nowej perspektywie finansowej na lata 2014 – 2020.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej został opracowany zgodnie ze szczegółowymi zaleceniami dotyczącymi struktury planu gospodarki niskoemisyjnej, udostępnionymi przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

Zgodnie z wytycznymi zalecana struktura dokumentu przedstawia się następująco:

1. Streszczenie
2. Ogólna strategia
 - Cele strategiczne i szczegółowe
 - Stan obecny
 - Identyfikacja obszarów problemowych
 - Aspekty organizacyjne i finansowe (struktury organizacyjne, zasoby ludzkie, zaangażowane strony, budżet, źródła finansowania inwestycji, środki finansowe na monitoring i ocenę)
3. Wyniki bazowej inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla
4. Działania/zadania i środki zaplanowane na cały okres objęty planem
 - Długoterminowa strategia, cele i zobowiązania
 - Krótko/średnioterminowe działania/zadania

Zakres opracowania jest zgodny z wytycznymi NFOŚiGW. Zawiera wszelkie elementy wyróżniające PGN spośród innych dokumentów planistycznych funkcjonujących w mieście, a w szczególności:

- inwentaryzację emisji CO₂ związaną z wykorzystaniem energii
- określa stan istniejący w zakresie racjonalnej gospodarki energetycznej,
- wyznacza efekt w postaci redukcji emisji możliwej do osiągnięcia w roku 2020,
- wyznacza poszczególne działania pozwalające na osiągnięcie zakładanego celu oraz ich efektów środowiskowych i społecznych,
- proponuje system monitoringu efektów wdrażania przedsięwzięć.

Opracowaniem objęto całość obszaru gminy Żarnów. Uwzględniono zakres działań przewidzianych do realizacji na szczeblu gminy, skoncentrowano się na działaniach niskoemisyjnych i efektywnie wykorzystujących zasoby.

4.6. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Żarnów

Podstawą prawną opracowania programu jest Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2001 r. nr 62, poz. 627) z późniejszymi zmianami. Ustawa Prawo ochrony środowiska zobowiązuje władze gminne do sporządzenia programów ochrony środowiska uwzględniając cele ekologiczne, priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań ekologicznych, w tym mechanizmy prawno – ekonomiczne i środki finansowe. Dokument ten ma nawiązywać, z mocy ustawy, do dokumentów wyższego rzędu, w szczególności: polityki ekologicznej kraju i programu ochrony środowiska dla województwa łódzkiego i powiatu opoczyńskiego.

Program ochrony środowiska stanowi dokument dla samorządu lokalnego w zakresie ochrony środowiska, określający cele i zadania wyznaczone do realizacji w odpowiednich horyzontach czasowych, nawiązujących do kierunków przyjętych na poziomie państwa, województwa, powiatu.

Naczelną zasadą przyjętą w opracowaniu jest zasada zrównoważonego rozwoju, umożliwiająca harmonizację rozwoju gospodarczego i społecznego gminy z ochroną jej walorów środowiskowych.

4.7. Plan Gospodarki Odpadami w Gminie Żarnów

Plan gospodarki odpadami dla gminy Żarnów został sporządzony jako realizacja ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami), której art. 14 – 16 wprowadzają obowiązek opracowania planów na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Plan gospodarki odpadami jest dokumentem, który pozwala uporządkować działania władz lokalnych w zakresie gospodarki odpadami. Pozwala bardziej precyzyjnie określić koszty systemu gospodarki odpadami i tworzy podstawy do analiz i ocen inwestycji niezbędnych dla potrzeb systemu.

Plan gospodarki odpadami zawiera:

- ogólne informacje dotyczące ilości odpadów, metod zbierania, odzysku i unieszkodliwiania, stanu technicznego i zdolności przerobowych istniejących instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- określa najważniejsze problemy związane z gospodarowaniem odpadami i ich systematyczne rozwiązywanie,
- określa sposób współpracy różnych instytucji i organizacji w zakresie gospodarki odpadami,
- dokonuje uzgodnień dotyczących sposobu rozwiązywania problemów,
- przedstawia propozycje co do działań, które powinny być podejmowane natychmiast oraz w bliższej i dalszej przyszłości.

Plan zawiera również:

- rodzaj, ilość i źródło pochodzenia odpadów, które mogą być poddane procesom odzysku i unieszkodliwiania,
- rozmieszczenie istniejących instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
- listę działań prowadzących do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości powstawania odpadów,
- listę działań prowadzących do ograniczenia negatywnego wpływu odpadów na środowisko,

- listę działań określających właściwe postępowanie z odpadami na terenie gminy Żarnów.

Szczególną uwagę zwrócono w Planie na możliwość realizacji na terenie gminy zadań i założeń przyjętych w powiatowym planie gospodarki odpadami oraz określonych w dokumencie „Polityka ekologiczna Państwa”, a także innych, obowiązujących aktach planistycznych.

4.8. Opieka nad zabytkami

Trwa opracowywanie aktualnej wersji Programu opieki nad zabytkami w Gminie Żarnów, przy aktywnej współpracy łódzkiego Konserwatora Zabytków i instytucji wspierających ochronę zabytków w województwie łódzkim i powiecie opoczyńskim. Aktualizacja obejmuje również ważne dokumenty, znajdujące się w Urzędzie Gminy w Żarnowie: „Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla terenu Gminy Żarnów” i „Gminnej Ewidencji Zabytków”. Trwa sporządzenie gminnego programu opieki nad zabytkami, na bazie posiadanej i zaktualizowanej dokumentacji.

4.9. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Żarnów

W związku z członkowstwem Polski w strukturach Unii Europejskiej przed władzami samorządowymi postawiono zadania, wynikające z prowadzenia polityki regionalnej. Również sfera społeczna należy do zadań lokalnych samorządów. Od dnia 1 maja 2004 roku w Polsce obowiązuje nowa ustawa o „Pomocy społecznej” – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. 2019, poz. 1507 ze zm.), która reguluje sprawy związane z realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej. Opracowanie i stała aktualizacja gminnej „Strategii rozwiązywania problemów społecznych” ma służyć ukierunkowaniu działania lokalnych władz i instytucji opieki społecznej dla poprawy jakości życia w danej społeczności. W art. 17 ust. 1. znajduje się zapis o obowiązkach Gminy: „opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Celem Strategii jest przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych występujących na terenie Gminy w oparciu o dane będące w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (uzyskane w toku bieżącej jego działalności), Urzędu Gminy, Powiatowego i Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz instytucji i organizacji współpracujących z GOPS. Druga część Strategii ma określić kierunki strategicznych działań odniesionych do rzeczywistych problemów społeczności lokalnej (m.in. bezrobocia i problemów z zatrudnieniem, pomocy na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym, osób niepełnosprawnych, starszych, rodzin i dzieci z problemami opiekuńczo-wychowawczymi itd.), wskazanie skutecznych kierunków działań dla ich rozwiązywania, a także ustalenie współpracy instytucjonalnej dla poszczególnych problemów społecznych.

Kolejnym etapem jest stworzenie optymalnego **programu działania**. Pomoc ma opierać się nie tylko na wsparciu materialnym, ale i pomocy psychologicznej (wsparciu w umacnianiu postaw aktywnych), ścisłej współpracy instytucji i organizacji społecznych. Opracowywany dokument spełnia również poniższe warunki:

- jest zgodny z dokumentami strategicznymi na poziomie powiatu, województwa i kraju oraz innymi dokumentami strategicznymi Gminy Żarnów,

- kształtuje aktywny model polityki społecznej w Gminie Żarnów (współpraca wszystkich instytucji rządowych, samorządowych, pozarządowych oraz przedsiębiorców).
- zakłada budowanie szerokiego partnerstwa lokalnego. „Strategia...” jest konsekwencją unijnych dokumentów: Strategii Lizbońskiej (marzec 2000) oraz celów nicejskich (grudzień 2000), które stanowią konkretyzację ogólnych założeń lizbońskich w zakresie integracji społecznej.

Najważniejszymi celami w tym zakresie są: zapewnienie wszystkim dostępu do pracy, zasobów, praw, dóbr i usług, zapobieganie ryzyku „wykluczenia”, pomoc dla osób najbardziej narażonych na „wykluczenie” (wspieranie najuboższych), mobilizacja organizacji ze sfery polityki gospodarczej i społecznej. Działania zawarte w „Strategii...” pozwalają na zminimalizowanie przyczyn tkwiących w sferze społecznej psychologicznej, pomogą skuteczniej rozwiązywać problemy grup docelowych i rozszerzą pomoc instytucjonalną.

4.10. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów

Na podstawie art.176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Uchwałą Nr XIII/108/2015 Rady Gminy Żarnów z dnia 30 grudnia 2015 roku przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów na lata 2016 - 2018, natomiast 28 grudnia 2018 roku Uchwałą Nr III/16/2018 przyjęto nowy Program na lata 2019 - 2021, który jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Programu na lata 2016 - 2018.

Celem głównym Programu jest **wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.**

Realizacja celu głównego odbywa się poprzez działania w następujących obszarach:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- 2) wsparcie materialne rodzin ubogich z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 3) wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalenie zasobów tkwiących w rodzinach

Tabela nr 5. Struktura rodzin z dziećmi korzystających z pomocy GOPS w Żarnowie w 2019 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin
Rodziny z dziećmi ogółem	90	387	100
1	25	82	27,8
2	42	173	46,7
3	13	64	14,4
4	5	31	5,6
5	4	27	4,4
6	1	10	1,1
7 i więcej	0	0	0

Źródło: Dane własne - sprawozdania

Z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej najczęściej korzystają rodziny z dwojgiem dzieci, w dalszej kolejności z jednym dzieckiem oraz rodziny wielodzietne.

Rodziny z dziećmi korzystają z różnych form pomocy:

- zasiłków celowych i okresowych, z dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” w zakresie dożywiania na lata 2019-2023”.
- Ponadto rodziny z dziećmi objęte są pomocą z systemu świadczeń rodzinnych i wychowawczych (500+), funduszu alimentacyjnego oraz w ramach rządowego programu „Dobry Start”, rodzinom wydawane są skierowania do banku żywności - pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020 oraz dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza rodzicielska zostaje ograniczona, sąd postanawia o objęciu rodziny nadzorem kuratora lub ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Tabela nr 6. Liczba rodzin zastępczych i liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych z terenu Gminy Żarnów

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Liczba rodzin zastępczych na terenie gminy Żarnów	2	3	4
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Gminy Żarnów	3	4	5
Liczba dzieci pochodzących z gminy Żarnów, a umieszczonych w pieczy poza terenem Gminy	1	1	3
Liczba dzieci pochodzących z gminy Żarnów, a umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	4	3	2

Źródło: Dane z PCPR Opoczno

Ponadto w 2019 roku nadzorem **kuratora** ze względu na ograniczenie władzy rodzicielskiej objęte były 4 rodziny z terenu Gminy Żarnów, w której wychowywane jest 8 dzieci.

W związku z problemem bezradności rodzin niewydolnych wychowawczo objęto je szczególną opieką pracowników socjalnych, którzy diagnozują sytuację rodziny i w razie konieczności wprowadzają asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną.

Asystent rodziny był zatrudniony na umowę o pracę na 1/2 etatu w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”.

W 2019 roku wsparciem objętych zostały ogółem 8 rodziny, w których wychowuje się 15 dzieci.

Celem pracy **asystenta** jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Rola asystenta rodziny polega na aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę. Asystent rodziny współpracuje z osobami reprezentującymi instytucje i służby zainteresowane rozwiązaniem problemu danej rodziny (szkoła, sąd, policja, służba zdrowia, itp.).

Na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny gmina Żarnów w 2019 roku wydatkowała ogółem środki finansowe w kwocie 102.024,87 zł, a mianowicie na:

- wynagrodzenia osobowe pracownika
- ryczałt na dojazdy oraz delegacje
- szkolenie asystenta rodziny
- oraz na pobyt dzieci w pieczy i placówce opiekuńczo - wychowawczej - w 2015 roku umieszczono jedno dziecko z terenu gminy Żarnów w rodzinie zastępczej, w związku z tym w 2019 roku Gmina ponosiła koszty zgodnie z ustawą o pieczy zastępczej w wysokości 50% wydatków na opiekę i wychowanie. Ponadto od 28 października 2016 roku 2 dzieci przebywa w placówce opiekuńczo - wychowawczej i Gmina w 2019 roku ponosiła koszty w wysokości 50% wydatków na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Ponadto w 2019 roku troje dzieci umieszczono w spokrewnionej rodzinie zastępczej, Gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Spodziewanym efektem realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma być:

- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa sytuacji dziecka w rodzinie, w tym dziecka niepełnosprawnego,
- powrót dziecka z pieczy zastępczej,
- poprawa stanu zdrowia dzieci przez organizowanie aktywnych form wypoczynku oraz propagowanie zdrowego stylu życia.

Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu własnych możliwości i własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Żarnów.

4.11. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie to zadanie wynikające z art. 6 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Gminny Program został uchwalony Uchwałą Nr XV/123/2016 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 lutego 2016 roku na lata 2016-2020.

Celem głównym Programu jest ograniczenie skali występowania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie a także zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy.

Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadziła obowiązek tworzenia zespołu interdyscyplinarnego. Zgodnie z ustawą zespół interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jest metodą pracy w tym obszarze, opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi.

Celem działania **Zespołu Interdyscyplinarnego** jest działalność profilaktyczna, informacyjna i pomoc rodzinom w przewyżnianiu trudnych sytuacji życiowych. W 2019 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. W trakcie posiedzeń Zespołu na bieżąco omawiano stan realizacji procedury "Niebieskie Karty". Podejmowane były tematy dotyczące przepisów prawa regulujące działania instytucjonalne związane ze zwalczaniem przemocy w rodzinie. Praca nad konkretnym problemem należy do grupy roboczej Zespołu. Skład grupy roboczej nie jest stały, zależy od problemu występującego w rodzinie. Na posiedzenia grupy roboczej zapraszane są zarówno osoby wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą, jak i osoby wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, z którymi ustala się plan pracy. Od początku działalności Zespołu, tj. od 02 grudnia 2011 roku do końca 2019 roku zostało założonych 89 Niebieskich Kart, a w 2019 roku 11 Niebieskich Kart. Ogółem w 2019 roku prowadzonych było 17 procedur (ofiarami przemocy było 16 kobiet i 1 mężczyzna), odbyło się 17 posiedzeń grup roboczych. Zakończono 14 procedur "Niebieskie Karty" z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie. Przemoc w rodzinie związana jest głównie z nadużywaniem alkoholu. Sytuacja w rodzinie jest monitorowana na bieżąco – 1 raz w miesiącu pracownik socjalny wspólnie z Policją odwiedza rodzinę, w której istnieje podejrzenie stosowania przemocy, osoby uzależnione są kierowane na rozmowę motywującą do leczenia do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z przebiegu spotkań grup roboczych wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet – szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i wykluczających się wzajemnie. W trakcie spotkań grup roboczych planowany jest sposób realizacji procedury "Niebieskie Karty" przez poszczególne instytucje.

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzono również szereg innych działań z zakresu **przeciwdziałania przemocy w rodzinie**.

Rodziny dotknięte przemocą, znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej obejmowane są pomocą finansową Ośrodka, ponadto korzystają z porad specjalistów w Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Opocznie. W ramach współpracy z PCPR raz w miesiącu dyżur pełnił specjalista pracy z rodziną. Na rozmowy do specjalisty kierowane są między innymi osoby objęte procedurą "Niebieskie Karty".

W ramach podnoszenia świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie dla dzieci ze Szkoły Podstawowej w Żarnowie zorganizowano przedstawienie profilaktyczne "Inny chłopak" oraz spektakl profilaktyczny "Zaplątana w sieci". Dla uczniów z terenu Gminy Żarnów odbyły się spotkania z Policją dot. bezpieczeństwa, lekcje wychowawcze na temat zagrożeń wieku dojrzewania, uzależnień i zachowań ryzykownych. Ponadto dzieci i młodzież z terenu Gminy Żarnów uczestniczyła w różnych formach spędzania czasu wolnego promujące zachowania nieagresywne, tj. udział w konkursach, rajdach oraz zajęciach i turniejach sportowych. W ramach podnoszenia świadomości mieszkańców na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszczane są materiały edukacyjno - informacyjne, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie, w Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej wykładane są ulotki dotyczące zjawiska przemocy.

SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,

- Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Żarnów,
- Zwiększenie skuteczności działań,
- Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy,
- Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w działania związane z ograniczeniem zjawiska przemocy na terenie Gminy Żarnów,
- Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.

4.12. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Uchwała Nr XVI /99/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok

Celem głównym Programu jest **ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych ze spożyciem alkoholu** przez mieszkańców Gminy Żarnów oraz ukazywanie młodym ludziom alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

W 2019 roku w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego raz w miesiącu w wymiarze 3 godzin dyżuru pełnił specjalista pracy z rodziną. Na rozmowy do specjalisty kierowani są podopieczni Ośrodka przez pracowników socjalnych. Ponadto w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku 3 razy w tygodniu po 3 godziny na umowę zlecenia dyżuru pełniła terapeuta uzależnień. Osoby zgłaszające się do punktu to osoby uzależnione (picie ryzykowne i szkodliwe) bądź innych substancji, współuzależnione, rodziny doznające trudności w relacjach małżeńskich oraz w relacji z dziećmi. Udzielano porad, konsultacji oraz prowadzono rozmowy terapeutyczne. Łącznie w 2019 roku przyjęto 36 osób, w tym 8 osób regularnie korzystało z terapii indywidualnej.

W oparciu o w/w ustawę działa **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. W skład Komisji wchodzi 8 członków. Celem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych

W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku odbyło się 11 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym 2 kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Komisja przeprowadza rozmowy z osobami uzależnionymi motywujące do leczenia odwykowego, kieruje na terapię do terapeuty uzależnień i w razie konieczności kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w Opocznie – III Wydział Rodziny i Nieletnich – celem wydania postanowienia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego.

W 2019 roku Komisja wystosowała 12 wezwań na rozmowy motywujące do leczenia odwykowego z osobami uzależnionymi. Z tego 4 osoby skierowano na przymusowe leczenie odwykowe w zakładzie lecznictwa odwykowego. Po wydaniu postanowienia przez Sąd Rejonowy w Opocznie o skierowaniu na leczenie odwykowe okres oczekiwania na leczenie trwa około 2 lat. W tym czasie osoba objęta jest nadzorem kuratora społecznego.

Ponadto Komisja opiniuje wnioski o zgodności lokalizacji **punktów sprzedaży napojów alkoholowych** z uchwałami Rady Gminy w sprawie limitu oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Gminna Komisja w

2019 roku wydała 21 postanowień w sprawie opinii dotyczącej wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, skontrolowała 12 punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W 2019 roku na terenie Gminy funkcjonowało 17 sklepów i 4 barów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019 roku wyniosły 110.663,89 zł i przedstawiają się następująco:

Lp.	Rodzaj wydatków	Kwota zł
1.	Wynagrodzenie dla terapeuty za prowadzenie terapii oraz wynagrodzenie dla biegłego lekarza i biegłego psychologa za wystawienie opinii lekarskiej dot. uzależnień oraz opłata sądowa	7.684,40
2.	Wynagrodzenie członków Komisji	13.348,70
3.	Wydatki na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań własnych bieżących dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego	5.000,00
4.	Dofinansowanie programów, warsztatów profilaktycznych i edukacyjnych, pogadarek, spektakli profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także szkolenia radnych, rodziców celem prowadzenia powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, w tym tzw. dopalaczy; wywiadówka profilaktyczna, itp. oraz szkolenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień	9.222,35
5.	Dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych ("Ferie z Pasją", "Wakacje z Pasją")	5.000,00
6.	Udział dzieci i młodzieży w imprezach artystyczno – edukacyjnych, warsztatach profilaktycznych oraz zakup nagród, słodyczy, art. spożywczych dla dzieci i młodzieży biorących udział w konkursach o tematyce uzależnień oraz w imprezach, turniejach, zawodach sportowych promujących zdrowy styl życia i propagujących życie i zabawę bez alkoholu, w tym wynagrodzenie dla animatora sportowego oraz współpraca z Grupą AA „Nadzieja” w Żarnowie i wspieranie działań grupy – zabawa bezalkoholowa, festyn rodzinny, trzeźwościowy, wycieczki, Dzień Dziecka, spotkanie wielkanocne, opłatkowe, itp.). Utrzymanie bazy sportowej na zajęcia pozalekcyjne	46.101,05
7.	Zakup piłek i sprzętu sportowego do realizacji pozalekcyjnych programów opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży szkolnej biorących udział w pozalekcyjnych zajęciach profilaktycznych i sportowych oraz doposażenie świetlic środowiskowych	24.307,01

4.13. Program przeciwdziałania narkomanii

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016 – 2020 został uchwalony Uchwałą Nr XV/122/2016 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 lutego 2016 roku.

Zjawisko narkomanii jest jednym z poważniejszych **zagrożeń dla dzieci i młodzieży**, tym groźniejszym, że dokonujące się zmiany społeczno – ekonomiczne sprzyjają rozpowszechnianiu się mody na używanie środków psychoaktywnych. Problem ten staje się coraz bardziej powszechny w szkołach, dyskotekach i innych miejscach, w których można w sposób łatwy i anonimowy sprzedać czy zażyć narkotyk.

Koniecznym jest promowanie działań zmierzających do upowszechniania zdrowego stylu życia, a jednym z elementów zdrowego stylu życia jest powstrzymanie się od używania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków. Osiągnięcie takiego celu ogólnego jest możliwe poprzez ścisłą współpracę i ścisłą koordynację działań wielu instytucji.

Celem głównym Programu jest podejmowanie kompleksowych działań mających na celu zmniejszenie popytu na narkotyki oraz minimalizowanie problemów społecznych, w tym szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii ma wiele wspólnych zadań z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Takie zadania jak spektakle profilaktyczne, warsztaty, prelekcje, spotkania z Policją, aktywne spędzanie czasu wolnego bez używek, szkolenia uwzględniają zarówno problemy związane z nadużywaniem alkoholu jak i z narkomanią. W związku z powyższym działania były realizowane w ramach **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**.

4.14. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi jest uchwalany corocznie. Uchwała Rady Gminy Żarnów w sprawie przyjęcia Roczego Programu Współpracy Gminy Żarnów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest wprowadzana po wcześniejszym przeprowadzeniu konsultacji społecznych.

W ramach programu współpracy organizacje miały do wyboru jeden ze wskazanych poniżej sposobów ubiegania się o dotację w trybie konkursowym i w trybie pozakonkursowym, o którym mowa w art. 19 a ustawy – dla zadań trwających nie dłużej niż 90 dni z dofinansowaniem nie przekraczającym kwoty 10.000 zł na projekt. Założenia ogólne i szczegółowe każdego z konkursów zawarte były każdorazowo w ogłoszeniach konkursowych, zamieszczanych zgodnie z ustawą w Biuletynie Informacji Publicznej.

5. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

5.1. Szczegółowy wykaz uchwał

Uchwały podjęte w 2019 roku	
Kadencja 2018 – 2023	
Data sesji	Numer uchwały i czego dotyczy
11 stycznia 2019 roku	Uchwała Nr IV/21/2019 z dnia 11 stycznia 2019 roku w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie dotacji z budżetu Gminy Żarnów w wysokości wyższej niż wysokość określona w art. 21 ust. 1 i 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych

	Uchwała Nr IV/22/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Żarnowie
	Uchwała Nr IV/23/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2019-2024
	Uchwała Nr IV/24/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Żarnów na 2019 rok
21 lutego 2019 roku	Uchwała Nr V/25/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 21 lutego 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr III/11/2018 Rady Gminy Żarnów z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rady Gminy na 2019 rok
12 marca 2019 roku	Uchwała Nr VI/26/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2019 - 2024
	Uchwała Nr VI/27/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Żarnów na 2019 r.
	Uchwała Nr VI/28/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie rozpatrzenia petycji Prezesa Zarządu Stowarzyszenia "Skórkowice i okolice"
	Uchwała Nr VI/29/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie wyznaczenia przedstawiciela Gminy Żarnów do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Powiatowego im. Edmunda Biernackiego w Opocznie
	Uchwała Nr VI/30/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żarnów w 2019 roku
	Uchwała Nr VI/31/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXIII/191/2013 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 marca 2013 roku w sprawie uchwalenia regulaminu korzystania z kompleksu boisk sportowych „Moje Boisko – Orlik 2012” w Żarnowie
18 marca 2019 roku	Uchwała Nr VII/32/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 18 marca 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki
11 kwietnia 2019 roku	Uchwała Nr VIII/33/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2019 - 2024
	Uchwała Nr VIII/34/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Żarnów na 2019 r.
	Uchwała Nr VIII/35/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Opoczyńskiego (PCPR)
	Uchwała Nr VIII/36/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Opoczyńskiego
	Uchwała Nr VIII/37/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany Gminnego Programu Profilaktyki

	<p>i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019.</p> <p>Uchwała Nr VIII/38/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej Gminy Żarnów</p> <p>Uchwała Nr VIII/39/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia statutów sołectw</p> <p>Uchwała Nr VIII/40/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie przyjęcia projektu Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Żarnów.</p> <p>Uchwała Nr VIII/41/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXII/182/2013 Rady Gminy Żarnów z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie ustalenia Regulaminu korzystania ze świetlic wiejskich oraz ich wyposażenia w miejscowościach na terenie gminy Żarnów.</p> <p>Uchwała Nr VIII/42/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Żarnów za udział w działaniu ratowniczym i w szkoleniu pożarniczych.</p> <p>Uchwała Nr VIII/43/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie udzielenia dotacji na zakup samochodu pożarniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Skórkowicach.</p>
31 maja 2019 roku	Podczas sesji nie podjęto żadnych uchwał
7 czerwca 2019 roku	<p>Uchwała Nr X/44/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2019 - 2024</p> <p>Uchwała Nr X/45/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Żarnów na 2019 r.</p> <p>Uchwała Nr X/46/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli przedszkola i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6 – letnie i dzieci młodsze</p> <p>Uchwała Nr X/47/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXVII/296/2018 Rady Gminy Żarnów z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagoga, logopedy, psychologa i doradcy zawodowego zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Żarnów</p> <p>Uchwała Nr X/48/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Żarnów oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 roku</p> <p>Uchwała Nr X/49/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie rozpatrzenia petycji Sołtysów Gminy Żarnów w sprawie wyodrębnienia funduszu sołectkiego na 2020 rok</p> <p>Uchwała Nr X/50/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości</p>

	położonej we wsi Malenie
	Uchwała Nr X/51/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany uchwały dotyczącej uchwalenia statutów sołectw.
	Uchwała Nr X/52/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Ośrodka Sportu i Rekreacji w Miedznej Murowanej.
	Uchwała Nr X/53/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie opłaty targowej
	Uchwała Nr X/54/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie upoważnienia Wójta Gminy Żarnów do ustalenia opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.
	Uchwała Nr X/55/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Żarnowie.
28 czerwca 2019 roku	Uchwała Nr XI/56/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2019 - 2024
	Uchwała Nr XI/57/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Żarnów na 2019 rok.
	Uchwała Nr XI/58/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie powołania zespołu opiniującego kandydatów na ławników do sądów powszechnych.
	Uchwała Nr XI/59/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty zagospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty na terenie Gminy Żarnów.
	Uchwała Nr XI/60/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Wójta Gminy Żarnów.
	Uchwała Nr XI/61/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Żarnów.
	Uchwała Nr XI/62/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Żarnów
23 sierpnia 2019 roku	Uchwała Nr XII/63/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2019 - 2024
	Uchwała Nr XII/64/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Żarnów na 2019 r.
	Uchwała Nr XII/65/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Żarnowie.
	Uchwała Nr XII/66/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości położonej we wsi Sielec.
	Uchwała Nr XII/67/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 sierpnia

	<p>2019 r. w sprawie nieodpłatnego nabycia na rzecz Gminy Żarnów nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa.</p> <p>Uchwała Nr XII/68/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Ośrodka Sportu i Rekreacji w Miedznej Murowanej.</p> <p>Uchwała Nr XII/69/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie odwołania Przewodniczącej Komisji Budżetu, Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa.</p> <p>Uchwała Nr XII/70/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie odwołania Przewodniczącego Komisji Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Zdrowia.</p> <p>Uchwała Nr XII/71/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Budżetu, Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa.</p> <p>Uchwała Nr XII/72/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Zdrowia.</p>
30 września 2019 roku	<p>Uchwała Nr XIII/73/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 30 września 2019 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2019 - 2024</p> <p>Uchwała Nr XIII/74/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 30 września 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Żarnów na 2019 r.</p> <p>Uchwała Nr XIII/75/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 30 września 2019 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Opoczyńskiego</p> <p>Uchwała Nr XIII/76/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 30 września 2019 r. w sprawie nabycia do zasobów Gminy Żarnów nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa</p>
29 października 2019 roku	<p>Uchwała Nr XIV/77/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 29 października 2019 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2019 - 2024</p> <p>Uchwała Nr XIV/78/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 29 października 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Żarnów na 2019 r.</p> <p>Uchwała Nr XIV/79/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wyboru ławników do sądów powszechnych</p> <p>Uchwała Nr XIV/80/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 29 października 2019 r. w sprawie zmian w składzie Komisji Rewizyjnej</p> <p>Uchwała Nr XIV/81/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 29 października 2019 r. w sprawie zmian w składzie Komisji Rewizyjnej</p> <p>Uchwała Nr XIV/82/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 29 października 2019 r. w sprawie udzielenia Rzymsko – Katolickiej Parafii św. Mikołaja w Żarnowie dotacji na wykonanie izolacji przeciwwilgociowej sklepienia oraz odwodnienia przy kościele parafialnym w Żarnowie</p>
26 listopada 2019 roku	<p>Uchwała Nr XV/83/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIV/78/2019 Rady Gminy</p>

	<p>Żarnów z dnia 29 października 2019 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Żarnów na 2019 r.</p> <p>Uchwała Nr XV/84/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2019 - 2024</p> <p>Uchwała Nr XV/85/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Żarnów na 2019 r.</p> <p>Uchwała Nr XV/86/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2020 r.</p> <p>Uchwała Nr XV/87/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt osób bezdomnych w ośrodkach wsparcia – schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi</p> <p>Uchwała Nr XV/88/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Domu Dziennego Pobytu „Senior - WIGOR” w Niemojowicach</p> <p>Uchwała Nr XV/89/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie dokonania zamiany nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Żarnów, a nieruchomości Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Opoczno</p>
27 grudnia 2019 roku	<p>Uchwała Nr XVI/90/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2019 - 2024</p> <p>Uchwała Nr XVI/91/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Żarnów na 2019 rok</p> <p>Uchwała Nr XVI/92/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2020 - 2028</p> <p>Uchwała Nr XVI/93/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Żarnów na 2020 rok</p> <p>Uchwała Nr XVI/94/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia planu pracy Rady Gminy na 2020 rok</p> <p>Uchwała Nr XVI/95/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rady Gminy na 2020 rok</p> <p>Uchwała Nr XVI/96/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych i ustalenia jej przebiegu (Zdyszewice – Dłużniewice)</p> <p>Uchwała Nr XVI/97/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych i ustalenia jej przebiegu (ul. Zielona w Żarnowie)</p> <p>Uchwała Nr XVI/98/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu dostarczenia wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Żarnów</p> <p>Uchwała Nr XVI/99/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia</p>

	2019 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok
	Uchwała Nr XVI/100/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Roczno Programu Współpracy Gminy Żarnów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok
	Uchwała Nr XVI/101/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty na terenie Gminy Żarnów
	Uchwała Nr XVI/102/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Żarnów, na których zamieszkują mieszkańcy
	Uchwała Nr XVI/103/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2019 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

5.2. Omówienie realizacji uchwał

Rada Gminy Żarnów liczy 15 radnych. Poniżej – skład osobowy Rady Gminy Żarnów kadencji 2018 – 2023 (prezentujemy stan na dzień 31 grudnia 2019 roku)

1. Grodzicka Joanna – Przewodnicząca Rady Gminy
 2. Bucewka Grażyna – Wiceprzewodnicząca Rady Gminy
 3. Adamczyk Sylwester – Radny Rady Gminy Żarnów
 4. Błażejowski Sławomir – Radny Rady Gminy Żarnów (od 23 sierpnia 2019 r. – Przewodniczący Komisji Budżetu, Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa, powołany uchwałą Rady Gminy Żarnów Nr XII/71/2019)
 5. Borończyk Paweł – Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
 6. Bubis Mirosław – Radny Rady Gminy Żarnów
 7. Czyżykowski Leszek – Radny Rady Gminy Żarnów
 8. Kubiszewski Marek – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
 9. Kwiatkowska Olga – Przewodnicząca Komisji Budżetu, Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa (23 sierpnia 2019 r. odwołana uchwałą Rady Gminy Żarnów Nr XII/69/2019)
 10. Kwiecień Małgorzata – Radna Rady Gminy Żarnów
 11. Stępień Marzena – Radna Rady Gminy Żarnów
 12. Szulc Robert – Radny Rady Gminy Żarnów
 13. Ściubeł Arkadiusz – Przewodniczący Komisji Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Zdrowia (23 sierpnia 2019 r. odwołany uchwałą Rady Gminy Żarnów Nr XII/70/2019)
 14. Twardowski Piotr – Radny Rady Gminy Żarnów (od 23 sierpnia 2019 r. Przewodniczący Komisji Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Zdrowia)
 15. Wojciechowska Anna – Radna Rady Gminy Żarnów
Radni Rady Gminy Żarnów pracują w komisjach.
- **Komisja Rewizyjna** – 8 radnych (od 29 października 2019 roku – 6 radnych)

Zakres działania Komisji Rewizyjnej obejmuje m.in. opiniowanie wykonania budżetu gminy, występowanie z wnioskiem do Rady Gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Wójtowi, a także wykonywanie innych zadań zleconych przez Radę w zakresie kontroli.

- **Komisja Budżetu, Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa** – 11 radnych

Zakres działania Komisji obejmuje: tworzenie programów gospodarczych i ich realizacja, politykę finansową, kształtowanie dochodów i wydatków budżetowych gminy, kształtowanie podatków i opłat lokalnych, gospodarkę komunalną i mieszkaniową, wspieranie przedsiębiorczości, nadzór nad administracją samorządową.

- **Komisja Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Zdrowia** – 5 radnych (od 29 października 2019 roku – 7 radnych)

Zakres działania Komisji Oświaty, Kultury, Sportu, Zdrowia i Pomocy Społecznej obejmuje: edukację szkolno-przedszkolną; politykę i pomoc społeczną, sport, rekreację i turystykę, bezpieczeństwo publiczne, profilaktykę i ochronę zdrowia, promocję gminy.

- Wraz z początkiem kadencji 2018 – 2023, oprócz wymienionych komisji, powołana została czwarta stała komisja tj. **Komisja Skarg, Wniosków i Petycji**, w skład której weszło 3 radnych, będących jednocześnie członkami innych stałych komisji. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozpatruje skargi na działania Wójta i gminnych jednostek organizacyjnych, a także wnioski oraz petycje składane przez obywateli.

Stale komisje są organami pomocniczymi Rady Gminy. Mają istotny wpływ na politykę gminy i ostateczny kształt uchwał, gdyż na swych posiedzeniach prowadzą szczegółowe dyskusje w ich sprawie. W praktyce, Rada Gminy Żarnów, na podstawie prac poszczególnych komisji, podejmowała w 2018 r. strategiczne dla gminy decyzje.

W 2019 r. Rada Gminy Żarnów kadencji 2018 – 2023 obradowała na **13 sesjach (w tym dwóch nadzwyczajnych)**. Podczas sesji Rada podjęła ogółem **80 uchwał**. Wszystkie podjęte przez Radę Gminy Żarnów uchwały zostały w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od dnia ich podjęcia, przekazane do organów nadzoru jakimi są – w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Łódzki, a w zakresie spraw finansowych Regionalna Izba Obrachunkowa w Piotrkowie Tryb.

Największa liczba podjętych w 2019 r. uchwał dotyczyła sfery ogólnobudżetowej, w tym m.in.: zmian budżetu Gminy Żarnów na 2019 r., zmian wieloletniej prognozy finansowej, udzielonych dotacji, pomocy finansowej, udzielenia Wójtowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu gminy za rok 2018, uchwalenia budżetu gminy Żarnów na 2019 rok oraz wieloletniej prognozy finansowej na kolejne lata.

W zakresie podatków i opłat lokalnych podjęto w 2019 roku uchwały w sprawie:

- stawek podatku od nieruchomości,
- rocznych stawek podatku od środków transportowych,
- obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2019.

Realizacja budżetu za rok 2019 została szczegółowo opisana w sprawozdaniu Wójta Gminy Żarnów z dnia 25 marca 2020 r. z wykonania budżetu Gminy Żarnów za 2019 rok.

6. ZARZĄDZENIA WÓJTA GMINY ŻARNÓW

W 2018 roku Wójt Gminy Żarnów – zgodnie ze swoimi kompetencjami – wydał 102 zarządzenia, dotyczące wszystkich sfer funkcjonowania samorządu gminnego. Poniżej znajduje się ich szczegółowy spis.

L.p.	Zarządzenia Wójta Gminy Żarnów 2019
1.	Zarządzenie nr 1/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 23 stycznia 2019 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Żarnów
2.	Zarządzenie nr 2/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
3.	Zarządzenie nr 3/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru projektu technicznego boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Żarnowie
4.	Zarządzenie nr 4/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 stycznia 2019 roku w sprawie przeprowadzenia wyborów sołtysów i rad sołeckich na terenie Gminy Żarnów
5.	Zarządzenie nr 5/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 stycznia 2019 roku w sprawie zatwierdzenia opłat za odprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków z beczki asenizacyjnej
6.	Zarządzenie nr 6/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 8 lutego 2019 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu na realizację zadania publicznego w zakresie turystyki i krajoznawstwa na 2019 rok
7.	Zarządzenie nr 7/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 8 lutego 2019 w sprawie powołania komisji konkursowej do oceny ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
8.	Zarządzenie nr 8/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 13 lutego 2019 roku w sprawie powołania stałej komisji likwidacyjnej, określenia trybu jej pracy oraz sposobu likwidacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych Urzędu Gminy w Żarnowie
9.	Zarządzenie nr 9/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 13 lutego 2019 roku w sprawie ustalenia zasad wynajmu WUKO Man /koparko-ładowarki CASE SLE 580/koparko-ładowarki JCB 40 CX ECO i wysokości opłat za świadczone usługi.
10.	Zarządzenie nr 10/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 14 lutego 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
11.	Zarządzenie nr 11/2019 Wójta Gminy Żarnów w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu na 2019 rok
12.	Zarządzenie nr 12/2019 Wójta Gminy Żarnów w sprawie powołania komisji konkursowej do oceny ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
13.	Zarządzenie nr 13/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 19 lutego 2019 roku w sprawie ustalenia harmonogramu czynności w postępowaniu rekrutacyjnym oraz postępowaniu uzupełniającym na rok szkolny 2019/2020 do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i klas pierwszych szkół podstawowych, dla których Gmina Żarnów jest organem prowadzącym
14.	Zarządzenie nr 14/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
15.	Zarządzenie nr 15/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie powołania Stałej Komisji Przetargowej dla potrzeb postępowań o udzielenie zamówień publicznych
16.	Zarządzenie nr 16/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 5 marca 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
17.	Zarządzenie nr 17/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 5 marca 2019 roku w sprawie zasad organizacji szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Żarnów

	w roku szkolnym 2019/2020
18.	Zarządzenie nr 18/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 20 marca 2019 roku w sprawie zmian w budżecie na 2019 rok
19.	Zarządzenie nr 19/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 26 marca 2019 roku w sprawie przedstawienia sprawozdania z wykonania budżetu gminy Żarnów oraz sprawozdania o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej gminy Żarnów za 2018 r., sprawozdania z wykonania planu finansowego samorządowej instytucji kultury za 2018 r.
20.	Zarządzenie nr 20/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 26 marca 2019 roku w sprawie informacji o stanie mienia komunalnego wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku
21.	Zarządzenie nr 21/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 26 marca 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
22.	Zarządzenie nr 22/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 2 kwietnia 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Zagospodarowanie brzegów zalewu w Miedznej Murowanej atrakcją turystyczną Gminy Żarnów”.
23.	Zarządzenie nr 23/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 11 kwietnia 2019 roku w sprawie planu dofinansowania na 2019 rok form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Żarnów
24.	Zarządzenie nr 24/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 15 kwietnia 2019 roku w sprawie odwołania i powołania nowego członka Zespołu Interdyscyplinarnego
25.	Zarządzenie nr 25/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 15 kwietnia 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
26.	Zarządzenie nr 26/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 15 kwietnia 2019 roku w sprawie powołania gminnego koordynatora ds. obsługi informatycznej w wyborach do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 26 maja 2019 roku
27.	Zarządzenie nr 27/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie zadania „Doposażenie ogólnodostępnej świetlicy wiejskiej w Miedznej Murowanej” realizowanego z udziałem środków z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach PROW na lata 2014-2020.
28.	Zarządzenie nr 28/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie zadania „Renowacja rynku w Żarnowie” realizowanego z udziałem środków z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach PROW na lata 2014-2020.
29.	Zarządzenie nr 29/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 29 kwietnia 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
30.	Zarządzenie nr 30/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 7 maja 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
31.	Zarządzenie nr 31/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 8 maja 2019 roku w sprawie powołania Komisji do przeprowadzenia przetargów: na sprzedaż drzew tzw.: „Sprzedaż drzew na pniu-Malenie” i „Sprzedaż drzew na pniu – Soczówki”.
32.	Zarządzenie nr 32/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 17 maja 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
33.	Zarządzenie nr 33/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 28 maja 2019 roku w sprawie zatwierdzenia zmian w Regulaminie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żarnowie
34.	Zarządzenie nr 34/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Żarnów za rok 2018
35.	Zarządzenie nr 35/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 30 maja 2019 roku w sprawie

	powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Doposażenie ogólnodostępnej świetlicy wiejskiej w Miedznej Murowanej” – zakup i dostawa drobnego wyposażenia
36.	Zarządzenie nr 36/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 maja 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru robót budowlanych w związku z realizacją zadania pn.: „Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Straszowej Woli”.
37.	Zarządzenie nr 37/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 maja 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Doposażenie ogólnodostępnej świetlicy wiejskiej w Miedznej Murowanej – zakup i dostawa sprzętu RTV i AGD
38.	Zarządzenie nr 38/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 maja 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
39.	Zarządzenie nr 39/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 7 czerwca 2019 roku w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarnowie
40.	Zarządzenie nr 40/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 10 czerwca 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
41.	Zarządzenie nr 41/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 12 czerwca 2019 roku w sprawie skrócenia czasu pracy pracownikom Urzędu Gminy na okres upałów
42.	Zarządzenie nr 42/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 12 czerwca 2019 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Żarnów
43.	Zarządzenie nr 43/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 13 czerwca 2019 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji stosowania kasy rejestrującej w Gminie Żarnów
44.	Zarządzenie nr 44/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 21 czerwca 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
46.	Zarządzenie nr 46/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 24 czerwca 2019 roku w sprawie bezwzględnego zakazu podlewania ogródków przydomowych, działkowych, tuneli foliowych, terenów zielonych, upraw rolnych oraz napełniania basenów i oczek wodnych z wodociągu gminnego
47.	Zarządzenie nr 47/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 10 lipca 2019 roku w sprawie powołania Komisji do odbioru przedmiotu umowy – utworzenie punktu dydaktycznego pn.: „Magiczny Ogród” przy Szkole Podstawowej im. J. Bartoszewicza w Żarnowie
48.	Zarządzenie nr 48/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 10 lipca 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
49.	Zarządzenie nr 49/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 15 lipca 2019 roku w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej
50.	Zarządzenie nr 50/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 15 lipca 2010 roku w sprawie ustalenia imiennego składu osobowego gminnej komisji ds. szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej spowodowanych przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne na terenie gminy Żarnów
51.	Zarządzenie nr 51/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 19 lipca 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Wykonanie elewacji na budynku szkoły (gimnazjum)”
52.	Zarządzenie nr 52/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 19 lipca 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. wykonania prac remontowych związanych z pokryciem dachowym na budynku świetlicy wiejskiej w Straszowej Woli w ramach zadania pn.: „Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Straszowej Woli”.
53.	Zarządzenie nr 53/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 24 lipca 2019 roku w sprawie zmiany Regulaminu wynagradzania pracowników w Urzędzie Gminy w Żarnowie
54.	Zarządzenie nr 54/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 24 lipca 2019 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie:

	pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie tych szans
55.	Zarządzenie nr 55/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 24 lipca 2019 roku w sprawie powołania komisji konkursowej do oceny ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
56.	Zarządzenie nr 56/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
57.	Zarządzenie nr 57/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 5 sierpnia 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
58.	Zarządzenie nr 58/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 14 sierpnia 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
59.	Zarządzenie nr 59/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 20 sierpnia 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Przebudowa drogi w miejscowości Topolice – Straszowa Wola”
60.	Zarządzenie nr 60/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 20 sierpnia 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Przebudowa drogi na ul. Żółtej w Miedznej Murowanej”
61.	Zarządzenie nr 61/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 20 sierpnia 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Przebudowa drogi w miejscowości Żarnów – Osiedle Bartoszewicza nr ew. działek 7,257/7,261/1”
62.	Zarządzenie nr 62/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 20 sierpnia 2019 roku w sprawie odbioru inwestycji pn.: „Przebudowa drogi na ul. Targowej i ul. Topolowej w Żarnowie”
63.	Zarządzenie nr 63/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 26 sierpnia 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
64.	Zarządzenie nr 64/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 26 sierpnia 2019 roku w sprawie przedstawienia informacji o przebiegu wykonania budżetu gminy Żarnów oraz informacji o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Żarnów za I półrocze 2019 roku i informacji o przebiegu wykonania planu finansowego Samorządowej Instytucji Kultury za I półrocze 2019 roku
65.	Zarządzenie nr 65/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 28 sierpnia 2019 roku w sprawie powołania Komisji Przetargowej dla potrzeb postępowań o udzielenie zamówień publicznych na przetarg w dniu 28 sierpnia 2019 roku pn.: „Przebudowa drogi na ulicy Zielonej w Żarnowie”
66.	Zarządzenie nr 66/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 28 sierpnia 2019 roku w sprawie powołania Komisji przetargowej dla potrzeb postępowań o udzielenie zamówień publicznych na przetarg w dniu 28 sierpnia 2019 roku pn.: „Przebudowa drogi w miejscowości Dłużniewice”
67.	Zarządzenie nr 67/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 2 września 2019 roku w sprawie powołania Komisji Przetargowej dla potrzeb postępowań o udzielenie zamówień publicznych na przetarg w dniu 2 września 2019 roku pn.: „Odnawialne Źródła Energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów –pompy ciepła.
68.	Zarządzenie nr 68/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 2 września 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
69.	Zarządzenie nr 69/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przekazania samochodu pożarniczego „STAR 244” z jednostki OSP Skórkowice do jednostki OSP Paszkowice
70.	Zarządzenie nr 70/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Budowa boiska

	wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Klewie”
71.	Zarządzenie nr 71/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 13 września 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
72.	Zarządzenie nr 72/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 20 września 2019 roku w sprawie zmiany zarządzenie nr 83 Wójta Gminy Żarnów z dnia 19 października 2018 roku w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości oraz zakładowego planu kont dla Warsztatów Terapii Zajęciowej w Żarnowie
73.	Zarządzenie nr 73/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 30 września 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
74.	Zarządzenie nr 74/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 11 października 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
75.	Zarządzenie nr 75/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 15 października 2019 roku w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych w zakresie projektu uchwały w sprawie przyjęcia Rocznego Programu Współpracy Gminy Żarnów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok
76.	Zarządzenie nr 76/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 22 października 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Straszowej Woli”
77.	Zarządzenie nr 77/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 24 października 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
78.	Zarządzenie nr 78/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 października 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
79.	Zarządzenie nr 79/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 października 2019 roku w sprawie stosowania białej listy podatników VAT” i weryfikacji podatników VAT przy dokonywaniu płatności z tytułu transakcji za nabywane towary i usługi w oparciu o faktury VAT.
79a.	Zarządzenie nr 79a/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 7 listopada 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Dostawa i montaż agregatów prądotwórczych”
80.	Zarządzenie nr 80/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 13 listopada 2019 roku w sprawie projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2020-2028
81.	Zarządzenie nr 81/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 13 listopada 2019 roku w sprawie projektu uchwały budżetowej Gminy Żarnów na 2020 rok
82.	Zarządzenie nr 82/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 14 listopada 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
83.	Zarządzenie nr 83/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 15 listopada 2019 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych Gminy Żarnów według stanu na 31 grudnia 2019 rok
84.	Zarządzenie nr 84/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 18 listopada 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Przebudowa drogi na ul. Zielonej w Żarnowie
85.	Zarządzenie nr 85/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 22 listopada 2019 roku w sprawie ustalenia dnia wolnego od pracy w Urzędzie Gminy Żarnów
86.	Zarządzenie nr 86/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 22 listopada 2019 roku w sprawie terminu wypłaty wynagrodzenia za miesiąc grudzień 2019 rok
87.	Zarządzenie nr 87/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 25 listopada 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Przebudowa drogi w

	miejsowości Dłużniewice”
88.	Zarządzenie nr 88/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
89.	Zarządzenie nr 89/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie rozliczania płatności podatku VAT w Gminie Żarnów oraz jednostkach organizacyjnych za pośrednictwem metody podzielonej płatności (split payment)
90.	Zarządzenie nr 90/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 2 grudnia 2019 roku w sprawie powołania komisji do oceny wniosków o przyznanie nagród i wyróżnień za osiągnięcia w działalności sportowej
91.	Zarządzenie nr 91/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 2 grudnia 2019 roku w sprawie powołania Komisji ds. odbioru inwestycji pn.: „Adaptacja budynku świetlicy wiejskiej w Wierzchowisku”
92.	Zarządzenie nr 92/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 4 grudnia 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
93.	Zarządzenie nr 93/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 10 grudnia 2019 roku w sprawie powołania Komisji Przetargowej dla potrzeb postępowań o udzielenie zamówień publicznych na przetarg w dniu 10 grudnia 2019 roku pn.: „Budowa hal magazynowych na działce nr 1622 obręb Żarnów”
94.	Zarządzenie nr 94/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 13 grudnia 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
95.	Zarządzenie nr 95/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie autopoprawki do projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnów na lata 2020-2028
96.	Zarządzenie nr 96/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie powołania Komisji przetargowej dla potrzeb postępowań o udzielenie zamówień publicznych na przetarg w dniu 19 grudnia 2019 roku pn.: „Odbiór i zagospodarowanie stałych odpadów komunalnych z terenu Gminy Żarnów”
97.	Zarządzenie nr 97/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok
98.	Zarządzenie nr 98/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Żarnów na lata 2019-2024
99.	Zarządzenie nr 99/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 grudnia 2019 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Żarnów
100.	Zarządzenie nr 100/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 grudnia 2019 roku w sprawie zatwierdzenia rocznego planu sprawdzeń na rok 2020 w zakresie przestrzegania zasad ochrony danych osobowych w Urzędzie Gminy w Żarnowie
101.	Zarządzenie nr 101/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 grudnia 2019 roku w sprawie zmiany Regulaminu wynagradzania pracowników w Urzędzie Gminy w Żarnowie
102.	Zarządzenie nr 102/2019 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 grudnia 2019 roku w sprawie określenia zasad dokonywania odpisów aktualizujących należności w Urzędzie Gminy w Żarnowie

Wszystkie podjęte zarządzenia wynikają z uprawnień wójta jako kierownika Urzędu Gminy w Żarnowie, pełniącego funkcję zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników, jak i również do kierowników jednostek organizacyjnych podległych gminie. Poprzez wydawane zarządzenia Wójt jako organ Gminy, określa sprawy dotyczące realizacji ustawowych zadań gminy.

7. CZĘŚĆ ANALITYCZNA

7.1. Infrastruktura techniczna

Gmina Żarnów posiada aktualnie „Zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żarnów” uchwaloną Uchwałą nr XXXIII/144/06 Rady Gminy Żarnów z dnia 29.09.2006 r. Od kilku lat trwają **konsultacje i prace nad aktualizacją studium** z 2006 roku. Stopień pokrycia obszaru gminy Żarnów Miejscowym Ogólnym Planie Zagospodarowania Przestrzennego wynosi 0,1%. Dla tych obszarów obowiązuje aktualnie stosowany Miejscowy Ogólny Plan Zagospodarowania Przestrzennego uchwalonym Uchwałą XXXIII/14/98 Rady Gminy Żarnów z dnia 29.04.1998 roku w sprawie zmian w ogólnym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Żarnów zatwierdzonym Uchwałą nr V/17/94 Rady Gminy Żarnów. Pozostała część obszarów gminy Żarnów – 99,9% nie posiada MOPZP.

W 2019 roku zostało wydanych **40 decyzji o ustaleniu warunków zabudowy** oraz **4 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego**.

W 2019 roku wpłynęło 150 zgłoszeń od mieszkańców Gminy Żarnów, dotyczących **wycinki drzew**.

Gmina Żarnów jest właścicielem **ośmiu przystanków komunikacyjnych** w następujących miejscowościach: Nadole (lokalizacja - posesja nr 24), Niemojowice (skrzyżowanie - Kolonia), Niemojowice (skrzyżowanie - Nowiny), Paszkowice (skrzyżowanie - Kolonia), Wierzchowice (skrzyżowanie - Soczówki), Malków (k/sklepu), Myślibórz (k/leśniczówki), Widuch (skrzyżowanie - Zdyszewice), na podstawie Uchwały nr XIX/145/2012 Rady Gminy Żarnów z dnia 30.10.2012 roku w sprawie określenia warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem jest Gmina Żarnów.

Z przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy korzystają bezpłatnie przedsiębiorcy uprawnieni do prowadzenia działalności w zakresie przewozu osób, zwani dalej przewoźnikami. Aktualnie uprawnionych do korzystania z przystanków komunikacyjnych na terenie gminy Żarnów jest pięć firm przewozowych z powiatu opoczyńskiego i województwa świętokrzyskiego. Wydano również jedną licencję na wykonanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką ważną do 2033 roku.

Gmina wykonując zadania własne zobowiązana jest do zapewnienia ciągłości dostaw wody o odpowiedniej jakości oraz niezawodnego odprowadzania ścieków od odbiorców usług, mając na uwadze spełnienie wymagań ochrony środowiska.

Gmina Żarnów posiada **dwa ujęcia wody**:

1. Ujęcie wód podziemnych w m. Ruszenice – ujęcie składa się z trzech studni głębinowych.
2. Ujęcie wód podziemnych w m. Straszowa Wola – ujęcie składa się z dwóch studni głębinowych.

Gmina Żarnów z ujęcia wody z m. Ruszenice dostarcza wodę do trzydziestu trzech miejscowości: Adamów, Afryka Antoniów, Bronów, Chelsty, Dąbie, Dłużniewice, Grębenice, Jasion, Klew, Klew-Kolonia, Ławki, Malenie, Malków, Marcinków, Młynek, Myślibórz, Nowa Góra, Paszkowice, Pilichowice, Poręba, Ruszenice, Ruszenice-Kolonia, Skumros, Skórkowice, Siedlów, Sielec, Soczówki, Tomaszów, Wierzchowisko, Widuch, Zdyszewice, Żarnów.

Ujęcie wody w m. Straszowa Wola dostarcza wodę do ośmiu miejscowości: Budków, Miedzna Murowana, Nadole, Niemojowice, Topolice, Trojanowice, Straszowa Wola, Żarnów ul. Opoczyńska, ul. Piotrkowska.

Długość wybudowanej sieci wodociągowej wynosi **143,30 km**. W roku 2019 została doprowadzona sieć wodociągowa do miejscowości Kamieniec.

Gmina Żarnów posiada **oczyszczalnię ścieków** w Żarnowie (przy ul. Składowej) do której odprowadzane są ścieki bytowe z terenu 6 miejscowości Gminy Żarnów (Żarnów, Trojanowice, Topolice, Niemojowice, Nadole, południowa część Miedznej Murowanej).

Długość wybudowanej sieci wodociągowej wynosi **143,30 km**. Obecnie Gmina nie posiada wodociągu jedynie w miejscowości Kamieniec. W ostatnim okresie została doprowadzona sieć wodociągowa do przysiółka Czersko w miejscowości Zdyszewice i do Kamieńca (sołectwo Marcinków). Z ujęcia wody w Straszowej Woli dostarczana jest woda do pobliskiej miejscowości Ossa w Gminie Białaczów.

Odbiór nieczystości ciekłych z miejscowości Miedzna Murowana i Straszowa Wola są odprowadzane do oczyszczalni ścieków w Białaczowie, jest to 167 gospodarstw domowych. Do tej pory w Gminie Żarnów wybudowano **64,58 km** sieci kanalizacyjnej.

Istniejąca mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków w Żarnowie w technologii osadu czynnego z wydzieloną stabilizacją tlenową osadów nadmiernych została zlokalizowana w Żarnowie, przy ul. Składowej, na działce o nr ewid. 1624. Istniejącą podstawową zabudowę terenu oczyszczalni ścieków w granicach ogrodzenia stanowią:

- Pompownia ścieków,
- Punkt zlewny ścieków dowożonych,
- Zbiornik retencyjny ścieków dowożonych,
- Stanowisko sitopiaskownika,
- Oczyszczalnia ścieków – Osadnik wstępny, Komory osadu czynnego /komora anoksydacyjna, komory napowietrzania/, Osadnik wtórny, Komora stabilizacji osadu,
- Budynek techniczny z wydzielonymi pomieszczeniami:
 - pomieszczenie dmuchaw i agregatu prądotwórczego,
 - pomieszczenie odwadniania osadu z zamontowanymi z instalacjami technologicznymi: zbiornik PIX, urządzenie workowe Draid, zbiornik polielektrolitu,
 - pomieszczenie magazynowe,
 - pomieszczenia części socjalnej.
- Wiata do składowania osadu
- Studnia pomiarowa

Istniejąca oczyszczalnia ścieków posiada uregulowany stan prawny – odnośnie odprowadzania ścieków bytowych do odbiornika – do dnia 30 czerwca 2023 r., tj. **pozwolenie wodnoprawne** na odprowadzenie oczyszczonych ścieków bytowych z oczyszczalni w Żarnowie za pośrednictwem rowu melioracyjnego do rzeki Wąglanki w ilości:

$Q_{d\text{sr}} = 226 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{h\text{max}} = 28,6 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{d\text{max}} = 251 \text{ m}^3/\text{d}$

o dopuszczalnych stężeniach zanieczyszczeń BZT5 = 40 mgO₂/l, ChZTCr = 150 mgO₂/l, zawiesiny og. = 50 mg/l

(Decyzja, pismo znak: OŚZ.III.6223/13/10 z dnia 15 września 2010 r. wydane przez Starostę Opoczyńskiego Józefa Roga).

Ilość podpisanych umów na dostarczenie wody w Gminie Żarnów – **2220**.

Ilość podpisanych umów na odbiór nieczystości ciekłych w Gminie Żarnów – **686**.

Gmina Żarnów dostarcza wodę dla mieszkańców oraz odprowadza ścieki. W 2019 roku Gmina sprzedała **145 689 m³** wody oraz odprowadziła **55 620,9 m³** nieczystości ciekłych.

Stan należności z tytułu dostarczonej wody na **31.12.2019 r.** wynosił **57 920,79 zł**, dochody otrzymane z tego tytułu to **461 538,94 zł**. Stan należności z tytułu odprowadzonych ścieków wynosi **40 141,87 zł**, dochody otrzymane z tego tytułu to **214 436,53 zł**.

Mieszkaniowy zasób Gminy wynosi 3 lokale mieszkalne, które są wynajmowane z tego tytułu otrzymaliśmy w 2019 r. dochód w wysokości **4 061,79 zł**. Dochód osiągnięty z tytułu najmu placu targowego wyniósł **1 213,35 zł**, wynajmu lub dzierżawy mienia gminnego w postaci budynków lub ich części oraz wpłaty z kół łowieckich wyniósł **37 757,02 zł**

Dochód z tytułu dzierżawy gruntów wyniósł **162 759,15 zł**, z tytułu najmu obiektów użyteczności publicznej **5 499,99 zł**, Najem pomieszczeń szkoły oraz hali sportowej osiągnięty dochód to **7 653,53 zł**.

Opieka nad bezdomnym zwierzętami w Gminie Żarnów. Zadaniem własnym Gminy jest między innymi zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom. Umowę na zapewnienie opieki oraz wyłapywanie bezdomnych zwierząt na terenie Gminy realizuje Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o. o w Bełchatowie, ul. Czyżewskiego 7, 97-400 Bełchatów. W roku 2019 r. znajdowały się 3 psy w schronisku i 10 psów, będących w obiekcie tymczasowym, którym opiekuje się „Stowarzyszenie Pomagajmy Zwierzętom – Miedzna Murowana”. 12 psów zostało zaadaptowanych. Gmina zakupuje karmę dla bezdomnych zwierząt. Wykonano zabiegi polegające na kastracji lub sterylizacji zwierząt w gabinecie weterynaryjnym lek. wet. Grzegorza Brudnickiego w Żarnowie.

7.2. Remonty dróg gminnych

Gmina ma bardzo dobre położenie komunikacyjne na skrzyżowaniu dróg krajowych, wojewódzkich (opis we wcześniejszej części opracowania), powiatowych i gminnych. Długość dróg powiatowych na terenie gminy Żarnów wynosi 41 km (z czego 38,5 km o nawierzchni bitumicznej). Warto podkreślić, iż w ostatnich latach gmina wspólnie z powiatem kompleksowo wyremontowała 8 odcinków dróg (5 odcinków drogi 1504E z Żarnowa do Skórkowic i granicy powiatu, 2 odcinki drogi 1505E z Ruszenic przez Dąbie, Ławki do Klewa, a także drogę 3125E, łączącą Marcinków, Chelsty, Antoniów z Grębenicami). Drogi gminne w zdecydowanej większości są również o nawierzchni bitumicznej i są przez gminny samorząd sukcesywnie remontowane.

Rodzaj drogi	Nr drogi	Trasa	Długość drogi w granicach gminy Żarnów w km
krajowa	DK74	Sulejów – Kielce	9,89
wojewódzka	DW726	Żarnów – Rawa Mazowiecka	7,96
wojewódzka	DW746	Żarnów – Końskie	6,40
powiatowa	3118E	Prymusowa Wola – Paradyż – Skórkowice – Sulborowice	5,62
powiatowa	3123E	Wielka Wola – Straszowa Wola	0,157
powiatowa	3116E	Miedzna Mur. – Miedzna Drew. – Białaczów – Sędów	2,040
powiatowa	1504E	Stara – Skórkowice – Żarnów	12,508

powiatowa	3120E	Żarnów – Czersko	7,260
powiatowa	3124E	Tomaszów – Rudzisko	4,962
powiatowa	3125E	Marcinków – Grębenice	4,237
powiatowa	3126E	Grębenice – Maleniec	1,600
powiatowa	1505E	Skotniki – Ruszenice	5,765
RAZEM			68,399

Na terenie gminy Żarnów na dzień 31.12.2019 rok statusem **dróg gminnych** objętych jest 16 dróg. Drogi gminne w zdecydowanej większości mają nawierzchnię bitumiczną i są przez gminny samorząd sukcesywnie remontowane.

Wykaz dróg gminnych

Lp.	Numer drogi	Nazwa odcinka - przebieg	Długość (km)	Rodzaj nawierzchni
1	107351 E	Droga Kraj. 74 – Trojanowice – Droga Woj. Nr 726	0,6	bitumiczna
2	107011 E	Droga Woj. 726 - Nadole – Niemojowice – granica Gm. Białaczów (Sobień)	2,5	bitumiczna
3	107352 E	Droga gm. nr (2) – Niemojowice – Żarnów Droga Woj. Nr 746	4,0	bitumiczna
4	107355 E	Droga Powiatowa nr 30351 Marcinków - Myślibórz - Ruszenice Droga Pow. nr 30351	8,0	6,6 - bitumiczna 1,4 - szutrowa
5	107354 E	Droga gm. nr (4) – Myślibórz – Żarnów Droga Pow. nr 30353	4,4	bitumiczna
6	107356 E	Droga Pow. nr 30351 – Sielec – Chelsty Droga Pow. nr 30353	2,9	2,0 – bitumiczna 0,9 - szutrowa
7	107353 E	Droga Pow. nr 30351 Marcinków – Adamów droga gm. nr (10)	2,8	0,3- szutrowa 2,5 - gruntowa
8	107358 E	Droga Pow. nr 30352 Siedlów – Malenie – Adamów – granica woj. Świętokrzyskiego (Machory)	3,0	bitumiczna
9	107359 E	Droga Pow. nr 30355 Młynek – Siedlów droga Pow. nr 30352	3,0	szutrowa
10	107357 E	Wierzchowisko – Malków – droga wojewódzka nr 746	3,45	bitumiczna
11	*	Wierzchowisko – Bedlno (granica województwa łódzkiego)	1,65	gruntowa
12	*	ul. Wesoła w Żarnowie (od skrzyżowania Droga Powiatową nr 1504 E do skrzyżowania z Droga Gminną nr 107354 E)	0,63	bitumiczna
13	*	Droga Krajowa nr 74 - Wierzchowisko	1,2	bitumiczna
14	*	Droga Krajowa nr 74 - Topolice	0,611	bitumiczna
15	*	Zdyszewice – Dłużniewice (od skrzyżowania z Droga Powiatową nr 3120E do granicy gminy Żarnów z gminą Paradyż w kierunku miejscowości Przyłek	2,4	bitumiczna
16	*	ul. Zielona w Żarnowie (od skrzyżowania z ul. Polną DP nr 3120E do skrzyżowania z ul. Polną DP nr 3120E)	0,85	0,42 – bitumiczna 0,43 - gruntowa
Razem		Łączna długość dróg gminnych	41,991	

* czynione są starania, aby drogi zaznaczone w tabeli, otrzymały właściwy numer i status drogi gminnej

Na terenie Gminy Żarnów występują dziesiątki kilometrów dróg, które nie mają statusu drogi gminnej, a określane są mianem dróg wewnętrznych. Droga gminna to trakt drogowy o statusie drogi publicznej na podstawie uchwały Rady Gminy w Żarnowie,

stanowiąca własność samorządu gminnego (zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych), natomiast droga wewnętrzna to droga nieposiadająca statusu drogi publicznej, stanowiąca również własność samorządu gminnego. Niezależnie od statusu drogi na gminie jako właścicieli spoczywa obowiązek utrzymania dróg.

Długość dróg wewnętrznych w poszczególnych miejscowościach:

L.P	Miejscowość	Długość dróg wewnętrznych
1.	Adamów	2,01 km
2.	Afryka	1,60 km
3.	Antoniów	1,50 km
4.	Bronów	0,64 km
5.	Budków	2,35 km
6.	Chelsty	2,85 km
7.	Dąbie	1,80 km
8.	Dłużniewice	2,30 km
9.	Jasion	2,10 km
10.	Klew	9,95 km
11.	Kolonia Klew	3,07 km
12.	Ławki	1,00 km
13.	Malków	2,70 km
14.	Miedzna Murowana	7,40 km
15.	Młynek	0,65 km
16.	Myślubórz	3,85 km
17.	Nadole	0,65 km
18.	Niemojowice	4,50 km
19.	Nowa Góra	0,25 km
20.	Paszkowice	3,00 km
21.	Pilichowice	5,20 km
22.	Poręba	0,70 km
23.	Ruszenice	2,10 km
24.	Sielec	0,50 km
25.	Skórkowice	12,90 km
26.	Skumros	2,20 km
27.	Soczówki	1,15 km
28.	Straszowa Wola	2,50 km
29.	Topolice	4,50 km
30.	Trojanowice	2,20 km
31.	Widuch	2,60 km
32.	Zdyszewice	4,10 km
33.	Żarnów	14,43 km

7.3. Edukacja

Gmina Żarnów jest organem prowadzącym dla Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej – Curie w Klewie oraz Szkoły Podstawowej im. Juliana Bartoszewicza w Żarnowie.

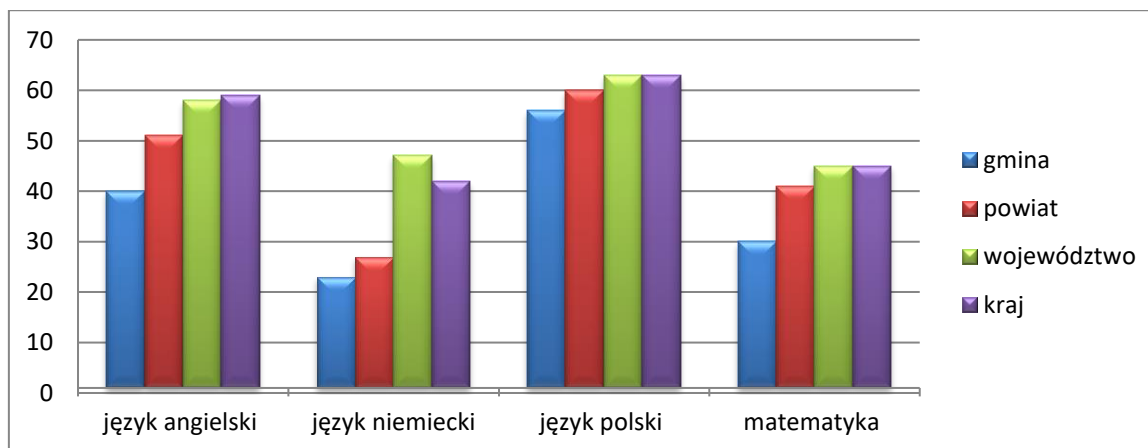
1. Uczniowie

Zgodnie z danymi zawartymi w Systemie Informacji Oświatowej, na dzień 30 września 2019 roku, liczba uczniów uczęszczających do ww. szkół wynosiła 519, a liczebność w poszczególnych klasach przedstawiała się następująco:

Klasa	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Poniżej „0”	44	2
„0”	55	3
I	51	3
II	41	3
III	54	3
IV	37	4
V	71	4
VI	71	3
VII	43	3
VIII	52	3
Razem:	519	33

W 2019 r. przestały funkcjonować gimnazja.

Do egzaminu ósmoklasisty, który został przeprowadzony w 2019 r., przystąpiło 53 uczniów. Wyniki, jakie zdobyli uczniowie, przedstawia poniższy wykres. Zestawienie obejmuje dane dla gminy, powiatu, województwa oraz kraju (wartości wyrażone zostały w %). Wyniki są niezadawalające, dyrektorzy szkół i nauczyciele placówek oświatowych w Gminie Żarnów, podejmują starania, by ten stan poprawić w najbliższej przyszłości.

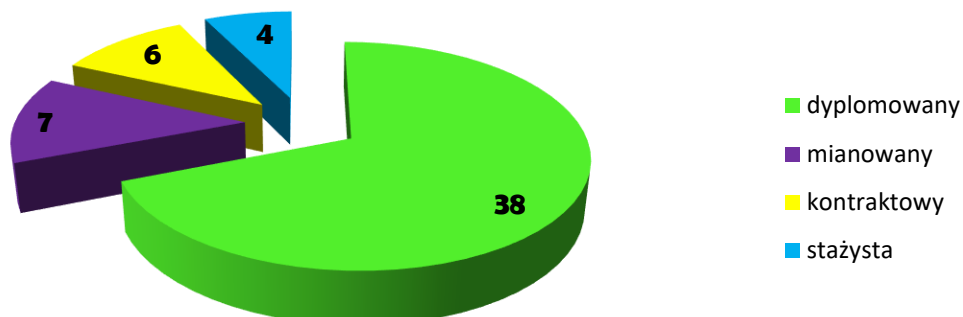
2. Nauczyciele

Na koniec 2019 r. w szkołach prowadzonych przez Gminę Żarnów zatrudnionych jest ogółem 55 nauczycieli. W większości nauczyciele pracujący w naszych szkołach posiadają kwalifikacje w zakresie nauczania kilku przedmiotów lub też kwalifikacje w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

Podział nauczycieli według stopnia awansu zawodowego (dyplomowany, mianowany, kontraktowy, stażysta) ilustruje poniższy wykres:

Nauczyciele w podziale na stopnie awansu zawodowego

3. Projekty szkolne finansowane ze źródeł zewnętrznych

Gmina jako organ prowadzący, ubiegała się o zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej z 0,4% rezerwy w roku 2019 z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych, polegających na wzroście liczby uczniów w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na 2019 r. Dofinansowanie do zadań oświatowych zostało przyznane w wysokości 59.204 zł.

W 2019 zostało wykonane zadanie „Utworzenie punktu dydaktycznego pn. „Magiczny Ogród” przy Szkole Podstawowej im. J. Bartoszewicza w Żarnowie”. Umowa z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na realizację projektu została podpisana w grudniu 2018 r. Wysokość dofinansowania to 49.972,44 zł, a wkład własny gminy – 7.960,56 zł.

W grudniu 2019 r. została podpisana umowa z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na realizację projektu „Utworzenie punktu dydaktycznego „Ogród pełen tajemnic” przy Szkole Podstawowej im. M. Skłodowskiej - Curie w Klewie”. Całkowita wartość projektu to 58.233,00 zł, 48.883,00 zł wynosi dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi (83,94% wartości projektu), a 9.350,00 zł to wkład własny gminy (16,06% wartości projektu). Termin realizacji – 2020 rok.

We wrześniu 2019 r. zostało oddane do użytku boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej im. Marii Skłodowskiej – Curie w Klewie. Całkowita wartość projektu to 206.785,20 zł, z czego dofinansowanie z Województwa Łódzkiego wynosiło 90.000,00 zł, a 116.785,20 zł to wkład własny gminy.

4. Dowóz uczniów do szkół.

Gmina Żarnów zajmuje rozległy obszar, dlatego też organizacja dowozu uczniów do szkół wymaga zatrudniania przewoźnika zewnętrznego. Uczniowie dowożeni byli przez trzy autobusy gminne w okresie styczeń – czerwiec, a od września są to dwa pojazdy gminne. Dwie, a od września trzy trasy obsługiwane są przez firmę zewnętrzną, która corocznie wyłaniana jest zgodnie z prawem zamówień publicznych. Do szkół prowadzonych przez Gminę Żarnów dowożonych jest ogółem 365 uczniów. Gmina zapewnia dostępność do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych poprzez finansowanie dowozu tych uczniów do szkół poza terenem gminy (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Skarżysku – Kam., Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w

Baryczy, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy „Centrum Edukacji i Rozwoju” w Opocznie). Łączny koszt dowozu dzieci do szkół i placówek wyniósł w minionym roku 549 021,10 zł.

5. Baza oświatowa

Baza lokalowa, jaką dysponują jednostki oświatowe to 3 budynki – budynek Szkoły Podstawowej w Klewie oraz dwa budynki Szkoły Podstawowej w Żarnowie (w tym jeden po byłym gimnazjum, przy którym jest także hala sportowa). Szkoły są systematycznie doposażane w pomoce dydaktyczne, zarówno ze środków zewnętrznych (realizacja projektów) jak i w ramach środków własnych gminy. Uczniowie mogą korzystać ze stołówki szkolnej (Szkoła Podstawowa w Żarnowie) lub mają zapewnione dożywianie w formie cateringu (Szkoła Podstawowa w Klewie).

6. Wychowanie przedszkolne

Na terenie Gminy Żarnów dzieci mogą korzystać z wychowania przedszkolnego, które jest dostępne w formie oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych oraz niepublicznym przedszkolu. Na koniec roku 2019 z wychowania przedszkolnego w placówkach publicznych korzystało 44 dzieci (4 i 5-latki) a do placówki niepublicznej uczęszczało 65 dzieci (3,4 i 5-latki).

W 2019 r. placówce niepublicznej została przekazana – zgodnie z obowiązującym prawem – dotacja w wysokości 412 905,12 zł.

7. Ogólne wydatki gminy związane z oświatą

W 2019 r. została przyznana Gminie Żarnów subwencja oświatowa w wysokości 4 747 089,00 zł. Z tej kwoty 286 021,79 zł przeznaczone było na edukację uczniów niepełnosprawnych. Subwencja obejmowała 459 uczniów wszystkich szkół podstawowych i gimnazjum na terenie gminy oraz 53 dzieci, które ukończyły 6 lat i uczęszczały do oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Rokiem bazowym dla obliczenia subwencji na rok 2019 był rok 2018 i dane zawarte w Systemie Informacji Oświatowej wg stanu na dzień 30 września. Ogólne wydatki związane z prowadzeniem szkół wynosiły 5 861 654,06 zł i zalicza się do nich: wydatki na prowadzenie szkół podstawowych oraz oddziałów przedszkolnych przy tych szkołach (wynagrodzenia, wydatki rzeczowe), wydatki związane z prowadzeniem ostatnich klas gimnazjum (wynagrodzenia), doksztalcanie nauczycieli, prowadzenie stołówki szkolnej, funkcjonowanie świetlic szkolnych. Na dowóz uczniów do szkół i placówek wydano kwotę 549 021,10 zł.

Dotacje i subwencje			
Dział	Rozdział	Nazwa	Wartość
758	75801	Subwencja oświatowa	4 747 089,00 zł
801	80153	Dotacja na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne oraz sfinansowanie kosztów zakupu	32 555,38 zł
801	80195	Dotacja na utworzenie punktu dydaktycznego "Magiczny Ogród" przy SP w Żarnowie	49 972,44 zł
Łącznie			4 829 616,82 zł

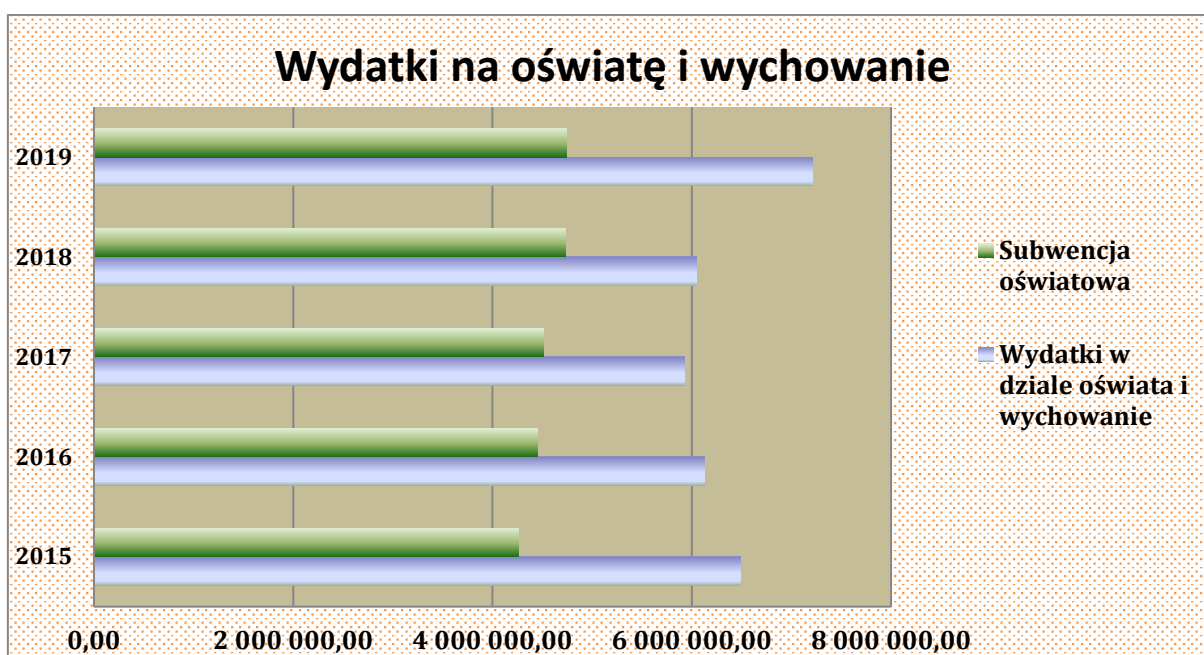

Wydatki - oświata i świetlice			
Dział	Rozdział	Nazwa	Wydatek
801		Oświata i wychowanie	7 214 692,42 zł
		Szkoły podstawowe	4 365 706,61 zł
	80101		
		SP w Żarnowie	3 512 500,77 zł
		SP w Klewie	853 205,84 zł
	80103	Oddziały przedszkolne w SP	550 778,39 zł
		SP w Żarnowie	355 325,09 zł
		SP w Klewie	195 453,30 zł
	80104	Przedszkola	30 779,23 zł
		Inne formy wychowania przedszkolnego	421 724,66 zł
	80106		
		wydatki na realizację statutowych zadań	8 819,54 zł
		dotacja dla Radosnej Dolinki	412 905,12 zł
	80110	Gimnazjum	477 645,50 zł
	80113	Dowożenie dzieci do szkół	549 021,10 zł
	80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	18 790,29 zł
		SP w Żarnowie	13 103,00 zł
		SP w Klewie	5 687,29 zł
	80148	Stołówki szkolne i przedszkolne	220 179,04 zł
	80150	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy	332 682,45 zł
		SP w Żarnowie	260 442,98 zł
		SP w Klewie	72 239,47 zł
	80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, mat. Edukacyjnych lub mat. Ćwiczeniowych	32 159,86 zł
	80195	Pozostała działalność	215 225,29 zł
854		Edukacyjna opieka wychowawcza	350 427,56 zł
	85401	Świetlice szkolne	228 554,23 zł
		SP w Żarnowie	225 190,87 zł
		SP w Klewie	3 363,36 zł
	85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	121 873,33 zł
	85446	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	0,00 zł
Łącznie			7 565 119,98 zł

Wydatki	Subwencje i dotacje	Środki własne
7 565 119,98 zł	4 829 616,82 zł	2 735 503,16 zł

Rok	Wydatki w dziale Oświata i wychowanie	Subwencja oświatowa
2015	6 485 080,44	4 264 499,00
2016	6 127 529,42	4 455 299,00
2017	5 924 646,93	4 511 030,00
2018	6 052 025,54	4 736 401,00
2019	7 214 692,42	4 747 089,00

W minionym roku została udzielona pomoc **materialna dla uczniów**. Były to **stypendia i zasiłki szkolne**. Ogólna kwota wypłaconych stypendiów i zasiłków wyniosła 121 873,33 zł, z czego 96 922,66 zł pochodziło z dotacji, 24 374,67 zł ze środków własnych.

7.4. Polityka społeczna

I. Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarnowie jest realizatorem pomocy społecznej na terenie Gminy Żarnów. Pomocy udziela się w oparciu o wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania. W 2019 roku pracownicy socjalni przeprowadzili 493 wywiadów środowiskowych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarnowie w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku realizował świadczenia:

Raport o stanie Gminy Żarnów za rok 2019

Udzielone świadczenia w 2019 roku:

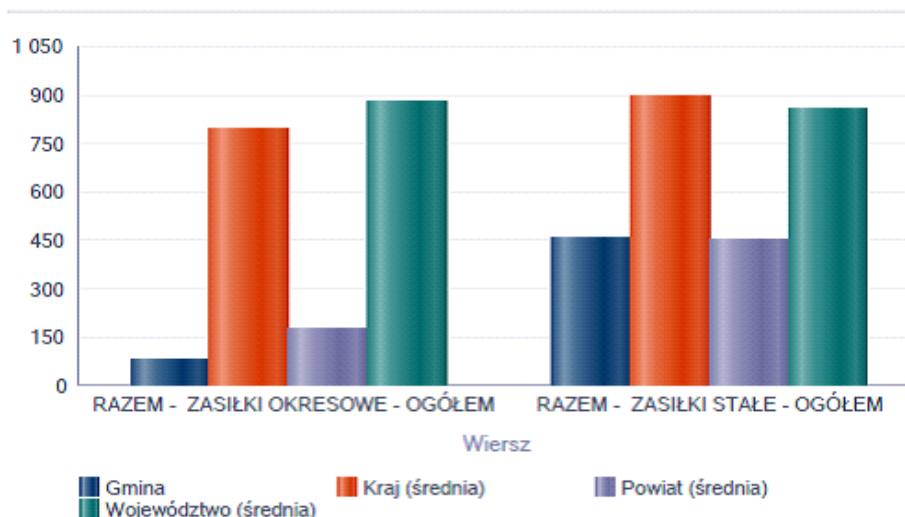
LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	
RAZEM	275	x	439 688	202	493
ZASIŁKI STAŁE OGÓŁEM	41	411	229 743	40	45
z tego: środki własne	x	x	0	x	x
dotacja	x	x	229 743	x	x
w tym przyznane dla osoby: samotnie gospodarującej	37	365	212 646	37	37
pozostającej w rodzinie	4	46	17 097	3	8
ZASIŁKI OKRESOWE OGÓŁEM	32	82	23 457	30	48
z tego: środki własne	x	x	0	x	x
dotacja	x	x	23 457	x	x
w tym przyznane z powodu: bezrobocia długotrwałej choroby	21	41	12 343	21	31
niepełnosprawności	10	25	6 832	10	18
Inne	4	14	3 806	3	8
SCHRONIENIE	2	2	476	2	4
POSILEK	2	142	3 042	2	2
w tym dla: dzieci	117	13 650	46 516	67	295
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓŁEM	115	13 433	46 516	66	292
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	14	3 542	71 200	14	16
ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	1	1	500	1	2
w tym: zasiłki specjalne celowe	108	x	65 230	104	217
PRACA SOCJALNA	27	38	11 767	27	50
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	x	x	x	167	318
	15	168	404 428	15	15

Źródło: Dane własne - sprawozdania

Liczba świadczeń w 2019 roku

Poziom	Świadczenia	Liczba świadczeń
Gmina	ZASIŁKI OKRESOWE – OGÓŁEM	82
Powiat (średnia)	ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	411
	ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	183
Województwo (średnia)	ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	440
	ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	784
Kraj (średnia)	ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	813
	ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	653
	ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	775

Źródło: Dane własne - ocena zasobów pomocy społecznej

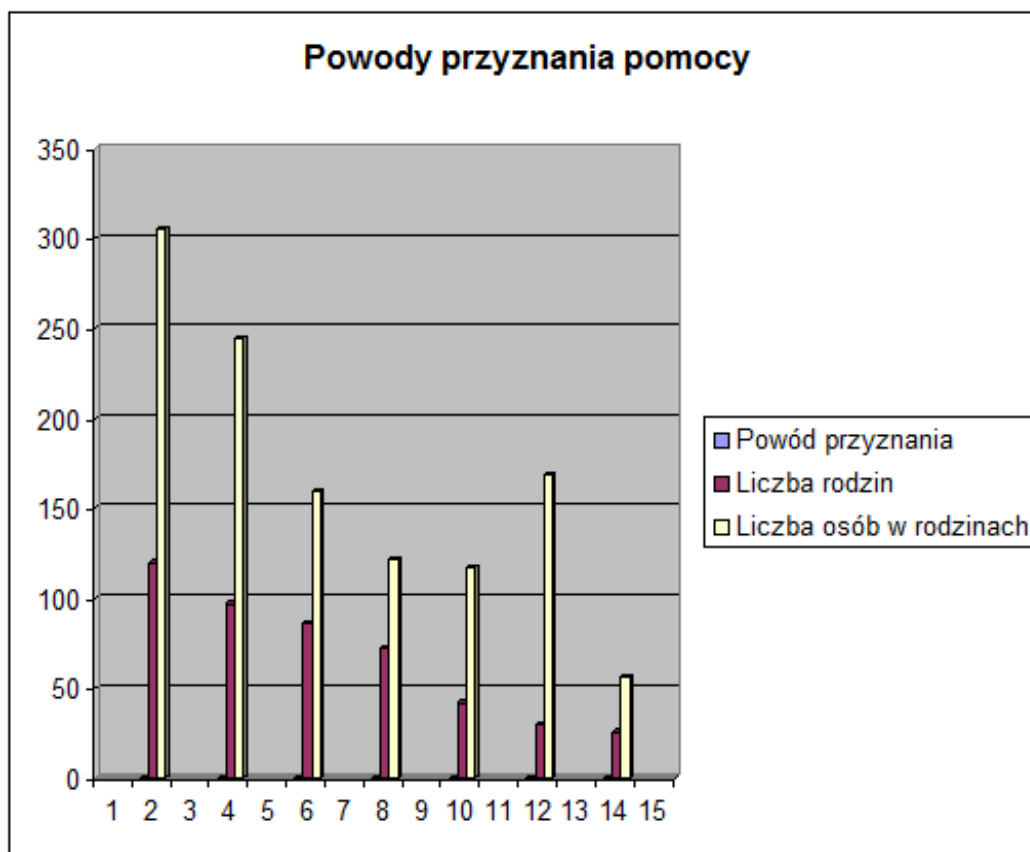

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów: ubóstwa; sieroctwa; bezdomności; bezrobocia; niepełnosprawności; długotrwałej lub ciężkiej choroby; przemocy w rodzinie; potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizmu lub narkomanii; zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Powody przyznania pomocy w 2019 roku

Powód przyznania	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	126	293
Długotrwała lub ciężka choroba	107	241
Niepełnosprawność	53	79
Bezrobocie	50	119
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	30	128
Wielodzietność	17	85
Alkoholizm	18	27

Źródło: Dane własne- sprawozdania

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zlecone gminie z zakresu: świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego „500+”, świadczenia „Dobry Start”, Karty Dużej Rodziny.

Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekunów, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz koszty obsługi

L.p.	Wyszczególnienie	Realizacja świadczeń w roku bieżącym				Razem wykorzystana dotacja
		Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń	
1	zasiłek rodzinny (a+b+c), z tego:	663	363	6 283	707 344,04	707 344,04
	a) zasiłek rodzinny na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia	X	X	1589	143 051,23	143 051,23
	b) zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	X	X	4 159	496 448,91	496 448,91
	c) zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	X	X	535	67843,90	67843,90
2	dodatek z tytułu opieki	23	X	170	65 306,82	65 306,82

Raport o stanie Gminy Żarnów za rok 2019

3	nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego dodatek z tytułu urodzenia dziecka	30	X	57	26 523,08	26 523,08
4	dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	11	X	139	25 429,72	25 429,72
5	dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	26	X	255	26 625,42	26 625,42
6	dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	425	X	661	36 278,21	36 278,21
7	dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	132	X	907	65 363,40	65 363,40
8	dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	94	X	980	90 388,67	90 388,67
9	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	30	X	57	44 000,00	44 000,00
10	świadczenie rodzicielskie	14	X	90	83 606,80	83 606,80
11	zasilek pielęgnacyjny	250	X	2 863	470 997,31	470 997,31
12	świadczenie pielęgnacyjne	25	X	290	463 028,00	463 028,00
13	specjalny zasiłek opiekuńczy	20	X	200	122 947,40	122 947,40
14	jednorazowe świadczenie za "za życiem"	1	1	1	4 000,00	4 000,00
15	składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	14	X	147	55 065,27	55 065,27
16	składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	18	X	135	29 891,00	29 891,00
17	koszty obsługi ustawy o świadczeniach rodzinnych - 3% otrzymanej dotacji pomniejszonej o świadczenie rodzicielskie i koszty	X	X	X	69 978,60	69 978,60

	obsługi świadczenia rodzicielskiego					
18	koszty obsługi ustawy o świadczeniach rodzinnych - 30 zł od wydanej decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia rodzicielskiego	X	X	X	210,00	210,00
19	koszty obsługi ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"	X	X	X	123,00	123,00
20	zasilek dla opiekuna	12	12	177	76 720,00	76 720,00
21	składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacone za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	2	X	72	2 047,44	2 047,44
22	koszty obsługi ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	X	X	X	2 363,00	2 363,00
23	świadczenie z funduszu alimentacyjnego	23	14	235	79 711,95	79 711,95
24	koszty obsługi ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	X	X	X	2 391,00	2 391,00
25	Ogółem	1 813	390	13 719	2 550 340,13	2 550 340,13

Źródło: Dane własne- sprawozdania

Ponadto w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku Ośrodek wypłacił świadczenia wychowawcze „500+” dla 954 dzieci, liczba rodzin - 551, liczba świadczeń - 9 458 na kwotę 4.706 734,35 zł oraz świadczenia „Dobry Start” dla 662 dzieci na kwotę 198.600 złotych. W 2019 roku przyznano Karty Dużej Rodziny dla 114 rodzin a wydano 267 kart. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarnowie informuje w 2019 r. wydawał skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Żywność wydawana była przez Fundację "INTERREGION", Centrum Integracji Społecznej "Zielone Światło" w Żarnowie, na terenie Gminy Żarnów w dwóch punktach: w Żarnowie i Chelstach. W 2019 roku wydano 53 skierowania dla 104 osób w rodzinie.

Poza wymienionymi świadczeniami pracownicy Ośrodka świadczą pracę socjalną skierowaną na pomoc osobom czy rodzinom we wzmacnianiu i częściowym odzyskaniu przez nich zdolności do funkcjonowania w środowisku poprzez poradnictwo czy pośrednictwo w załatwianiu spraw bytowych, z którymi niejednokrotnie klienci Ośrodka nie mogli się sami uporać. Jest to głównie:

- pomoc przy kompletowaniu dokumentów do różnych instytucji,
- pomoc informacyjno – doradcza we wszelkich koniecznych sytuacjach,
- pomoc w wypełnianiu różnego rodzaju druków, np. rozliczanie PIT
- pisanie pism, podań, wniosków do różnych instytucji, głównie do sądu, ZUS-u, KRUS-u, o ustalenie stopnia niepełnosprawności,

- pełnienie pośrednika pomiędzy klientem, a różnymi instytucjami, szczególnie w przypadku osób niezaradnych życiowo,
- motywowanie do leczenia odwykowego osób uzależnionych
- kierowanie wniosków na leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wykonanie planu wydatków budżetowych w 2019r. Pomoc Społeczna w Żarnowie

Rozdział	Wydatki	Środki z dotacji	Środki własne
85202 Domy pomocy społecznej	404 428,49	-	404 428,49
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	23 427,63	23 427,63	-
85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	41 142,04	23 456,99	17 685,05
85216 Zasiłki stałe	229 742,62	229 742,62	
85219 Ośrodki pomocy społecznej	402 940,32	109 851,00	293 089,32
- wynagrodzenia pracowników	345 188,51	109 851,00	235 337,51
-bieżąca działalność jednostki	57 751,81	-	57 751,81
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	70 369,68	-	70 369,68
85230 Pomoc w zakresie dożywiania	96 916,41	76 495,00	20 421,41
85501 Świadczenia wychowawcze	4 769 738,35	4 769 738,35	-
85502 Świadczenia rodzinne	2 550 340,13	2 550 340,13	-
85503 Karta Dużej Rodziny	790,88	790,88	-
85504 Wspieranie rodziny	307 284,87	211 532,80	95 752,07
- dobry start	205 260,00	205 260,00	-
-asystent rodziny	102 024,87	6 272,80	95 752,07
85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	19 119,50	19 119,50	-
Wydatki razem:	8 916 240,92	8 014 494,90	901 746,02

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Żarnowie

WTZ jest placówką pobytu dziennego. Liczba uczestników w 2019 roku – 30 osób.

Plan działalności WTZ określa cztery płaszczyzny oddziaływań rehabilitacyjnych:

- rehabilitacja społeczna
- rehabilitacja zawodowa
- rehabilitacja psychologiczna
- rehabilitacja fizyczna.

Program realizowany jest w pracowniach WTZ i dostosowany jest do indywidualnych potrzeb uczestników. Prowadzona jest również pomoc psychologiczna i rehabilitacja. Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach 5 osobowych w pracowniach terapeutycznych: gospodarstwa domowego, rękodzielniczej, techniczno – stolarskiej, artystycznej, komputerowo – poligraficznej, krawieckiej.

Pracownia Gospodarstwa Domowego. Celem nadrzędnym pracowni gospodarstwa domowego w 2019 r. było prowadzenie terapii społecznej i zawodowej uczestników placówki poprzez przygotowanie uczestników do jak największej samodzielności podczas przygotowania posiłków oraz prawidłowej obsługi sprzętu elektrycznego niezbędnego podczas wykonywania tych czynności. W ramach zajęć uczestnicy doskonalą swoje umiejętności w zakresie przygotowywania codziennych i okolicznościowych posiłków, obsługi kulinarnej podczas uroczystości świątecznych oraz nauki przyrządzania różnych potraw. Podczas zajęć uczestnicy doskonalili umiejętność przygotowywania potraw według podanego przepisu (ciasteczka i ciasta, drugie dania, zupy, przygotowywanie sałatek na zimę i przetworów). Zdobywają wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu metod i technik obróbki kulinarnej. Praca z uczestnikami przebiega w oparciu o założenia Indywidualnego Programu Rehabilitacji, który zawiera cele, metody i planowane efekty terapii.

Zadania realizowane w ramach w pracowni w 2019 r.:

- Znajomość zasad prawidłowej obróbki warzyw, owoców oraz mięs.
- Doskonalenie umiejętności prawidłowego nakrywanie stołu.
- Nauka lub doskonalenie umiejętności obsługi urządzeń gastronomicznych i sprzętów domowych takich jak: mikser, sokowirówka, robot kuchenny, blender, zmywarka, piekarnik itp..
- Doskonalenie współpracy w grupie.
- Doskonalenie umiejętności porządkowych.
- Zachęcanie do prezentowania przed grupą swoich zainteresowań poznawczych, kulturalnych.
- Usprawnianie koordynacji wzrokowo – ruchowej (podczas pisania, odwzorowywania szablonów, obierania, krojenia oraz wygniatania ciasta lub wykrawania ciastek).
- Rozwijanie umiejętności samoobsługowych.

Formy treningów i umiejętności zachowań prowadzone w pracowni:

- umiejętności kulinarne i zdrowego żywienia
- umiejętności praktyczne w domu (wyszukiwanie nowych przepisów)
- higiena osobista i dbałość o stanowisko pracy
- podstawa umiejętności komunikacji społecznej

Pracownia plastyczno – rękodzielnicza. W 2019 r. uczestnicy zapoznali się z podstawowymi technikami plastycznymi, rozwijali i doskonalili sprawność manualną, stali się bardziej kreatywni, pomysłowi i twórczy.

W pracowni odkrywane były indywidualne talenty twórcze uczestników i wykonywało się w niej takie prace, jak:

- prace rysunkowe,

- malowanie obrazków różnymi technikami malarskimi,
- prace rękodzielnicze z papieru, bibuły i różnych naturalnych elementów (szyszek, żołądzi, mchu, patyków, kory itp),
- wykonywanie ozdób i dekoracji,
- wykonywanie kartek okolicznościowych,
- robienie stroików świątecznych.

W zakresie form treningów i umiejętności komunikacji społecznej realizowane były:

- doskonalenie podstawowych umiejętności komunikacji społecznej poprzez rozmowy podczas zajęć, dawanie poleceń potrzebnych przy wykonywaniu zadań, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie.
- utrwalanie umiejętności i dbałość o wygląd zewnętrzny poprzez rozmowy na temat odpowiedniego dobierania stroju na poszczególne okazje, uwrażliwianie w tej kwestii a także wyrabianie nawyku dbania o higienę osobistą: mycie rąk, zębów po posiłku itp
- rozwijanie umiejętności praktycznych w domu poprzez wdrażanie do dbania o czystość i porządek w pracowni,
- przygotowanie do podjęcia pracy poprzez utrwalanie zasad potrzebnych przy przygotowaniu stanowiska pracy, dbania o porządek na stanowisku pracy, przestrzeganie czasu pracy. Kształtowane są umiejętności takie jak; cierpliwość oraz dokładność w wykonywaniu prac.

Pracownia stolarsko – techniczna wyposażona była w 2019 r. w maszyny i elektronarzędzia stosowane przy obróbce drewna. Głównym celem pobytu uczestników w pracowni jest zapoznanie się z zasadą obsługi podstawowych narzędzi ręcznych (młotek piła ręczna) i elektronarzędziami do obróbki drewna takich jak: wyrzynarka, wycinarka, wypalarka, wiertarka i szlifierka.

Dodatkowo ważnym elementem pracy w pracowni w poprzednim roku było rozróżnianie oraz dobór odpowiedniego narzędzia do wykonywanej pracy. Podopieczni uczyli się jak malować, lakierować, konserwować i zabezpieczać drewno i wyroby z drewna przed zniszczeniem. Uczestnicy rozmawiali ze sobą podczas konstruowania różnych prac i doskonalili w ten sposób proces komunikacji społecznej.

W pracowni stolarsko-technicznej w 2019 roku uczestnicy (przestrzegając ogólnych zasad BHP tzn. ubrani w odzież ochronną, tj. fartuchy, rękawice, okulary dbając poniekąd w ten sposób również o higienę osobistą) pod nadzorem instruktora wykonywali różne ozdobne, użytkowe wyroby z drewna i materiałów drewnopochodnych. Ponadto wykonywane były wszelkie ramki do obrazów oraz elementy wykorzystywane w innych pracowniach. Uczestnicy podczas pracy nabywali umiejętności potrzebne w przyszłej pracy i życiu codziennym.

Pracownia wykonywała produkty dla innych pracowni np. ramy, podkładki pod stroiki, stelaże itp. Dodatkowo uczestnicy wykonywali drobne naprawy na terenie naszego ośrodka (np. naprawa zamków w drzwiach, naprawa zawiasów oraz drobnych poprawek hydraulicznych). Zadaniem pracowni w 2019 było również porządkowanie terenu WTZ (np. koszenie trawy, odgarnianie śniegu zimą, usuwanie liści itp.). Zadaniem pracowni jest również naliczanie treningu ekonomicznego i wypłacanie go podopiecznym.

Pracownia artystyczna. W ramach form treningów i umiejętności zachowań prowadzonych w pracowni artystycznej w roku 2019 podejmowane były działania terapeutyczne mające na celu rozwijanie i doskonalenie umiejętności komunikacji społecznej, dążenie do budowania więzi międzyludzkich, rozwijanie zdolności twórczych uczestników, improwizacji, własnej prezentacji. Wszystkie wykorzystane formy kontaktu

uczestników ze sztuką tj. muzyką, filmem, książką i teatrem pozwalają im na rozwijanie „ukrytych” możliwości i zdolności twórczych. Zajęcia w pracowni artystycznej nie tylko umuzykalniają uczestników, a także kształcą koncentrację i podzielność uwagi, kształtują umiejętność słuchania i obcowania z różnymi dziedzinami sztuki. Ze względu na zespołowy sposób realizacji zajęć (wspólne muzykowanie, występy aktorskie) program pracowni uczy wzajemnej tolerancji, akceptacji, cierpliwości i wytrzymałości oraz poczucia odpowiedzialności za wykonywaną pracę i umiejętności wzajemnej współpracy w grupie. A w konsekwencji w przyszłości nabycie umiejętności i zdolności do podjęcia pracy przez uczestnika.

Ponadto w trakcie zajęć pobudza się inwencję twórczą, fantazję, rozwija zdolność przeżywania muzyki i wyrażania dostrzeżonych zjawisk. Podczas zajęć terapeutycznych kształtuje się umiejętność wszechstronnej obserwacji, spostrzegawczości, pamięci wzrokowej i słuchowej. Rozwijana jest wrażliwość na barwy, formy, światło, ruch i dźwięk.

Pracownia komputerowo – poligraficzna. Działalność pracowni komputerowo – poligraficznej w 2019 r. miała na celu zapoznanie uczestników z możliwościami jakie daje komputer. Podczas zajęć uczestnicy uczyli się obsługi komputera, podstawowych umiejętności korzystania z różnych programów edukacyjnych, użytkowych, a także programów do obróbki zdjęć i grafiki. Podopieczni nabywali również wiedzę z zakresu obsługi drukarki laserowej i atramentowej, skanera, aparatu fotograficznego, rzutnika, urządzeń poligraficznych, takich jak laminator, gilotyna do papieru, bindownica oraz posługiwania się Internetem. Dzięki zastosowaniu technologii jakie daje pracownia, podopieczni kształtują rozwój koordynacji wzrokowo-ruchowej, procesy poznawcze (uwaga, koncentracja, pamięć, logiczne myślenie), doskonałą pisownię w oparciu o zasady interpunkcji i ortografii, jak również rozwijają indywidualne zdolności uczestników. Zdobytą wiedzę wykorzystali do prowadzenia dokumentacji wydarzeń z działalności Warsztatu, prowadząc nasz profil na Facebooku oraz stronę internetową. W pracowni powstają także kartki okolicznościowe, dyplomy, zaproszenia, itp.

Higiena osobista i dbałość o wygląd zewnętrzny. Trening ten realizowany był w formie wykładów z elementami metod aktywnych: (burza mózgów, scenki dramatyczne, pokazów, pogadanki grupowe, rozmowy indywidualne, codzienne ćwiczenia praktyczne). Nabywanie, poszerzanie wiedzy dotyczącej schludnego wyglądu oraz trenowanie umiejętności zachowania czystego wyglądu. Poszerzanie wiedzy dotyczącej prawidłowego sposobu przechowywania odzieży. Trenowanie umiejętności niezbędnych do zachowania czystości odzieży. Nabycie wiedzy i trenowanie umiejętności dotyczących dopasowywania odzieży do wieku, okoliczności i warunków pogodowych. Doskonalenie preferencji dotyczących sposobu i stylu ubierania. Nabywanie, poszerzanie wiedzy dotyczącej różnych możliwości indywidualnych w zakresie kontroli potrzeb fizjologicznych. Wzbudzanie tolerancji na potrzeby innych. Nabywanie, poszerzanie wiedzy i umiejętności przestrzegania zasad intymności w sytuacji załatwiania potrzeb fizjologicznych.

Przypominanie oraz trenowanie umiejętności utrzymania czystości włosów, paznokci, jamy ustnej, ubioru, bielizny, otoczenia (porządek na stanowisku, w domu: kuchnia, łazienka). Kształtowanie zachowań prozdrowotnych oraz uświadamianie konsekwencji zaniedbań w tej sferze. Umożliwienie Uczestnikom korzystania z natrysku. Prezentowanie poszczególnych etapów mycia z wykorzystaniem odpowiednich kosmetyków do utrzymania czystości i higieny ciała. W pracowni w komputerowo – poligraficznej w ramach zajęć odbywa się również trening umiejętności praktycznych oraz przygotowanie do podjęcia pracy.

Sala fizjoterapii. W okresie sprawozdawczym objętych było 30 uczestników. W 2019 r. w sali fizjoterapii odbywały się zajęcia, które miały na celu:

- uaktywnienie fizyczne
- poprawa ogólnej sprawności fizycznej
- poprawa koordynacji ruchowej
- kształtowanie prawidłowej postawy ciała
- redukcja nadmiernej masy
- utrzymanie i wzmacnianie siły mięśniowej
- zachowanie pełnego zakresu ruchu w stawach
- likwidacja przykurczów

Realizacja tych celów odbywa się poprzez ćwiczenia na sprzęcie rehabilitacyjnym, gry i zabawy ruchowe na powietrzu, ćwiczenia ogólnokondycyjne i wzmacniające partie mięśniowe, zabiegi fizykalne i światłolecznictwo zgodnie z zaleceniami lekarskimi (leczenie stanów bólowych i zapalnych), ćwiczenia korekcyjne. Dysponujemy salą rehabilitacyjną oraz korzystamy z hali sportowej szkoły podstawowej oraz boiska „Orlik”. Posiadamy również podstawowy sprzęt: rower rehabilitacji, bieżnię, UGULL z osprzętem podstawowym DIATRONIC oraz stolik do terapii manualnej, a także drobny sprzęt do rehabilitacji ruchowej: materace, piłki, itd. Większa część uczestników nie miała w przeszłości kontaktu z zajęciami rehabilitacyjnymi więc ważne było wyjaśnienie i przekonanie ich co do celowości oraz skuteczności ćwiczeń. W zakresie zajęć rehabilitacji ruchowej opieramy się na podziale uczestników na dwie grupy: - schorzenia narządu ruchu, - niedorozwój umysłowy (włącznie z zespołem Downa oraz choroby psychiczne). Ze względu na rodzaj niepełnosprawności stosujemy odpowiednie ćwiczenia, metody i techniki rehabilitacyjne.

Zgodnie z Planem Działalności Warsztatu i programami poszczególnych pracowni :

- Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu środowiskowego, obserwacji, działań i zachowań w Warsztacie, szczegółowej punktowej oceny.
- Program jest realizowany w pracowni wiodącej i innych pracowniach według indywidualnych potrzeb.
- Prowadzone jest także wsparcie psychologiczne i terapia psychologiczno-socjologiczna oraz rehabilitacja lecznicza w zakresie *kinezyterapii*.
- Dużą wagę przywiązuje się do umiejętności zdrowego i aktywnego wypoczynku.
- Realizowane w WTZ indywidualne programy rehabilitacji i terapii są autorskimi programami tej placówki. Zostały one podzielone na działy: zaradność osobista, samodzielność społeczna - wypełnianie ról społecznych, rehabilitacja społeczna i zawodowa, rehabilitacja funkcjonalna, formy pracy, metody pracy, wskazania do zajęć dodatkowych, formy współpracy z rodzicami lub opiekunami (lub alternatywne).
- W każdym dziale jest kilka podrozdziałów, które umożliwiają uszczegółowienie, skonkretyzowanie i zindywidualizowanie programów dla poszczególnych uczestników.
- Programy są okresowo oceniane, modyfikowane i doskonalone
- Na podstawie IPR poszczególni uczestnicy decyzją Rady Programowej dobywają praktyki zawodowe w zakładach pracy.

Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej finansowana jest ze środków PFRON-90%, środków powiatu – 10% oraz środków własnych pochodzących ze sprzedaży wyrobów. W 2019 roku środki na działalność WTZ to: 611 498,00 zł (542 880,00 zł – PFRON, 60 320,00 zł – Powiat Opoczyński oraz 8 298,00 zł – środki własne.)

Dom Dziennego Pobytu „Senior – WIGOR” w Niemojowicach

Dom Dziennego Pobytu „Senior – WIGOR” w Niemojowicach jest placówką pobytu dziennego, który powstał w roku 2016 w ramach Programu Wieloletniego „Senior – WIGOR”, obecnie „Senior +” Gmina Żarnów jako JST przystąpiła do programu i w ramach Modułu I – utworzenia, a później Modułu II- zapewnienie funkcjonowania Domu Dziennego Pobytu przystąpiła do składania oferty i do chwili obecnej jest beneficjentem Programu. Gmina Żarnów jest zobowiązana do wykazania utrzymania trwałości realizacji zadania przez okres co najmniej 3 lat od dnia następującego po dniu zakończenia realizacji zadania w ramach Programu. Program finansowany jest z budżetu Gminy 60 % i środków z dotacji 40 %. Program skierowany jest dla 25 uczestników po 60 roku życia, które kierowane są do placówki przez Kierownika GOPS w Żarnowie. Wszystkie osoby spełniają warunki wynikające z kryteriów programowych. Od Seniorów pobierane są opłaty z racji korzystania z różnego rodzaju usług, które są podstawowymi usługami świadczonymi przez Domu Dziennego Pobytu „Senior – WIGOR” w Niemojowicach. Głównym celem działalności jest zapewnienie wsparcia i pomocy osobom starszym z Gminy Żarnów. Cel ten jest realizowany przez przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji, ograniczenie skutków niepełnosprawności fizycznej, opiekę i pomoc w rozwiązywaniu problemów, aktywizowanie do dalszego podejmowania wysiłku w życiu codziennym, wzrost poczucia wartości i rozwijanie sprawności ruchowej i umysłowej.. Wszystkie podejmowane działania w ramach zadania publicznego aktywizują i wspierają Seniorów, dając im możliwość rozwoju, poprawy jakości życia w sferze psychicznej, fizycznej i społecznej.

Usługi realizowane w Domu Dziennego Pobytu „Senior – WIGOR” w Niemojowicach:

- usługi socjalne (jeden gorący posiłek dziennie, pomoc w umawianiu wizyt lekarskich, pranie, prysznic, rozmowy dotyczące różnych problemów dnia codziennego, pomoc w załatwianiu spraw administracyjnych)
- edukacyjne (warsztaty na temat: prawo wyborcze, prawo spadkowe, pierwsza pomoc – współpraca z Forum 4 Czerwca - program ASOS, pogadanka z panią doktor endokrynolog na temat chorób tarczycy, spotkanie z dzielnicowym)
- kulturalno- oświatowe (wyjazdy do kina, wycieczka do Zakopanego, wyjazd do Pacanowa, Kałkowa, Częstochowy, Uniejowa i wycieczki po regionie opoczyńskim)
- sportowo – rekreacyjne (ćwiczenia kręgosłupa z instruktorem, spacer po pobliskim lesie, praca w ogródku kwiatowo-warzywnym, zwiedzanie i aktywność w OSiR Miedzna Murowana)
- aktywności ruchowej i kinezyterapii (gimnastyka, masaże)
- aktywizujące społecznie (udział w spotkaniach świątecznych, okolicznościowych, wspólne biesiadowanie, wyjazd na obchody Dnia Osób Niepełnosprawnych w Opocznie, wyjazd do Drzewicy na przegląd twórczości)
- terapii zajęciowej(ergoterapia, socjoterapia, atreterapia)

Działalność Domu Dziennego Pobytu Senior – WIGOR w 2019 roku finansowana była ze środków dotacji Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w wysokości 90 000,00 zł oraz środków Urzędu Gminy w wysokości 138 998,17 zł. Ponadto placówka sporządza sprawozdania z funkcjonowania placówki, które są monitorowane przez Łódzki Urząd

Wojewódzki i Ministerstwo Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej. Wszystkie wydarzenia i funkcjonowanie są również prowadzone ze ścisłą współpracą Urzędu Gminy w Żarnowie. Funkcjonowanie jednostki „Senior – WIGOR” w Niemojowicach dowiodło, że jej utworzenie było bardzo ważne i potrzebne dla mieszkańców naszej gminy. Zainteresowanie pobytem w Domu Dziennego Pobytu jest duże i dociera do coraz większej liczby seniorów. Dzięki zajęciom w DDP osoby starsze rozwijają i realizują swoje marzenia, otwierają się na kontakty międzyludzkie, chętniej pomagają innym osobom, co pozytywnie wpływa na ich kondycję psychiczną, fizyczną i społeczną.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarnowie aktywnie realizuje gminne programy, których odbiorcami są osoby niepełnosprawne, borykające się z biedą i ubóstwem, a także uzależnione od środków zmieniających świadomość. Są nimi m.in.:

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów

Na podstawie art.176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Uchwałą Nr XIII/108/2015 Rady Gminy Żarnów z dnia 30 grudnia 2015 roku przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żarnów na lata 2016 - 2018, natomiast 28 grudnia 2018 roku Uchwałą Nr III/16/2018 przyjęto nowy Program na lata 2019 - 2021, który jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Programu na lata 2016 - 2018.

Celem głównym Programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Realizacja celu głównego odbywa się poprzez działania w następujących obszarach:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- 2) wsparcie materialne rodzin ubogich z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 3) wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach

Struktura rodzin z dziećmi korzystających z pomocy GOPS w Żarnowie

Wyszczególnienie	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin
Rodziny z dziećmi ogółem	90	387	100
1	25	82	27,8
2	42	173	46,7
3	13	64	14,4
4	5	31	5,6
5	4	27	4,4
6	1	10	1,1
7 i więcej	0	0	0

Z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej najczęściej korzystają rodziny z dwojgiem dzieci, w dalszej kolejności z jednym dzieckiem oraz rodziny wielodzietne.

Rodziny z dziećmi korzystają z różnych form pomocy:

- zasiłków celowych i okresowych, z dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”.

Ponadto rodziny z dziećmi objęte są pomocą z systemu świadczeń rodzinnych i wychowawczych (500+), funduszu alimentacyjnego oraz w ramach rządowego programu „Dobry Start”, rodzinom wydawane są skierowania do banku żywności - pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020 oraz dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza rodzicielska zostaje ograniczona, sąd postanawia o objęciu rodziny nadzorem kuratora lub ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Ponadto nadzorem kuratora ze względu na ograniczenie władzy rodzicielskiej objęta była rodzina z terenu Gminy Żarnów, w której wychowywane jest 1 dziecko.

W związku z problemem bezradności rodzin niewydolnych wychowawczo objęto je szczególną opieką pracowników socjalnych, którzy diagnozują sytuację rodziny i w razie konieczności wprowadzają asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny był zatrudniony na umowę zlecenie w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Wsparciem objętych zostało kilka rodzin, w których wychowują się dzieci.

Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Rola asystenta rodziny polega na aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę. Asystent rodziny współpracuje z osobami reprezentującymi instytucje i służby zainteresowane rozwiązaniem problemu danej rodziny (szkoła, sąd, policja, służba zdrowia, itp.).

Spodziewanym efektem realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma być:

- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa sytuacji dziecka w rodzinie, w tym dziecka niepełnosprawnego,
- powrót dziecka z pieczy zastępczej,
- poprawa stanu zdrowia dzieci przez organizowanie aktywnych form wypoczynku oraz propagowanie zdrowego stylu życia.

Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu własnych możliwości i własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Żarnów.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Uchwalenie programu to zadanie wynikające z art. 6 ust. 2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Gminny Program został uchwalony Uchwałą Nr XV/123/2016 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 lutego 2016 roku na lata 2016 – 2020.

Celem głównym Programu jest ograniczenie skali występowania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie a także zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy.

Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadziła obowiązek tworzenia zespołu interdyscyplinarnego. Zgodnie z ustawą zespół interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jest metodą pracy w tym obszarze, opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi.

Celem działania Zespołu Interdyscyplinarnego jest działalność profilaktyczna, informacyjna i pomoc rodzinom w przewyżczeniu trudnych sytuacji życiowych. W 2019 roku stale odbywały się posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. W trakcie posiedzeń Zespołu na bieżąco omawiano stan realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Podejmowane były tematy dotyczące przepisów prawa regulujące działania instytucjonalne związane ze zwalczaniem przemocy w rodzinie. Praca nad konkretnym problemem należy do grupy roboczej Zespołu. Skład grupy roboczej nie jest stały, zależy od problemu występującego w rodzinie. Na posiedzenia grupy roboczej zapraszane są zarówno osoby wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą, jak i osoby wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, z którymi ustala się plan pracy.

Od początku działalności Zespołu, tj od 02 grudnia 2011 roku realizowane są procedury założenia „Niebieskich Kart”. Przemoc w rodzinie związana jest głównie z nadużywaniem alkoholu. Sytuacja w rodzinie jest monitorowana na bieżąco – 1 raz w miesiącu pracownik socjalny wspólnie z Policją odwiedza rodzinę, w której istnieje podejrzenie stosowania przemocy, osoby uzależnione są kierowane na rozmowę motywującą do leczenia do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z przebiegu spotkań grup roboczych wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet – szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i wykluczających się wzajemnie.

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzono również szereg innych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Rodziny dotknięte przemocą, znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej obejmowane są pomocą finansową Ośrodka, ponadto korzystają z porad specjalistów w Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Opocznie. W ramach współpracy z PCPR raz w miesiącu dyżur pełnił specjalista pracy z rodziną. Na rozmowy do specjalisty kierowane są między innymi osoby objęte procedurą „Niebieskie Karty”.

W ramach podnoszenia świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie dla dzieci ze Szkoły Podstawowej w Żarnowie zorganizowano spektakle profilaktyczne oraz warsztaty profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy, ponadto odbyły się spotkania z Policją dot. bezpieczeństwa, lekcje

wychowawcze na temat zagrożeń wieku dojrzewania, uzależnień i zachowań ryzykownych. Dzieci i młodzież z terenu Gminy Żarnów uczestniczyła w różnych formach spędzania czasu wolnego promujące zachowania nieagresywne, tj. udział w konkursach, rajdach oraz zajęciach i turniejach sportowych. W ramach podnoszenia świadomości mieszkańców na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszczane są materiały edukacyjno - informacyjne, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie, w Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej wykładane są ulotki dotyczące zjawiska przemocy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych ze spożyciem alkoholu przez mieszkańców Gminy Żarnów oraz ukazywanie młodym ludziom alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

W ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego raz w miesiącu w wymiarze 3 godzin dyżury pełnił specjalista pracy z rodziną. Na rozmowy do specjalisty kierowani są podopieczni Ośrodka przez pracowników socjalnych. Ponadto dyżury pełniła terapeuta uzależnień. Osoby zgłaszające się do punktu to osoby uzależnione (picie ryzykowne i szkodliwe) bądź innych substancji, współuzależnione, rodziny doznające trudności w relacjach małżeńskich oraz w relacji z dziećmi. Udzielano porad, konsultacji oraz prowadzono rozmowy terapeutyczne.

W oparciu o w/w ustawę działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W skład Komisji wchodzi 8 członków. Celem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Komisja przeprowadza rozmowy z osobami uzależnionymi motywujące do leczenia odwykowego, kieruje na terapię do terapeuty uzależnień i w razie konieczności kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w Opocznie – III Wydział Rodziny i Nieletnich – celem wydania postanowienia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego.

W 2019 roku Komisja wystosowała wiele wezwań na rozmowy motywujące do leczenia odwykowego z osobami uzależnionymi. Kilka osób skierowano na przymusowe leczenie odwykowe w zakładzie lecznictwa odwykowego. Po wydaniu postanowienia przez Sąd Rejonowy w Opocznie o skierowaniu na leczenie odwykowe okres oczekiwania na leczenie trwa około 2 lat. W tym czasie osoba objęta jest nadzorem kuratora społecznego.

Ponadto Komisja opiniuje wnioski o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy w sprawie limitu oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016 – 2020 został uchwalony Uchwałą Nr XV/122/2016 Rady Gminy Żarnów z dnia 23 lutego 2016 roku.

Zjawisko narkomanii jest jednym z poważniejszych zagrożeń dla dzieci i młodzieży, tym groźniejszym, że dokonujące się zmiany społeczno – ekonomiczne sprzyjają rozpowszechnianiu się mody na używanie środków psychoaktywnych. Problem ten staje się coraz bardziej powszechny w szkołach, dyskotekach i innych miejscach, w których można w sposób łatwy i anonimowy sprzedać czy zażyć narkotyk.

Koniecznym jest promowanie działań zmierzających do upowszechniania zdrowego stylu życia, a jednym z elementów zdrowego stylu życia jest powstrzymanie się od używania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków. Osiągnięcie takiego celu

ogólnego jest możliwe poprzez ścisłą współpracę i ścisłą koordynację działań wielu instytucji.

Celem głównym Programu jest podejmowanie kompleksowych działań mających na celu zmniejszenie popytu na narkotyki oraz minimalizowanie problemów społecznych, w tym szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii ma wiele wspólnych zadań z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Takie zadania jak spektakle profilaktyczne, warsztaty, prelekcje, spotkania z Policją, aktywne spędzanie czasu wolnego bez używek, szkolenia uwzględniają zarówno problemy związane z nadużywaniem alkoholu jak i z narkomanią. W związku z powyższym działania były realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

7.5. Kultura

Gminna Biblioteka Publiczna w Żarnowie istnieje od 1949 roku. Działała w różnych strukturach organizacyjnych np. jako Gromadzka Biblioteka Publiczna skupiając się jedynie na gromadzeniu, i udostępnianiu zbiorów. Sytuacja ostatecznie zmieniła się w 2006 r., kiedy stała się samodzielną jednostką posiadającą osobowość prawną. Jako Gminna Biblioteka Publiczna funkcjonuje od 1 września 2006 r., kiedy to zyskała status Samorządowej Instytucji Kultury. Od tego momentu zakres jej działań bardzo mocno się zmienił. W nowej strukturze biblioteka posiada osobowość prawną, zarządza nią kierownik, prowadzi własną księgowość a głównym źródłem finansowania jest dotacja podmiotowa przyznawana przez organizatora.

W skład struktury gminnej biblioteki wchodzi **jednostki filialne w Miedznej Murowanej i Skórkowicach**. Działalność biblioteki można podzielić na 4 grupy:

1. działalność podstawowa (gromadzenie, opracowanie i udostępnienie zbiorów oraz wszelkie formy propagowania czytelnictwa);
2. działalność kulturalna (spotkania autorskie, imprezy cykliczne, wycieczki, konkursy itp.);
3. działalność edukacyjna (kursy i warsztaty tematyczna, prelekcje, pogadanki, koordynacja pracy Klubu Aktywnego Seniora i Młodzieżowej Grupy Tanecznej);
4. działalność pozostała, która jest najtrudniejsza do sprecyzowania ale ma szeroki zakres (np. usługi typu internet, ksero, skan, e-mail - świadczone bezpłatnie, współpraca z wieloma instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy, powiatu i województwa).

W roku 2015 biblioteka rozpoczęła tworzenie **inwentarza elektronicznego**, który jest obsługiwany za pomocą programu bibliotecznego Sowa2 SQL Standard. Zbiory biblioteczne są katalogowane elektronicznie. Łącznie stan księgozbiorów na koniec 2018 r. wynosi 26042 woluminów, gdzie 13 % stanowi literatura popularno – naukowa, 33% literatura dziecięca i młodzieżowa, a 54 % to beletrystyka. Ilość czytelników czynnych to **549 osób**, co stanowi 8,6 % mieszkańców gminy. W ciągu roku biblioteki odwiedziły ok. **8933 osoby**. Są to wizyty w czytelni, wypożyczalni, pracowni komputerowej oraz na imprezach czytelniczych.

Łącznie stan księgozbiorów na koniec 2019 r. wynosi **26415 woluminów**, gdzie 12% stanowi literatura popularno – naukowa, 33% literatura dziecięca i młodzieżowa a 55% to beletrystyka. Ilość czytelników czynnych to **499 osób** co stanowi 8,5% mieszkańców gminy. W ciągu roku biblioteki odwiedziło **15162 osoby**. Były to wizyty w czytelni, wypożyczalni, pracowni komputerowej oraz na imprezach czytelniczych.

Najważniejsze imprezy kulturalno – oświatowe adresowane do dorosłego czytelnika

Nazwa biblioteki, filii	Nazwa imprezy	Termin
GBP Żarnów	Kurs komputerowy (120 godzin) z certyfikatem ECCC	od 14 kwietnia do 15 września
	Tydzień Bibliotek w tym: - wycieczka do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łąncucie	od 8 do 15 maja
	VIII Narodowe Czytanie	7 września
	Kurs języka angielskiego (120 godzin)	od 5 października do 31 grudnia
	Święto Niepodległości – montaż słowno-muzyczny	10 listopada
GBP – Filia Miedzna Mur.	Spotkanie Noworoczne dla mieszkańców Miedznej Mur.	12 stycznia
	Spotkanie z okazji Dnia Babci i Dziadka	19 stycznia
	Kurs komputerowy (120 godzin) z certyfikatem ECCC	od 14 kwietnia do 15 września
	Tydzień Bibliotek	od 8 do 15 maja
	VIII Narodowe Czytanie	7 września
	Kurs języka angielskiego (240 godzin)	od 5 października do 31 grudnia
GBP – Filia Skórkowice	Kurs komputerowy (120 godzin) z certyfikatem ECCC – 2 grupy	od 2 stycznia do 7 kwietnia
	Warsztaty wielkanocne	15 kwietnia
	Warsztaty bożonarodzeniowe	18 grudnia

Najważniejsze imprezy kulturalno – oświatowe adresowane do dzieci i młodzieży

Nazwa biblioteki	Nazwa imprezy	Termin
GBP w Żarnowie	Zajęcia taneczne dla dzieci	Pierwsze półrocze – cotygodniowe warsztaty
	Ferie w bibliotece	11-22 luty
	XXIII Przegląd poezji „Krajobrazy Polskie”	6 marca
	X Gminny Konkurs Rodzinnych Palm Wielkanocnych	11 kwietnia
	Noc Bibliotek pod hasłem „Kosmiczna Noc Bibliotek w Żarnowie”	5 października
	Zajęcia muzyczne dla dzieci	październik/listopad/grudzień

		cotygodniowe warsztaty
GBP – Filia Miedzna Mur.	Ferie w bibliotece	11 – 22 lutego
	Noc Bibliotek	4 – 5 października
	Warsztaty bożonarodzeniowe	20 grudnia
GBP – Filia Skórkowicach	Ferie w bibliotece – zajęcia dydaktyczne dla dzieci	11 - 22 lutego
	Tydzień Bibliotek	8 – 15 maja
	Noc bibliotek	4 października

Najważniejsze imprezy kulturalno – oświatowe adresowane do seniorów

Nazwa biblioteki, filii	Nazwa imprezy	Termin
GBP w Żarnowie	Walentynki dla seniorów	16 luty
	Wycieczka „Łańcut – Pszczyna”	9 maja
	Wycieczka do Gminy Poświętne	6 sierpnia
	Wojewódzkie Dni Seniora w Piotrkowie Tryb.	31 sierpnia
	Wycieczka „Rzeszów –Tychy”	24 września
	Senioralia Opoczyńskie Żarnów 2019	22 listopada

7.6. Turystyka, sport i rekreacja

Instytucjami i podmiotami najczęściej organizującymi wydarzenia kulturalne, turystyczne, sportowe i rekreacyjne na terenie gminy są:

- Urząd Gminy Żarnów
 - Stajnia Artystyczna Marcinków, należąca do Marzeny Michałowskiej - Kowalik
 - Gminna Biblioteka Publiczna w Żarnowie (wraz z filiami bibliotecznymi w Miedznej Murowanej i Skórkowicach)
 - Szkoła Podstawowa im. Juliana Bartoszewicza w Żarnowie
 - Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej-Curie w Klewie
 - Warsztaty Terapii Zajęciowej w Żarnowie
 - Dom Dziennego Pobytu Seniorów Senior – WIGOR w Niemojowicach
 - Dom Pomocy Społecznej w Niemojowicach
 - Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze / Oddział w Żarnowie
 - Klub Sportowy Kasztelan Żarnów (dla seniorów KS Kasztelan Żarnów Gmina Żarnów funduje stypendia sportowe)
 - inne podmioty, w tym jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, stowarzyszenia, koła gospodyń wiejskich i inne organizacje pozarządowe
- Wśród wydarzeń kulturalnych od lat, cyklicznie i na stałe podejmowanych przez wspomniane podmioty, znajdują się m.in.
- Dni Żarnowa i Dożynki Gminne (wraz z występami artystycznymi),
 - koncerty muzyczne,
 - konferencje popularno – naukowe o tematyce regionalnej

- przeglądy poezji,
- wyjazdy do teatru,
- spotkania integracyjne – wigilijne, noworoczne i np. z okazji Dnia Kobiet,
- zawody i turnieje sportowe dla różnych grup wiekowych
- konkursy wokalne i muzyczne,
- pokazy filmów regionalnych i historycznych
- warsztaty biblioteczne
- inne

Część wydarzeń kulturalnych jest dofinansowana przez gminę na obowiązujących prawem przepisach. Większość **wydarzeń społeczno – kulturalnych i sportowo – rekreacyjnych**, ilustruje przedstawiony poniżej, Ramowy kalendarz uroczystości oraz imprez w każdym roku kalendarzowym.

Ramowy kalendarz uroczystości oraz imprez patriotycznych, kulturalnych, sportowych i integracyjnych, organizowanych lub współorganizowanych przez Wójta Gminy Żarnów w każdym roku kalendarzowym:

- Uroczystość podsumowania roku turystycznego PTTK w Żarnowie
- Gminny Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Żarnowie
- Kolejne coroczne edycje Memoriału Piłkarskiego im. Krzysztofa Podlewskiego w Żarnowie *(dla klubów piłkarskich)*
- Spotkanie świąteczno – noworoczne dla członków samorządu gminnego, sołtysów i rad sołeckich, strażaków OSP, nauczycieli, pracowników instytucji, przedsiębiorców, członków organizacji i stowarzyszeń, a także seniorów i osób samotnych
- Kolejne edycje Ogólnopolskiego Turnieju „Siatkonogi” w Żarnowie
- „Ferie z pasją” organizowane przez Stajnię Artystyczną Marcinków i Gminę Żarnów
- Spotkanie Świąteczno – Noworoczne dla niepełnosprawnych, organizowane przez Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Osób Niepełnosprawnych w Żarnowie oraz Gminę Żarnów
- „Ferie w bibliotece” w Żarnowie i w Skórkowicach
- Koncert zespołów ludowych w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Żarnowie
- Turniej Piłki Nożnej halowej o puchar Wójta Gminy Żarnów
- Uroczystość z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Żarnowie
- Kolejne coroczne edycje Przeglądu Poezji „Krajobrazy Polskie”, organizowanego przez Oddział PTTK w Żarnowie i Gminę Żarnów
- Konkursy plastyczne, promujące działalność przeciwpożarową
- Eliminacje gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej dla uczniów trzech grup wiekowych w Żarnowie
- Występ artystyczny w Domu Kultury z okazji Dnia Kobiet
- Turniej Piłki Siatkowej o puchar Wójta Gminy Żarnów „Powitanie wiosny” w Żarnowie
- Turniej Służb Mundurowych w Żarnowie (organizowany co kilka lat)
- Patriotyczne uroczystości Święta 3 Maja w Żarnowie
- Kolejne edycje Gminnego Turnieju w Tenisie Stołowym
- Gminne Zawody Sportowo – Pożarnicze jednostek OSP z Gminy Żarnów *(co dwa lata)*

- Cykl imprez pn. „Noc Bibliotek” w Gminnej Bibliotece Publicznej w Żarnowie
- Uroczystości ku czci 25 pułku piechoty Armii Krajowej w Szkole Podstawowej w Żarnowie
- „Wakacje z pasją” dla dzieci w Stajni Artystycznej Marcinków organizowane przez Stajnię Artystyczną Marcinków i Gminę Żarnów
- Turniej Piłki Nożnej „Powitanie Lata`2018” w Skórkowicach
- Cykliczne pokazy cyrkowe, organizowane latem na placu targowym w Żarnowie
- Kolejne edycje Turnieju Tenisa Ziemnego w Żarnowie
- Konferencje popularno – naukowe o tematyce regionalnej, organizowane przez Oddział PTTK w Żarnowie i Gminę Żarnów
- Wakacyjny Turniej Piłki Nożnej o puchar Wójta Gminy Żarnów `2019
- Festyny Rodzinne w większych miejscowościach Gminy Żarnów
- Coroczne uroczystości kolejnej rocznicy bitwy pod Diablą Górą (w 2019 roku – 75 rocznica bitwy)
- Dni Żarnowa i Dożynki Gminne w Żarnowie
- Kolejne edycje Rajdu Rodzinnego PTTK wokół Żarnowa
- Uroczyste obchody Narodowego Święta Niepodległości w Żarnowie
- Spotkania integracyjne Grupy Anonimowych Alkoholików „Nadzieja” w Żarnowie (wraz z prelekcjami terapeutów)
- Kolejne edycje Turnieju Mikołajkowego w piłkę nożną chłopców w Żarnowie
- Coroczne uroczystości podsumowujące pracę Klubu Aktywnego Seniora w Żarnowie
- Kolejne edycje Żarnowskiego Rajdu z Mikołajem, organizowanego przez Oddział PTTK w Żarnowie i Gminę Żarnów
- Cykliczne spotkania wigilijne dla mieszkańców (ze szczególnym uwzględnieniem seniorów, osób samotnych i niepełnosprawnych), organizowane przez stowarzyszenia (Trojanowice, Miedzna Murowana, Topolice i inne) oraz Gminę Żarnów
- Inne uroczystości, doraźnie organizowane w różnych miejscowościach Gminy Żarnów w zależności od okoliczności, potrzeb i np. rocznic historycznych

Liczbę i poziom organizacji działań w zakresie turystyki, sportu i rekreacji w gminie Żarnów można uznać za bardzo wysoki. Przez teren gminy Żarnów przebiegają liczne szlaki turystyczno – rekreacyjne, dające możliwość poznania walorów gminy o różnej tematyce. Gruntownej modernizacji oznakowania i dostosowania nawierzchni wymaga Piekielny Szlak (przebiegający przez 9 gmin z obszaru Lokalnej Grupy Działania „U Źródeł”, do której od 2008 roku należy Gmina Żarnów). Niestety, drewniane elementy konstrukcyjne oznakowania oraz wyposażenie punktów wypoczynkowych ulegają zniszczeniu wskutek biodegradacji oraz niekorzystnemu wpływowi warunków atmosferycznych.

W roku 2019 zakończono realizację zadania „Zagospodarowanie brzegu zalewu w Miedznej Murowanej atrakcją turystyczną gminy Żarnów”. W ramach realizacji tego zadania powstał duży, zorganizowany kompleks turystyczno – rekreacyjny, który ma za zadanie m.in. promocję gminy i regionu.

Ogromny i dominujący wkład w działalność turystyczną i kulturalną w gminie Żarnów ma przede wszystkim **Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze / Oddział w Żarnowie**. Organizacja ta przeprowadza corocznie kilkadziesiąt wydarzeń turystyczno – rekreacyjnych (często o charakterze ogólnowojewódzkim i nawet ogólnopolskim), w znacznej mierze promujących tego rodzaju walory gminy Żarnów.

W zarządzie gminy i jednostek organizacyjnych znajdują się m.in.:

- siłownia zewnętrzna,
- stadion piłkarski KS Kasztelan Żarnów,
- kompleks boisk i urządzeń sportowych boisko sportowe „Orlik 2012”
- kort tenisowy
- inne obiekty sportowe i urządzenia rekreacyjne, które w dużej mierze zlokalizowane są w wiejskich domach kultury, świetlicach wiejskich i strażnicach jednostek OSP.

Działalność sportowa na terenie gminy Żarnów w przeważającej mierze prowadzona jest przez pracowników UG Żarnów, nauczycieli wychowania fizycznego, zatrudnionego animatora sportu, Zarząd Klubu Sportowego Kasztelan Żarnów oraz zaangażowanych działaczy społecznych. Hala sportowa, stadion piłkarski i boiska sportowe są stale odwiedzane przez użytkowników w każdym dniu tygodnia. Za organizację zajęć sportowych odpowiedzialny jest zatrudniony animator sportu.

7.7. Gospodarowanie odpadami

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jednym z zadań gminy jest dokonywanie **corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi**, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Od 01 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. odbiór odpadów komunalnych oraz ich zagospodarowanie od właścicieli nieruchomości, realizowało Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie, z którą Gmina Żarnów miała zawartą umowę na okres od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2019 roku.

Liczba mieszkańców zameldowanych na dzień 31 grudnia 2018 r. – **5983 osób**. Systemem objęto **1851 gospodarstw domowych**. Liczba mieszkańców segregująca odpady komunalne: **4628 osób**.

Od 01.01.2019 r. do 30.06.2019 r. odbiór odpadów komunalnych oraz ich zagospodarowanie od właścicieli nieruchomości realizowała firma **Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie**, z którą gmina miała zawartą umowę na okres od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2019 roku. W wyniku ogłoszonego przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Żarnów została wyłoniona firma, która realizowała powyższe zadanie. Ponownie było to Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie. Umowa została zawarta na okres od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r.

W 2019 roku obowiązywały stawki opłat za odpady komunalne:

Odpady segregowane			Odpady niesegregowane		
Ilość osób	Stawka od osoby	Oplata m-czna	Ilość osób	Stawka od osoby	Oplata m-czna
1	12,00 zł	12,00 zł	1	19,20 zł	19,20 zł
2	8,50 zł	17,00 zł	2	13,60 zł	27,20 zł
3	7,50 zł	22,50 zł	3	12,00 zł	36,00 zł
4	6,20 zł	24,80 zł	4	10,00 zł	40,00 zł
5	5,30 zł	26,50 zł	5	8,50 zł	42,50 zł
6	5,10 zł	30,60 zł	6	8,20 zł	49,20 zł
7 i więcej	4,60 zł	32,20 zł	7 i więcej	7,50 zł	52,50 zł

Przedstawione w tabeli stawki opłat obowiązywały do dnia 31.07.2019 roku, ponieważ Rada Gminy Żarnów w dniu 28.06.2019 roku podjęła uchwałę, zmieniającą wysokość stawek opłat za odpady komunalne. Nowe stawki na podstawie Uchwały Rady Gminy Żarnów Nr XI/59/2019 z dnia 28 czerwca 2019 roku obowiązywały od 1 sierpnia 2019 roku i wynosiły:

Odpady segregowane – 8,50 złotych miesięcznie od mieszkańca;

odpady niesegregowane – 17,00 złotych miesięcznie od mieszkańca.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi była naliczana w zależności od liczby osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość i uiszczana kwartalnie w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne odbierane były raz w miesiącu, natomiast odpady selektywnie: szkło (pojemnik zielony) oraz papier (pojemnik niebieski) odbierane raz na dwa miesiące w miesiącach parzystych, metale i tworzywa sztuczne (worek żółty) oraz Bio (worek brązowy), odbierane raz na dwa miesiące w miesiące nieparzyste. Przeteterminowane leki można było dostarczać do punktów umieszczonych przy budynkach użyteczności publicznej (apteki), a zużyte baterie do szkół znajdujących się na terenie gminy. **Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)**, znajdujący się przy oczyszczalni ścieków w Żarnowie, czynny był w miesiącach kwiecień – październik `2019 w godzinach od 8.00 do 16.00 w IV czwartek miesiąca.

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW Z TERENU GMINY ŻARNÓW W 2019 ROKU

Rejon	Miejscowości	Dzień odbioru odpadów		
		Zmieszane	Szkło (pojemnik zielony) oraz papier (pojemnik niebieski)	Metale i tworzywa sztuczne (worek żółty) oraz Bio (worek brązowy)
I	Miedzna Murowana, Straszowa Wola, Nadole, Topolice, Budków, Trojanowice, Dłużniewice, Zdyszewice, Pilichowice	II czwartek miesiąca – co miesiąc	II czwartek miesiąca – w miesiące parzyste	II czwartek miesiąca – w miesiące nieparzyste
II	Adamów, Antoniów, Chełsty, Dąbie, Jasion, Klew, Klew Kolonia, Ławki, Małenie, Marcinków, Młynek, Mysłibórz, Nowa Góra, Widuch, Paszkowice, Poręba, Ruszenice, Ruszenice kolonia, Sielec, Afryka, Siedłów, Skórkowice, Skumros, Tomaszów, Kamieniec	III czwartek miesiąca – co miesiąc	III czwartek miesiąca – w miesiące parzyste	III czwartek miesiąca – w miesiące nieparzyste
III	Malków, Żarnów, Wierzchowisko, Grębice, Soczówki, Bronów, Niemojowice	IV czwartek miesiąca – co miesiąc	IV czwartek miesiąca – w miesiące parzyste	IV czwartek miesiąca – w miesiące nieparzyste
Z powodu Święta Bożego Ciała wywóz odpadów zostaje przełożony jednorazowo z dnia 20.06.2019 r. na dzień 22.06.2019 r. tj. sobota !!!				

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych – zlokalizowany przy Oczyszczalni Ścieków w Żarnowie czynny jest raz w miesiącu w IV czwartek miesiąca (od kwietnia do października) w godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰. Do PSZOK można dostarczać odpady: Papier i tektura, tworzywa sztuczne, metale, szkło, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, wielko gabaryty, zużyte baterie i akumulatory, zużyte opony (bez opon przemysłowych), przeteterminowane lekarstwa, odpady budowlane (do 1 m³). Warunkiem przyjęcia odpadów do PSZOK jest właściwe posegregowanie dostarczanych odpadów oraz okazanie dowodu uiszczenia opłaty za ostatni okres rozliczeniowy.

Odpady powstające w ramach prowadzonej działalności gospodarczej odbierane są tylko i wyłącznie odpłatnie.

Liczba mieszkańców.

- a) liczba mieszkańców zameldowanych na dzień 31.XII.2019r. – 5939 osób
- b) systemem objęto 1686 gospodarstw domowych
- c) liczba mieszkańców segregująca odpady komunalne: 4523 osób

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy.

Na terenie Gminy Żarnów w okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. wytworzono następujące ilości odpadów komunalnych:

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych
15 01 07	Opakowania ze szkła	91,040Mg
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	38,520 Mg
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	44,540 Mg
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	723,400 Mg
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,012 Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	51,200 Mg
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	5,180 Mg

Osiągnięte poziomy ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia – poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku 2019.

Osiągnięty za rok 2019 poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania będzie znany dopiero po zakończeniu okresu sprawozdawczego, który w 2020 r. upływa: 30 czerwca 2020 r - dla sprawozdań przedkładanych wójtowi gminy a 31 sierpnia 2020 r. - dla sprawozdań zbiorczych składanych marszałkowi województwa przez wójta gminy. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Osiągnięty za rok 2019 poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów zbieranych w sposób selektywny, tj.: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, będzie znany dopiero po zakończeniu okresu sprawozdawczego, który w 2020 r. upływa: 30 czerwca 2020 r. – dla sprawozdań przedkładanych wójtowi gminy, a 31 sierpnia 2020 r. – dla sprawozdań zbiorczych składanych marszałkowi województwa przez wójta gminy.

Analiza finansowa funkcjonowania systemu:

- a) opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2019 rok.

Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 410 253,40 zł
Należności pozostałe do zapłaty ogółem – 79 302,48 zł (w tym zaległości na dzień 31.12.2019 r. - 39 358,46 zł). Nadpłaty na dzień 31.12.2019 r. – 3 022,70 zł. Należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – **486 533,16 zł**.

b) koszty funkcjonowania systemu w 2018 roku.

Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych – 356 241,60 zł, koszty administracyjne obsługi systemu – 64 268,75 zł. Ogółem – **420 510,35 zł**

7.8 Współpraca Gminy Żarnów z organizacjami pozarządowymi

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2018 uchwalony został 28 grudnia 2018 roku, Uchwałą Rady Gminy Żarnów Nr III/18/2018 w sprawie przyjęcia Roczno Programu Współpracy Gminy Żarnów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 r.; po wcześniejszym przeprowadzeniu konsultacji społecznych. W ramach programu współpracy organizacje miały do wyboru jeden ze wskazanych poniżej sposobów ubiegania się o dotację w trybie konkursowym i w trybie pozakonkursowym, o którym mowa w art. 19 a ustawy – dla zadań trwających nie dłużej niż 90 dni z dofinansowaniem nie przekraczającym kwoty 10.000 zł na projekt. Założenia ogólne i szczegółowe każdego z konkursów zawarte były każdorazowo w ogłoszeniach konkursowych, zamieszczanych zgodnie z ustawą w Biuletynie Informacji Publicznej.

Łącznie w okresie sprawozdawczym złożono 8 ofert, w tym:

1. w trybie konkursowym – 2 oferty,
2. w trybie pozakonkursowym – 8 ofert.

Na realizację zadań publicznych, wspieranych przez organizacje pozarządowe w 2019 roku, przeznaczono kwotę **68.000 zł** dla:

Lp.	Nazwa Stowarzyszenia i tytuł zadania	Udzielona dotacja	Tryb (konkursowy/ pozakonkursowy)
1)	PTTK w Żarnowie Propagowanie turystyki i krajoznawstwa wśród mieszkańców gminy Żarnów	2.000	konkursowy
2)	KS Kasztelan Mistrzostwo jest nasze	50.000	konkursowy
3)	OSP Paszkowice Festyn rodzinny w Paszkowicach	2.000	pozakonkursowy
4)	OSP Chelsty Festyn rodzinny w Chelstach	2.000	pozakonkursowy
5)	Stowarzyszenie „Skórkowice i okolice” Odsłonięcie rzeźby ludowej „Orzeł Wolności” z okazji rozpoczęcia drugiego stulecia niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej	2.000	pozakonkursowy
6)	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Miejscowości Malków Festyn rodzinny w Malkowie	2.000	pozakonkursowy
7)	Stowarzyszenie Nasze Pilichowice Festyn rodzinny w Pilichowicach	2.000	pozakonkursowy

8)	Stowarzyszenie Przyjaciół Miejscowości Trojanowice W trojanowskich progach	2.000	pozakonkursowy
9)	Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Osób Niepełnosprawnych Świąteczna paczka. Edycja VI	2.000	pozakonkursowy
10)	KGW Soczówki	2.000	pozakonkursowy
		Razem: 68.000 zł	

7.9. Działalność jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych

Ochrona przeciwpożarowa. Na terenie Gminy Żarnów funkcjonuje 8 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym dwie należące do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Są nimi: **OSP KSRG Żarnów, OSP KSRG Skórkowice, OSP Chelsty, OSP Zdyszewice, OSP Paszkowice, OSP Topolice, OSP Straszowa Wola i OSP Miedzna Murowana.**

Liczba druhów zwyczajnych OSP z terenu Gminy Żarnów wynosi 230 w tym 218 mężczyzn oraz 12 kobiet. W gminie Żarnów funkcjonują również 2 młodzieżowe drużyny Pożarnicze z OSP Żarnów (chłopcy) i OSP Skórkowice (dziewczęta).

Strażacy biorą czynnie udział w akcjach ratowniczo gaśniczych, a w 2019 roku uczestniczyli w **Gminnych Zawodach Sportowo – Pożarniczych.**

OSP KSRG Żarnów jest jednostką wiodącą w powiecie opoczyńskim. W 2019 roku aż 123 razy uczestniczyli w wyjazdach bojowych. Dodać należy, iż w 2019 roku na terenie Gminy Żarnów miał miejsce ogromny pożar lasów w rejonie wsi Siedłów – Młynek – ławki – Dąbie – Tomaszów. Ilość wyjazdów bojowych pozostałych jednostek: OSP KSRG Skórkowice – 25 wyjazdów, OSP Chelsty – 15 wyjazdów, OSP Topolice – 12 wyjazdów, OSP Zdyszewice – 3 wyjazdy, OSP Paszkowice – 1 wyjazd, OSP Miedzna Murowana – 0, OSP Straszowa Wola – 0.

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej działające na terenie Naszej Gminy złożyły wnioski w ramach zadania „**Dofinansowanie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych**”. Dotację w kwocie 5000 zł otrzymały wszystkie jednostki. Dodatkowo kwota 5000 zł wsparto ponownie jednostkę OSP w Straszowej Woli. Wsparcie finansowe w poszczególnych jednostkach OSP zostało przeznaczona m.in. na zapewnienie skuteczności prowadzenia akcji ratowniczo – gaśniczych poprzez organizację ćwiczeń służących rozwinięciu sprawności fizycznej oraz umiejętności niezbędnych do udziału w działaniach druhów OSP.

Strażacy z jednostek OSP w gminie, dokonali wielu zakupów. Oto lista zakupów: OSP w Skórkowicach – 7 kompletów ubrań wyjściowych, OSP w Paszkowicach – 7 kompletów ubrań wyjściowych, OSP w Zdyszewicach – 7 kompletów ubrań wyjściowych, OSP w Chelstach – 7 kompletów ubrań wyjściowych, OSP w Topolicach – 7 kompletów ubrań wyjściowych, OSP w Miedznej Murowanej – 10 kompletów ubrań koszarowych oraz 10 par butów strażackich, OSP w Straszowej Woli – 10 kompletów ubrań koszarowych, 10 par butów strażackich oraz pompy pływającej Niagara II, OSP Żarnów – węży (wąż strażacki – W-52-szt. 4, wąż – W-75 szt. 2, wąż ssawny – szt. 2).

W 2019 roku prawie wszystkie jednostki otrzymywały **wsparcie finansowe** z budżetu Gminy Żarnów, a jednostki OSP KSRG Żarnów i OSP KSRG Skórkowice – również z budżetu państwa.

Zakupiono samochód ratowniczo – gaśniczy marki MAN 4×4 dla OSP Skórkowice. Wartość w/w zadania to kwota – 759 525 zł, z czego 310 000,00 zł to

dofinansowanie z WFOŚ i GW w Łodzi, 200 000 zł z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i dotacja z budżetu Gminy Żarnów – 249 525 zł.

Ponadto dla Jednostki OSP Żarnów przekazano dotacje w wysokości 7 760,00 na zakup sprzętu przeciwpożarowego. Całość zadania wynosiła 38 800,00 zł, z czego 31 040,00 zł pochodziło z WFOŚ i GW w Łodzi. Przekazano również dotacje w kwocie 800 zł na zakup 4 szt. mundurów wyjściowych – gabardyna dla OSP Żarnów. Całość zadania wynosiła 2 041,80 zł.

Gmina Żarnów poczyniła starania w sprawie pozyskania z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Opocznie samochodu pożarniczego Nissan T30 X-Trail dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Miedznej Murowanej, a dla OSP Paszkowice w listopadzie 2019 roku zakupiono samochód marki Star 244 za kwotę 24 000,00 zł

7.10. Sprawy obronne i wojskowe

Gmina Żarnów w 2019 r. brała udział w **realizacji zadań wynikających z przepisów prawa** oraz wytycznych organów nadrzędnych, dotyczących **spraw obronnych i wojskowych**, takich jak:

- Udział w przeprowadzeniu **kwalifikacji wojskowej**. Podczas niej stawilo się przed Powiatową Komisją Lekarską w Opocznie 32 mężczyzn z rocznika 2000 z terenu Naszej Gminy oraz dwie kobiety (*Źródło: Lista stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej rocznik 2000*). Wzywanych było 35 mężczyzn. Dla porównania z terenu Gminy Paradyż wezwaniu podlegało 29 mężczyzn, z Gminy Sławno 47 mężczyzn, z Gminy Mniszków 35 mężczyzn, a z Gminy Białaczów 41 mężczyzn. (*Źródło: Harmonogram wzywania osób na kwalifikację wojskową w 2019 r. Powiat Opoczyński*). Dodatkowo sporządzono rejestr osób objętych rejestracją z terenu Gminy Żarnów. Wpisanych zostało do niego 34 mężczyzn i 29 kobiet urodzonych w 2000 r. Dla porównania w 2018 r. wpisanych zostało do tego rejestru 23 mężczyzn i 33 kobiety z rocznika 1999.
- Gmina Żarnów brała udział w **powiatowo – gminnym ćwiczeniu obronnym i obrony cywilnej pod kryptonimem „OPO 2019”**, które odbyło się 24 września 2019 r. Razem z naszą Gminą na terenie powiatu opoczyńskiego ćwiczyły Gminy: Paradyż, Białaczów oraz Opoczno. Podczas ćwiczeń rozwinięto w praktyczny sposób Zespół Zastępczych Miejsc Szpitalnych na terenie Gminy Żarnów. Ponadto służby: policja, ratownictwo medyczne, państwowa i ochotnicza straż pożarna sprawdziły i doskonaliły swoje umiejętności podczas innych epizodów praktycznych, takich jak: symulacja wypadku szkolnego busa i transport „poszkodowanych” dzieci do ZMSz, ewakuacja budynku Zespołu Szkół Powiatowych w Żarnowie w związku z informacją o podłożonym ładunku wybuchowym, ratowanie tonących turystów na zalewie w Miedznej Murowanej.
- Przeprowadzono w dniu 01 sierpnia 2019 r. trening **systemu wykrywania i alarmowania**, w którym wzięły udział jednostki OSP z terenu Gminy.
- Dokonano bilansu personelu medycznego oraz Zastępczych Miejsc Szpitalnych, uruchamianych na podstawie decyzji Wojewody Łódzkiego. Na terenie Gminy Żarnów Zastępcze Miejsca Szpitalne w ilości 50 przewidziane są do rozwinięcia w budynku Szkoły Podstawowej im. **Juliana Bartoszewicza w Żarnowie**.
- Opracowano dokumenty o charakterze planistycznym i sprawozdawczym, takie jak: **Roczny plan działania Gminy Żarnów w zakresie obrony cywilnej na rok 2019 i na rok 2020, Wieloletni plan działania Urzędu Gminy w Żarnowie w zakresie obrony cywilnej na lata 2020 – 2025, Ocenę stanu obrony cywilnej za 2018 r., Narodowy Kwestionariusz Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych za rok 2018.**

7.11. Systemy i usługi informatyczne wspierające kontakt i obsługę z mieszkańcami

Systemy i usługi informatyczne wspierające kontakt i obsługę z mieszkańcami. Urząd Gminy w Żarnowie wykorzystuje następujące systemy informatyczne wspomagające kontakt z mieszkańcami :

Portal Gminy Żarnów – umieszczane są na nim wszystkie aktualności z ważnych wydarzeń i przedsięwzięć z terenu gminy Żarnów oraz informacje dotyczące mieszkańców (Gmin Żarnów ma również profil na Facebooku). Link do oficjalnego portalu zarnow.eu

Biuletyn Informacji Publicznej (BIP) został stworzony w celu powszechnego udostępniania informacji publicznej w postaci elektronicznej. Biuletyn ten składa się z witryn WWW, na których władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne udostępniają informacje publiczne wymagane przez polskie prawo. Link do BIP bip.zarnow.eu

Powiadomienia SMS – system do masowej wysyłki SMS zawierających m.in. informacje o :

- terminach płatności podatków i opłat, tj. podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego, łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku od środków transportowych,
- zaległościach w ww. podatkach i opłatach,
- informacjach o wydarzeniach kulturalnych,
- ostrzeżeniach o zagrożeniach,
- wszelkich innych informacjach istotnych dla mieszkańców gminy na wskazany poniżej nr telefonu

Skrzynka podawcza ePUAP - ogólnopolska platforma teleinformatyczna służąca do komunikacji obywateli z jednostkami administracji publicznej w ujednolicony, standardowy sposób. Zbudowana w ramach projektu ePUAP-WKP (Plan Informatyzacji Państwa). Usługodawcami są jednostki administracji publicznej oraz instytucje publiczne (zwłaszcza podmioty wykonujące zadania zlecone przez państwo). Platforma udostępnia usługodawcom infrastrukturę technologiczną do świadczenia usług obywatelom (usługobiorcom). Wśród uczestników ePUAP znajdują się zarówno jednostki administracji centralnej, jak i samorządy, a wśród nich urzędy gminne. Wśród usług oferowanych przez ePUAP jest także Profil Zaufany, umożliwiający składanie pism elektronicznych ze skutkiem prawnym bez konieczności stosowania podpisu kwalifikowanego oraz oparty na SAML mechanizmie pojedynczego logowania (single sign-on), który umożliwia stosowanie tego samego konta ePUAP do logowania się na stronach różnych usługodawców. Podstawą prawną funkcjonowania ePUAP i Profilu Zaufanego jest ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 700). ePUAP to skrót nazwy Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej. To miejsce, gdzie usługi są udostępniane. Dzięki ePUAP załatwisz wiele spraw w różnych urzędach bez wychodzenia z domu — przez internet, w wybranym przez siebie czasie i w dowolnym miejscu.

Geo-System moduł GEO-MPA – służy do prowadzenia bazy punktów adresowych w architekturze klient-serwer i w pełni współpracuje z systemem informacji o terenie GEO-MAP. Dzięki tej współpracy możliwa jest graficzna prezentacja zgromadzonych punktów adresowych na tle mapy numerycznej. Moduł zapewnia jednoczesny dostęp do bazy punktów adresowych wielu użytkownikom. Link do aplikacji <http://zarnow.e-mapa.net>

Geoportal Powiatu Opoczyńskiego – portal internetowy zapewniający dostęp do usług danych przestrzennych, wykorzystywanych przy użyciu oprogramowania komputerowego, do publicznego udostępniania zasobów geodezyjnych z metadanymi, w

celach poglądowych. Portal ten umożliwia korzystanie z usług pobierania, wyszukiwania i ogólnego analizowania danych geodezyjnych.

Konta bankowe indywidualne mieszkańców – konto wirtualne jest to bardzo ciekawe rozwiązanie dla osób, firm oraz instytucji, które są odbiorcami dużej ilości wpłat i przelewów. Posiadając takie konto można w prosty sposób zarządzać płatnościami poprzez automatyczną identyfikację wpłacających. Każdemu płatnikowi przydzielany jest oddzielny numer rachunku, dzięki czemu od razu wiadomo komu należy przypisać daną wpłatę. Poprzez identyfikację masowych płatności, firmy lub inne instytucje mają możliwość sprawnego księgowania wpłat od kontrahentów. Najczęściej stosowane jest to w przypadku wszelkiego rodzaju wpłat związanych z abonamentem, czynszem, albo usługami dostarczonymi systematycznie. Rachunki wirtualne tworzone są do głównego rachunku bankowego, na który trafiają wpłaty z poszczególnych rachunków utworzonych dla każdego klienta indywidualnie. Dla każdego z nich zostaje przyporządkowany indywidualny rachunek wirtualny w 26-cyfrowym formacie NRB z umieszczonym w nim identyfikatorem płatnika. Operacje wpłat identyfikowane są przez rachunki wirtualne powiązane ze wskazanym rachunkiem do płatności masowych. Dzięki czemu zniwelowane zostaje ryzyko pomyłki przy identyfikacji kto dokonał wpłaty.

Karta dużej rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

8. PODSUMOWANIE

W każdym roku Gmina Żarnów, chcąc spełnić oczekiwania mieszkańców, stawia czoła trudnemu wyzwaniu poprawy warunków życia. W gminie podejmowane są nadal liczne inicjatywy związane z poprawą jakości życia, organizacją wypoczynku i rekreacji, infrastrukturą, dbaniem o środowisko naturalne, pielęgnowaniem tradycji i kultury lokalnej, stymulowaniem rozwoju społecznego, podniesieniem atrakcyjności gminy jako miejsca, gdzie można spędzać wolny czas. Wraz ze wzmacnianiem potencjału społecznego i gospodarczego gminy, zabiega się tu o zasoby infrastruktury technicznej, służącej zaspokajaniu podstawowych potrzeb mieszkańców.

Położenie komunikacyjne gminy Żarnów jest bardzo korzystne, jednak aby móc czerpać z niego korzyści (nowi mieszkańcy, inwestorzy, turyści) potrzebne są inwestycje w lokalny układ drogowy – utwardzanie dróg gruntowych, budowanie nowych dróg wewnętrznych, które są niezbędne, aby możliwy był dojazd do nowobudowanych posesji, ale również o budowę ciągów pieszo – rowerowych (które m.in. powstaną przy aktualnie projektowanej i planowanej do realizacji drodze wojewódzkiej nr 726 Żarnów – Opoczno). Poprawa stanu technicznego dróg w gminie jest niezbędna dla zrównoważonego rozwoju.

Rok 2019 okazał się rokiem obfitym, jeśli chodzi o przeznaczanie środków na poprawę infrastruktury turystycznej (ostateczne oddanie do użytku Ośrodka Sportu i Rekreacji w Miedznej Murowanej), ale też stanu infrastruktury drogowej. Od lat gmina nie tylko przeznaczająca coraz większą pulę środków na asfaltowanie dróg gminnych, ale również partycypuje i angażuje się w pozyskiwanie środków na remont dróg, które nie są w jej zarządzie. Podejmuje ponadto od lat interwencję w sprawie modernizacji dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych usytuowanych na terenie gminy.

Strawą priorytetową w gminie jest rozbudowa żarnowskiej oczyszczalni ścieków i budowa kanalizacji sanitarnej w nieskanalizowanych dotychczas miejscowościach. Ze względu na wysokie koszty inwestycji, których gmina nie jest w stanie pokryć w całości z własnych

środków, planuje się mniejsze zakresy zadań, po to, by skorzystać z projektów umożliwiających pozyskanie środków z zewnętrznych źródeł finansowania.

Znacząca część gminnego budżetu przeznaczane jest corocznie na oświatę. Z uwagi na fakt, że jest to inwestycja w przyszłość naszych dzieci, nie można na niej oszczędzać.

Gmina od lat organizuje wiele różnorodnych wydarzeń, by na miejscu zapewnić mieszkańcom szeroką ofertę kulturalną, skierowaną do zróżnicowanych grup odbiorców. Na terenie gminy Żarnów dzieje się wiele, aby być na bieżąco, zachęcamy do odwiedzania stron internetowych prowadzonych przez Urząd Gminy w Żarnowie: www.zarnow.eu oraz www.bip.zarnow.eu oraz śledzenia naszego profilu na facebooku. Z każdą informacją staramy się dotrzeć do mieszkańców za pośrednictwem sieci Internet oraz tablic ogłoszeń w naszych sołectwach i urzędzie.

Roku 2019 to również rozpoczęcie **nowych kadencji sołtysów i członków rad sołeckich w Naszej Gminie (2019 – 2024)** oraz wdrożenie w życie tzw. **funduszu sołeckiego**. Z tegoż funduszu w 2020 roku pojawi się szereg nowych gospodarczych przedsięwzięć we wszystkich sołectwach gminy.

Wyzwania stojące przed samorządem gminy Żarnów są bardzo duże, ponieważ oczekiwania części mieszkańców (cechujących się dużym potencjałem intelektualnym i gospodarczym) są coraz większe. W sposób strategiczny i przemyślany należy dążyć do ich realizacji, starając się jednocześnie pamiętać o utrzymaniu historycznego, atrakcyjnego krajobrazowo i bardzo urokliwego charakteru naszej Gminy Żarnów.

